

HOLMEN

2007
ÅRSREDOVISNING

Rapporter

Holmen offentliggör under återstoden av 2008 följande ekonomiska rapporter:

Delårsrapport januari-mars **8 maj**
Delårsrapport januari-juni **13 augusti**
Delårsrapport januari-september **12 november**

Bokslutsrapport för 2008 **5 februari 2009.**

Årsstämma

Årsstämma 2008 hålls **onsdagen den 2 april** i Stockholm. Som avstämningsdag för erhållande av utdelning har styrelsen föreslagit **måndagen den 7 april 2008.**

Ytterligare information om årsstämma lämnas på sid. 80.

Två redovisningar för 2007

Aktieägare i Holmen är huvudmålgrupp för årsredovisningen, som trycks på svenska och engelska. Den skickas i vecka 11 per post till de aktieägare som anmält att de önskar erhålla den.

Förutom årsredovisningen tas även en hållbarhetsredovisning fram. Denna, Holmen och omvärlden, har kunder och anställda som huvudmålgrupper. Den ges ut på svenska och engelska i anslutning till årsstämman 2008. Spansk version ges ut i maj.

Innehåll

Året i korthet	2
VDs kommentar	4
Holmen i korthet	6
Strategi	8
Holmen Paper	14
Iggesund Paperboard	16
Holmen Timber	18
Holmen Skog	20
Holmen Energi	21
ÅRSREDOVISNING	22
Bolagsstyrningsrapport 2007	66
Styrelse	70
Koncernledning	72
Aktien	74
Tillverkning och råvaror	76
Kvartalsuppgifter	77
Flerårsöversikt	78
Årsstämma	80
Adresser	

Året i korthet

- Efterfrågan på Holmens tryckpapper, kartong och trävaror var fortsatt god. Leveranserna av tryckpapper var oförändrade jämfört med 2006, medan de ökade av trävaror och minskade av kartong till följd av ett större ombyggnadsstopp.
- Affärsområdenas genomsnittliga produktprisnivåer var högre än under 2006.
- Kraftiga kostnadsökningar för virke och returpapper belastade resultatet, liksom extra kostnader i samband med ombyggnads- och underhållsstopp.
- Rörelseresultatet sjönk från 2 303 till 2 286 Mkr om man exkluderar de jämförelsestörande poster från omvärderingar av tillgångar om netto 557 Mkr som redovisades 2007.
- Holmen Paper inledde ett spar- och effektiviseringsprogram samt en översyn av produktionsstrategin.
- Styrelsen beslutade investera cirka 1 100 Mkr i ett nytt sågverk i anslutning till Bravikens pappersbruk i Norrköping. Driftstart planeras ske hösten 2009.

Ombyggnaden av den ena av Iggesund Bruks två kartongmaskiner genomfördes planenligt och blev framgångsrik med höjd produktivitet som följd.

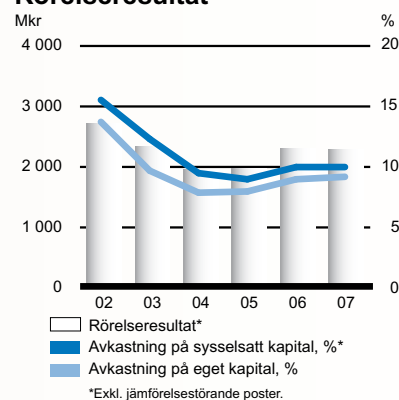
Bygget av den nya massalinjen vid Bravikens pappersbruk påbörjades och ska vara klart i augusti 2008. Produktionen ska täcka hela behovet för

Nyckelfakta	2007	2006
Nettoomsättning, Mkr	19 159	18 592
Rörelseresultat, Mkr	2 843	2 303
Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande poster, Mkr	2 286	2 303
Årets resultat, Mkr	1 505	1 459
Resultat per aktie, kr	17,8	17,2
Utdelning per aktie, kr	12*	12
Avkastning på sysselsatt kapital, %**	10,0	10,0
Avkastning på eget kapital, %	9,2	9,0
Skuldsättningsgrad, ggr	0,35	0,36
Investeringar, Mkr	1 433	1 079
Medelantal årsanställda	4 931	4 958

* Styrelsens förslag

** Exkl. jämförelsestörande poster

Rörelseresultat

Invercote-produkternas kvalitet och jämnhet kan därmed förbättras ytterligare.

Holmen Skog utbildade alla sina anställda utifrån en ny, tredje version av "Riktlinjer för uthålligt skogsbruk". Vid sidan av personalen försågs entreprenörer och deras anställda med riktlinjerna, som utgör ett viktigt verktyg för de åtgärder som inom 30 år beräknas höja virkesproduktionen i koncernens skogar med 25 %.

PM51 och en fjärdedel av den massa som PM53 behöver. Tack vare nya raffinörer beräknas brukets årliga elbehov minska med cirka 150 GWh.

Holmen förbrukade drygt en miljon ton returpapper i tillverkningen av tidningspapper och telefonkatalogpapper. Buset i Madrid använde cirka hälften av den totala volymen och här togs en ny anläggning för sortering av returpapper i drift. Investeringen uppgick till 55 Mkr.

Sågverket i Norrköping ska byggas vid Bravikens pappersbruk.

VDs kommentar

Holmens verksamheter upplevde bra efterfrågan under 2007 och vi genomförde prishöjningar inom alla tre produktområdena. Trots detta nåddes inte den resultatnivå vi har anledning att vänta ett sådant år och vad gäller Holmen Paper var den helt otillräcklig. Främsta förklaringen finns på kostnadssidan. Den starka marknaden medförde kraftiga kostnadsökningar, framför allt för fiberråvaror. Svag USD-utveckling gjorde också sitt till, trots att våra betalningsflöden i denna valuta står för bara cirka 10 % av försäljningen. Den låga USD-kursen bidrog till ökat utbudstryck på den europeiska marknaden.

Vårt största affärsområde, Holmen Paper, hade ett besvärligt år. Efter prishöjning på tidningspapper om 4–5 % för tredje året i rad förutsåg vi högre marginaler inom tryckpapper. Kostnadsökningar och vissa marknadsbetingade stopp gjorde tyvärr att denna förhoppning förbyttes i en försämring. Marknaden för tidningspapper påverkades av minskad konsumtion i Nordamerika. Där fann tillverkarna exportmöjligheter hjälpta av en svag USD och exporten till Europa ökade till nästan det dubbla, vilket naturligtvis påverkade Holmens leveranser på vår huvudmarknad.

Ytterligare prishöjningar på tidningspapper måste till för att återställa lönsamheten till acceptabel nivå. Vi kan inte möta de dramatiska kostnadsökningarna med enbart effektiviseringar.

Målet att växa inom MF Journal – produktområdet mellan traditionellt tidningspapper och journalpapper – uppfylldes, om än marginellt. Vi lyckades dock klara detta samtidigt som totalmarknaden minskade, vilket understryker vår styrka. Stor del i framgången har den maskin för MF Journal, som 2002 togs i drift i Hallsta pappersbruk.

Åtgärder för bättre lönsamhet

Inom Holmen Paper har vi nu satt in tre kraftfulla åtgärder för att förbättra lönsamheten inom tryckpapper. Den första innebär fortsatt rationalisering och effektivisering. Med kostnadssituation och produktionsstruktur i toppklass förblir Holmen starkt. Vi ökar takten i de pågående effektiviseringsprogrammen. Den andra åtgärden är stängning av olönsam och ineffektiv kapacitet. Den

aviserade rationaliseringen i Hallsta-bruket med stängning av den äldsta pappersmaskinen och kraftig minskning av personalstyrkan är ett svårt beslut för våra medarbetare, men den är nödvändig för att säkra brukets framtid. Stängningen av maskinen och vissa produktomställningar ska minska Holmens kapacitet för standard tidningspapper med cirka 15 %. Hela denna del av industrin behöver gå i samma riktning för att få till stånd bättre marknadsbalans. Hjälp från kraftigt ökad konsumtion är knappast att räkna med de närmaste åren. Den tredje åtgärden innebär fortsatt omställning till andra produkter än standard tidningspapper. I Spanien minskar vi nu tillverkningen av tidningspapper till förmån för returpappersbaserat LWC och vi satsar vidare för att växa inom MF Journal i de svenska bruken.

Nischstrategi ger framgång

För Iggesund Paperboard var 2007 ett mycket spännande år. Efterfrågan på färskfiberkartong ökade med 5 % och priserna höjdes inom flera segment. Vid sidan av att dra nytta av det goda marknadsläget fokuserade Iggesund på det framtidsprojekt som den genomgripande ombyggnaden av den största kartongmaskinen i Iggesunds Bruk utgjorde. Ombyggnaden var framgångsrik och ger goda förutsättningar för kvalitetsutveckling av våra produkter. Den innebar dock ett temporärt volymbortfall som negativt påverkade både tillväxt och lönsamhet.

Iggesunds framgångar bygger på en uttalad nischstrategi mot marknader med mycket höga krav på kvalitet och service. Den strategin ska under 2008 förstärkas genom introduktion av nya förbättrade Invercote-produkter från den ombyggda maskinen.

Holmen Timber hade ett mycket framgångsrikt år 2007. Lönsamheten för hela trävarubranschen var exceptionellt god och vår verksamhet stod sig mycket väl jämfört med konkurrenterna. Mot slutet av året mattades marknaden betydligt, vilket resulterade i lagerökningar och begynnande prisnedgång. Detta förklaras främst av den höga trävaruproduktionen i Europa som följd av ökat timmerutbud efter stormfällning samt svagare export till USA och Japan.

Fler ben att stå på

Holmens strategi har kretsat kring tillväxt inom produktområdena tryckpapper och kartong. Beslutet att investera i ett nytt sågverk vid Braviken innebär nu utveckling av ett tredje produktben. Trävaror har en intressant potential ur tillväxtskympunkt. Sågverk är också en viktig del i råvaruförsörjningen av pappers- och massaindustrin samt i biobaserad energiproduktion, eftersom uttag av timmer så gott som alltid resulterar i avverkning även av massaved och att biobränsle blir tillgängligt. När dessa delar samverkar i det kombinerat som nu planeras i Norrköping innebär det tydliga synergier, på samma sätt som i Iggesund där vi redan har denna situation.

Projektet Bravikens Sågverk löper på och ska bestå av en komplett såglinje inklusive hyvleri. Produktionen beräknas starta hösten 2009. Maxkapaciteten blir 750 000 kubikmeter granvara för byggändamål och projektet bygger på bästa möjliga produktivitetsförutsättningar.

Råvaruförsörjningen ställer stora krav på Holmen Skog och det nya sågverket stärker Holmens roll som partner för skogsägare i området i och med att vi blir köpare av alla sortiment från skogen. Målet är att Holmen ska uppfattas som den självklara samarbetspartnern, vilket ställer stora krav på vårt agerande.

Ökat fokus på virke och energi

Strategiskt fokuserar vi nu allt mer även på våra råvaruinriktade affärsområden Holmen Skog och Holmen Energi utifrån de kraftiga kostnadsökningarna på virke och energi. De höga kostnaderna gör det också mera lönsamt att investera i ökad virkes- och energiproduktion. Även på returpappersanskaffning, som ligger inom Holmen Paper, ökar vi nu fokus och här växte vi under 2007.

Virkespriserna har ökat till följd av hög efterfrågan och av att exportskatterna från Ryssland minskat importflödena till främst Finland, vilket i sin tur påverkat virkesmarknaderna i övriga Norden. Till detta kommer värmeverkens ökande behov av biobränsle, allt oftare i form av massaved, ett behov som kommer att accelerera de närmaste åren. Att uppnå kostnadseffektivt uttag av skogsbränslen är fortsatt en prioriterad utvecklingsfråga inom Holmen Skog.

Värdefull mark för vindkraft

Holmen Energi tittar på flera intressanta möjligheter att bygga ut produktionen. En naturlig utveckling är att förädla skogsbränsle till pellets och i Iggesund förbereds ett sådant projekt. Bravikens Sågverk ger oss möjlighet att även i Norrköping komplettera med en pelletsanläggning för att förädla det bränsle som faller från sågen. Dessutom tittar vi på möjligheterna inom vindkraft. Holmens markinnehav på totalt 1,3 miljoner hektar är en utmärkt bas för expansion av vindkraft. Markområden med goda vindförhållanden och tillståndsförutsättningar för en vindparks-etablering har ett högt värde. Holmen Energi utreder nu hur vi på bästa sätt ska kunna kapitalisera på dessa tillgångar. Vi bedömer att lämplig mark för vindparks-etablering snabbt blir en trång sektor.

Skogsindustrin en föregångare

Den stora omvärldsfrågan nu och framöver är koldioxidutsläppens påverkan på klimatet. Tydliga krav på energibesparing och användning av förnybara energikällor accentuerades i det klimatpaket EU-kommissionen presenterade i början av 2008 med mål uppsatta för 2020. Holmen har mycket goda förutsättningar att leva upp till hållbarhetsmålen. Vi tillverkar produkter och bioenergi av den klimatneutrala och förnybara råvaran virke. Vårt skogsbruk är långsiktigt, både tillväxten och virkesförrådet i koncernens skogar ökar år för år. Vår bransch är sedan länge föregångare när det gäller att nyttja bioenergi och våra möjligheter att öka användningen av denna ska naturligtvis tas tillvara. Holmen arbetar aktivt med att effektivisera användningen av energi och minska förbrukningen av olja. Vårt mål är att senast år 2020 ha minskat förbrukningen av fossila bränslen i de svenska verksamheterna med så mycket som 90 %, motsvarande utsläpp av cirka 240 000 ton koldioxid. Jag vill också betona kärnkraftens viktiga roll som koldioxidfri energikälla. Holmen ser gärna att kapaciteten byggs ut och vi har uttryckt intresse av att medverka i sådana projekt.

Läs gärna mer om vårt hållbarhetsarbete i Holmen och omvärlden 2007!

Oförändrad utdelning föreslås

Jag konstaterade inledningsvis att vi inte är nöjda med vår lönsamhet. Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick förvisso till 10 % vilket innebär att vi klarade vårt mål att täcka kapitalkostnaden. Aktieägarna fick dock se kursen på Holmen-aktien sjunka under året och utdelningen föreslås oförändrad, 12 kronor per aktie. Problemen inom tryckpappersområdet är det största bekymret och som en följd av de ökade kostnaderna skrev vi under fjärde kvartalet ned tillgångar om 1 603 Mkr inom Holmen Paper. Här genomför vi nu ett tufft men nödvändigt sparprogram, inte minst i vårt bruk Hallsta.

Vi kommer att driva igenom de förändringar som krävs. Tack vare bra finansiell ställning har vi ändå möjlighet att genomföra affärsmässigt riktiga och utvecklande investeringar inom alla våra affärsområden. Vi ser många utmaningar – och därmed möjligheter – framför oss.

Utsikter för resten av 2008

Förhandlingar om tryckpapperspriser för 2008 pågår fortfarande. Marknaden var relativt stark i slutet av 2007 men hög importandel av tidningspapper från Nordamerika skapar viss osäkerhet. För kartong väntar prisdiskussioner och under fjärde kvartalet aviserade Iggesund vissa prishöjningar för våren 2008. För trävaror ser priserna ut att bli lägre, åtminstone under första halvåret.

Det höga kostnadsläget för de viktiga råvarorna virke, returpapper, massa och energi består vid inledningen av 2008. Effekterna dämpas av koncernens relativt höga självförsörjning och långfristiga säkringar av elköp till de svenska enheterna men de höga kostnaderna blir ändå kännbara. Vi kommer att fortsätta att arbeta hårt med resultatförbättrande åtgärder. På kort sikt väntas omstruktureringen av Hallsta innebära vissa kostnader.

Stockholm den 15 februari 2008

Magnus Hall
VD och koncernchef

Holmen i korthet

Holmen är en skogsindustrikoncern som tillverkar och säljer tryckpapper, kartong och trävaror. Koncernen äger också skogs- och krafttillgångar. Nettoomsättningen uppgick 2007 till 19 159 Mkr och antalet anställda var cirka 4 900. Holmen är ett publikt bolag, vars aktieserier A och B är noterade på OMX Nordiska Börs Stockholm, Large Cap.

Storbritannien, Tyskland och Spanien är jämte Sverige Holmens enskilt största marknader. Förlag i de här länderna svarar för de största köpen av Holmens tryckpapper. Merparten av kartongförsäljningen sker till tyska, brittiska och franska konverterare av förpackningar. Huvudmarknader för trävaror är Storbritannien och de skandinaviska länderna. Fem av de sju tillverkande enheterna och tio av de totalt 14 pappers- och kartongmaskinerna återfinns i likhet med skogs- och krafttillgångarna samt sågverket i Sverige. Produktion sker även vid en anläggning i Spanien (tryckpapper) och en i England (kartong). Cirka 3 600 av de 4 900 anställda är verksamma i Sverige.

400 år 2009

Holmen har 2009 bedrivit verksamhet i 400 år. Den har sitt ursprung i ett vapenfaktori som 1609 anlades på en holme (därav namnet Holmen) vid Motala Ströms utlopp i Norrköping. Iggesunds anor sträcker sig nästan lika långt tillbaka, Östanå Pappersbruk blev 1665 den första industrianläggningen i trakten.

Fem affärsområden

Koncernens fem affärsområden har hela affärsansvaret för sina verksamheter. De tillverkande affärsområdena är Holmen Paper (tryckpapper), Iggesund Paperboard (kartong) och Holmen Timber

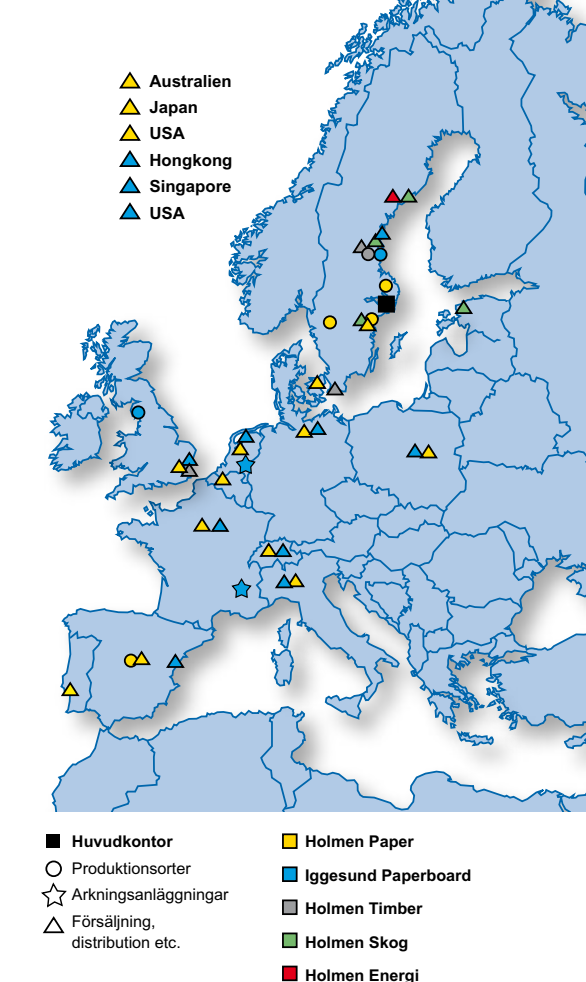
(trävaror). De två först nämnda svarar tillsammans för cirka 80 % av Holmens nettoomsättning. Holmen Skog och Holmen Energi ansvarar för koncernens skogs- respektive krafttillgångar. Virkesförrådet på skogsmarken om en miljon hektar är cirka 117 miljoner skogskubikmeter och den årliga avverkningen uppgår här till cirka 2,5 miljoner kubikmeter. Tillväxten i egen skog är cirka 3 miljoner kubikmeter/år. Självförsörjningsgraden inom virke är cirka 50 %. Cirka 1 100 GWh el produceras ett normalår vid de hel- och delägda vattenkraftverken i Sverige och därtill produceras årligen cirka 500 GWh mottryckskraft vid de större bruken. Inom el är självförsörjningsgraden drygt 30 %.

Bland de större i Europa

Holmens totala kapacitet för tillverkning av tryckpapper och kartong är cirka 2,8 miljoner ton per år. Inom tryckpapper är Holmen Europas femte största tillverkare med en årlig kapacitet om 2 185 000 ton. Med 590 000 ton färskfiberbaserad kartong per år är Holmen tredje största producent i Europa. Årlig kapacitet för tillverkning av trävaror uppgår till 300 000 kubikmeter.

Papper och kartong

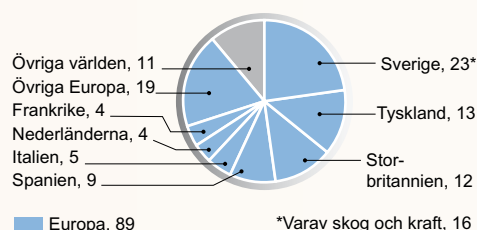
Tryckpapper med ord och bilder förmedlar budskap och medverkar till kommunikation. Kartongförpackningar profile-

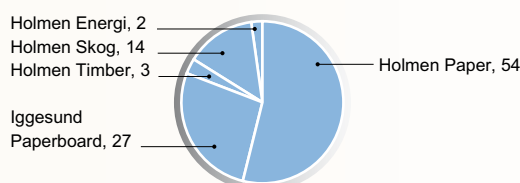
rar sitt innehåll på samma sätt. Holmen Papers vita tryckpapper används främst vid tryck av dagstidningar, vecko- och månadstidningar, bilagor, direktreklam, böcker och kataloger. På färgat tryckpapper trycks till exempel affärs- och sporttidningar.

Av Iggesunds kartong tillverkas förpackningar med krav på mycket god tryckåtergivning för exempelvis tobak, parfym, medicin, choklad och livsmedel. Den används även för skivomslag och i trycksaker.

Nettoomsättning per marknad, %

Nettoomsättning per affärsområde, %

De råvaruinriktade affärsområdena Holmen Skog och Holmen Energi förser de produktinriktade affärsområdena Holmen Paper, Iggesund Paperboard och Holmen Timber med virke respektive elenergi. Översikten visar hur produkterna blir till och hur konsumenten kommer i kontakt med dem.

1. Iggesunds Bruk förser Holmen Timbers närläggna sågverk med ånga för torkning av trävarorna och uppvärmning.
2. Sägverket förser i sin tur kartongbruket med flis för tillverkning av massa.
3. Bruken Hallsta, Braviken och Madrid i Holmen Paper använder returpapper i sin tillverkning av främst tidningspapper och katalogpapper.

Holmen Paper

Produkter: Vitt och färgat tidningspapper, journalpapper, katalogpapper och bokpapper

Kunder: Dagspress- och tidskriftsförlag, katalogutgivare och tryckerier

Fabriker: Hallsta, Braviken, Madrid och Wargön

Produktionskapacitet/år: 2 185 000 ton

Antal maskiner: 10.

Igesund Paperboard

Produkter: Solidkartong och falskartong för förpackningar och grafiska ändamål

Kunder: Konverterare av kartong till förpackningar samt tryckerier och grossister

Fabriker: Iggesunds Bruk och Workington

Produktionskapacitet/år: 590 000 ton

Antal maskiner: 4.

Holmen Timber

Produkt: Furuträvaror

Kunder: Snickeri- och möbelindustri, tillverkare av massiva trägolv, hyvlrier och byggvaruhandel

Fabrik: Iggesunds Sägverk

Produktionskapacitet/år: 300 000 kubikmeter

Antal såglinjer: 1.

Holmen Skog

Verksamhet: Ansvar för virkesförsörjning till koncernens svenska enheter och skötsel av Holmens skogar samt virkeshandel

Innehav av landareal: 1 265 000 hektar, varav 1 037 000 hektar produktiv skogsmark

Virkesförråd: 117 miljoner skogskubikmeter.

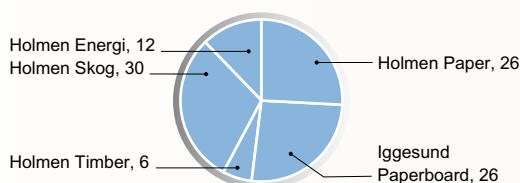
Holmen Energi

Verksamhet: Ansvar för samordning av koncernens energifrågor, elförsörjning till koncernens svenska enheter och för koncernens vattenkraftanläggningar

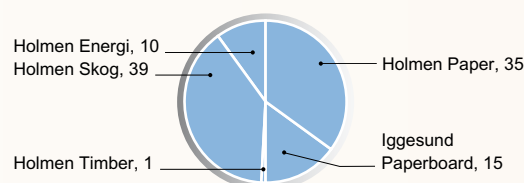
Antal hel- och delägda vattenkraftverk: 23

Produktionskapacitet/år (vattenkraft): 1 113 GWh.

Rörelseresultat per affärsområde, exklusive jämförelsestörande poster, %

Operativt kapital per affärsområde, %

Strategi

Affärsområden

Tillväxt

Produktion

Holmens affärsverksamhet utgörs av tre produktinriktade affärsområden Holmen Paper Tryckpapper Iggesund Paperboard Kartong Holmen Timber Trävaror två råvaruinriktade affärsområden Holmen Skog Skog och virke Holmen Energi Elkraft och energi	Holmen ska med organisk tillväxt och selektiva förvärv utveckla affärsområdena genom Attraktiva produkter Aktiv marknadsföring Affärsdriven produktutveckling Ökad produktion inom industri, skog och energi Engagerade medarbetare	Holmen ska ha hög kvalitet och låga tillverkningskostnader genom Storskalig produktion Effektiva processer Aktivt inköpsarbete Integrerad anskaffning av råvarorna virke, energi och returpapper Hög kompetens och effektiv organisation
---	--	---

Finansiella mål

Hållbarhet

Lönsamhet Holmens lönsamhet och avkastning ska uthålligt överstiga marknadsmässig kapitalkostnad. Kapitalstruktur Den finansiella ställningen ska vara stark med en skuldsättningsgrad om 0,3–0,8. Utdelning Ordinarie utdelning ska årligen uppgå till 5–7 % av eget kapital.	Ekonomisk utveckling God lönsamhet och stark finansiell ställning ska skapa förutsättningar för Holmen att bedriva en långsiktigt hållbar utveckling för affärspartners, anställda, ägare och samhället. Socialt ansvar Holmen ska respektera etiska och sociala normer samt vara en god affärspartner och aktör i samhället. Engagerat ledarskap ska motivera och utveckla medarbetarna. Miljöansvar Holmens verksamhet ska präglas av helhetssyn där miljön ska skyddas och råvaror och energi användas effektivt.
--	--

Affärsområden

Produktinriktade affärsområden

Holmens strategi och affärsidé innebär fokus på tillväxt och utveckling inom produktområdena tryckpapper, kartong och trävaror.

Övergripande ambition för koncernens verksamhet är att erbjuda kunderna attraktiva och högkvalitativa produkter samt bra service. Det ska ske kostnadseffektivt så att Holmen förblir en konkurrenskraftig leverantör.

Holmen måste möta kundernas höga krav på att effektivt kunna trycka och konvertera produkterna till ändamålsen-

liga och tilltalande slutprodukter. Det är viktigt att kunderna med framgång lyckas använda produkterna i samspel och konkurrens med annan media och reklam eller andra förpackningsmaterial.

Marknad. Holmens huvudmarknad är Europa som representerar cirka 90 % av koncernens försäljning.

Inom tryckpapper har Holmen Paper en stark position hos de europeiska dagspressförlagen, dit cirka två tredjedelar av försäljningen går. Kompletterande kundsegment är telefonkatalogförlag, detaljister, tryckerier och bokförlag.

Inom kartong är Iggesunds största kundgrupp konverterare som gör förpackningar. Viktiga kunder är även gros-

sister och tryckerier som köper kartong till grafiska produkter. Iggesund har en ledande marknadsposition inom främst solidkartong i Europa men är också en betydande aktör inom falskartong.

I Europa har Holmen Paper en marknadsandel på knappt 10 % inom standard tidningspapper medan andelen inom förbättrat tidningspapper, katalogpapper och bokpapper är cirka 25 %. Inom färskfiberkartong uppgår Iggesunds marknadsdel i Europa till cirka 20 %.

I Sverige sker försäljningen av tryckpapperet direkt till kunderna. Försäljning till övriga kunder sker via försäljningsbolag i flertalet EU-länder, Schweiz, Australien, USA och Japan.

Kartong säljs via ett centralt försälj-

Musikförlag använder i allt större omfattning kartong istället för plast till omslag för CD-skivor. Samlingsplattan Rolled Gold + med The Rolling Stones släpptes i november, och gavs i en specialversion ut i 200 000 exemplar. Omslaget tillverkades av Invercote från Iggesund.

ningskontor i Nederländerna med säljare och tekniker i de europeiska länderna. Egna försäljningsbolag finns även i Hongkong och Singapore samt i USA.

Trävaror säljs direkt till kund. Försäljningsbolag finns i Sverige och England.

Funktion marknadsför produkter.

Marknadsföringen av Holmens produkter sker främst genom att produkternas funktionella egenskaper lyfts fram. Papperet och kartongen ska till exempel ha god tryck- och körbarhet hos kunderna. Kraven på högre tryckkvalitet samt snabba tryck och konvertering ökar. Konverterare efterfrågar exempelvis egenska-

per som gör det möjligt att vika, foliera, laminera och prägla kartong för attraherande förpackningar. Vid jämförelser med andra tillverkares produkter väger kunden in kvalitet och pris. Även service och särskilt förmågan att leverera beställd vara vid rätt tidpunkt har stor betydelse.

Holmen marknadsför också produkterna med hjälp av ett antal varumärken.

Konkurrenser. Holmen Paper är med sina 2 185 000 ton per år Europas femte största producent av tryckpapper. UPM och Stora Enso med cirka 7 respektive 6 miljoner ton är störst. Graf på sid. 15 visar konkurrenterna i Europa inom

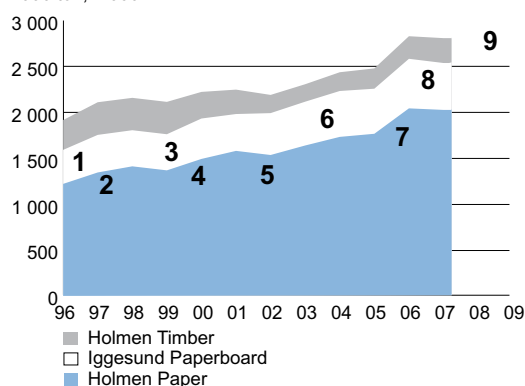
tryckpapper. Inom färskfiberbaserad solid- och falskartong är Iggesund med kapaciteten 590 000 ton per år den tredje största tillverkaren i Europa. Huvudkonkurrenter är Stora Enso och M-real. Graf på sid. 17 visar konkurrenterna i Europa inom färskfiberkartong. Holmen Timber är en relativt liten aktör i Europa. Marknadsandelen inom trävaror understiger 1 %.

Tillväxt

Marknaderna för papper, kartong och trävaror är relativt mogna och den europeiska marknadstillväxten för Holmens produkter har i genomsnitt legat på några procent per år den senaste tioårsperioden. Holmens mål är att växa och förbli en stark leverantör med effektiv produktion. Även den egna virkes- och energiproduktionen ska utvecklas och växa. Tillväxten sker främst organiskt genom att förbättra produkterna och öka produktionsvolymen inom befintliga produktområden. Volymmässigt har Holmen under senare år vuxit med 4–5 % per år inom produktområdena. Förvärv har stått för en mindre del av tillväxten. Det senaste större förvärvet var bruket i Madrid år 2000.

Volymtillväxt och större investeringar

1 000 ton, 1 000 m³

- 1 Ombyggnad kartongmaskin KM2 Iggesunds Bruk
- 2 Ny pappersmaskin PM53 Braviken
- 3 Ombyggnad kartongmaskin BM2 Workington
- 4 Förvärv Papelera Peninsular (Madrid)
- 5 Ny pappersmaskin PM11 Hallsta
- 6 Ombyggnad BM2 Workington KM1 Iggesunds Bruk
- 7 Ny pappersmaskin PM62 Madrid
- 8 Ombyggnad kartongmaskin KM2 Iggesunds Bruk
- 9 Nytt sågverk Bravikens Sågverk

Produktion

Storskaliga, effektiva produktionsanläggningar och kompetenta medarbetare ger hög produktivitet samt effektivt utnyttjande av insatsvaror och kapital. För att framgångsrikt kunna genomföra långsiktiga investeringar och uppnå både storskalighet och utveckling måste samspelen fungera väl mellan marknadsföring, produktutveckling och produktionsökning. Basvolymen av vissa produkter kombineras med utvalda satsningar på mera förädlade eller förbättrade produkter riktade mot befintliga och nya kundgrupper.

För att stödja affärsverksamhetens krav på produktutveckling och effektiva processer bedriver Holmen ett decentraliserat forsknings- och utvecklingsarbete där ansvaret ligger hos respektive affärsområde. Koncernens investeringar i forskning och utveckling (FoU) uppgick till cirka 100 Mkr 2007 och inkluderar även extern FoU, som exempelvis branschgemensam sådan och samarbeten med universitet och högskolor. Det externa forsknings- och utvecklingsarbetet utförs i samarbete med en rad olika FoU-aktörer. Svenska STFI-Packforsk, MoRe Research, Kungliga Tekniska Högskolan, Mittuniversitetet, Karlstads universitet, Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) och Skogforsk är några exempel. I England samarbetar Holmen med University of Manchester och i Spanien

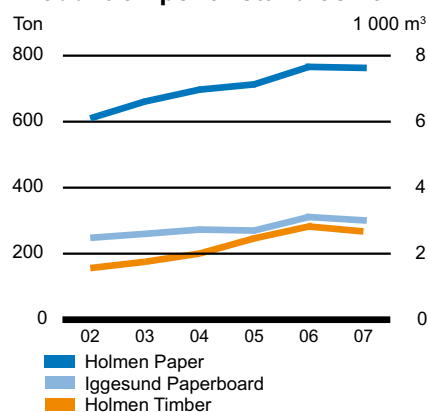
Storskalig produktion bidrar till effektivt utnyttjande av insatsvaror och kapital.

med Universidad Complutense i Madrid.

Holmen Skog deltar aktivt i det skogliga utvecklingsarbetet i Sverige. Det har under senare år resulterat i bland annat flera nya lösningar för avverkning och återväxt. Holmen Skog medverkar också i ett stort antal forskningsprojekt som drivs av Sveriges Lantbruksuniversitet.

Utöver effektiv produktionsprocess är kostnaderna för råvaror och transporter viktiga för konkurrenskraften. Holmen förstärker råvaruansaffningen genom att integrera bakåt i förädlingskedjan via ägande av skog och enheter

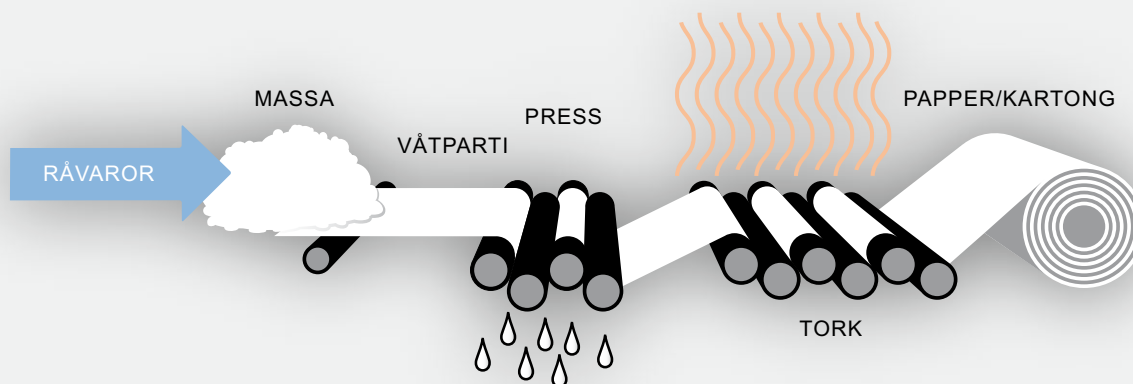
Produktion per anställd och år

Så tillverkas produkterna

Denna mycket förenklade bild visar tillverkningsprocessen i en pappers- och kartongmaskin. I verkligheten skiljer sig maskinerna åt en hel del. Råvaror utgörs främst av ved och/eller returpapper samt el och kemikalier. Massan som tillverkas kemiskt eller mekaniskt går ut på en bana i maskinen. Först passerar den ett våt-

parti, sedan en press och därefter torkas papperet/kartongen på banan som då löper mellan ett stort antal cylindrar för att i slutändan rullas upp och sedan skäras till i de rull- eller arkstorlekar kunderna beställt.

Kostnaden för virke är viktig för Holmens konkurrenskraft.

för returpappersanskaffning samt kraftproduktion. Virke, energi och returpapper utgör Holmens huvudsakliga råvaror.

Sågverken har en betydelsefull roll på virkesmarknaden eftersom de köper det bästa virket (timmer) från skogen och säljer stora mängder biprodukter, främst flis, till massa- och pappersbruken. Detta har varit ett bidragande skäl till satsningen i Iggesunds Sågverk och den beslutade investeringen i nya Bravikens Sågverk vid Bravikens pappersbruk.

Virke en förnybar råvara. Förutsatt att skogen brukas väl tar den aldrig slut. Den förnybara råvaran virke utgör grunden för Holmens tillverkning av papper, kartong och trävaror. Virke anskaffas i huvudsak på den svenska marknaden, där även försäljning av virke äger rum. Viss import sker, främst från Estland.

Holmen äger en miljon hektar produktiv skogsmark och virkesförrådet

uppgår till 117 miljoner skogskubikmeter. Självförsörjningsgraden till koncernens svenska enheter är cirka 60 %.

Returpapper blir nya produkter.

Gamla tidningar, tidskrifter och kataloger används i form av returpapper för tillverkning av nya produkter. Returpapper anskaffas i Sverige, Spanien, Portugal, Frankrike och Storbritannien. Holmen använde vid tillverkning av tidningspapper och telefonkatalogpapper cirka en miljon ton returpapper 2007. Inblandningen i dessa produkter uppgår i genomsnitt till cirka 50 % medan resten utgörs av färskfiber. Bruket i Madrid använder enbart returpapper.

Egenproducerad och köpt energi.

Energin tillförs genom egen och delägd vattenkraft, industriernas mottrycks-kraft, inköpt el samt återvunnen och köpt värmeenergi. Dessutom produceras energi genom att bränna biobränslen i

form av returlutar, bark och vedrester samt olja och naturgas. Produktion vid koncernens egna och delägda vattenkraftverk och mottrycksproduktion motsvarar drygt 30 % av elförbrukningen. Bruken i Madrid och Workington tillförs energi genom lokala gaskombianläggningar kompletterat med lokala elköp.

Finansiella mål

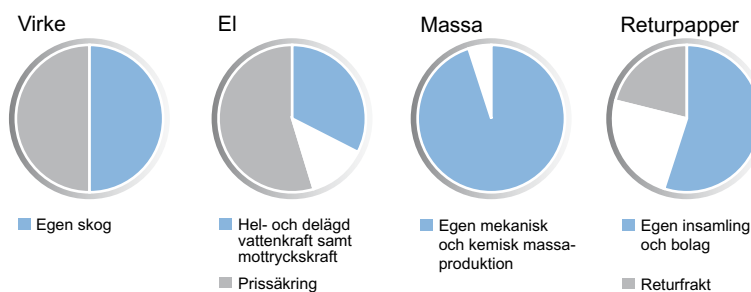
Lönsamhet

Holmens lönsamhetsmål är att avkastningen uthålligt ska överstiga marknads-mässig kapitalkostnad. Lönsamhetsmålet används för att styra verksamheten. I koncernen beräknas ett nyckeltal, Value Added, för lönsamheten utifrån rörelse-resultatet med avdrag för kapitalkostnad och skatt. Det ger ett enkelt och tillräckligt rättvisande mått som kontinuerligt följs upp för koncern, affärsområden och produktionsenheter. Koncernens lönsamhet har de senaste åren överstigit kapital-kostnaden. Samtidigt finns det enheter i koncernen där lönsamheten måste förbättras.

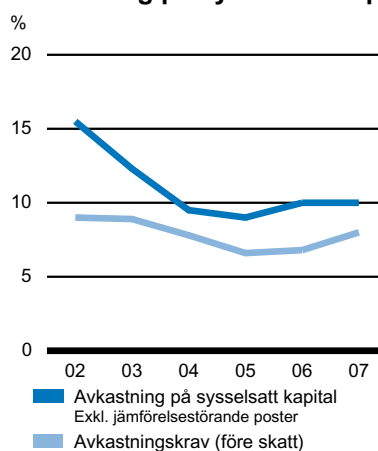
Holmens verksamhet är kapitalintensiv och en stor del av utvecklingen sker genom investeringar i utökad kapacitet och förbättrad produktion. Även kostnadsrationalisering sker ofta i kombination med investeringar. För att utvärdera lönsamheten i investeringarna används en modell för att nuvärdesberäkna kassaflöden, det vill säga bedömda framtida kassaflöden diskonteras med den vägda kapitalkostnaden.

För att beräkna kapitalkostnaden vägs kostnaden för lånat och eget kapital ihop och multipliceras med det kapital som verksamheten bundit. Kostnaden för eget kapital beräknas som ränta plus en pre-

Självförsörjning, råvaror

Avkastning på sysselsatt kapital

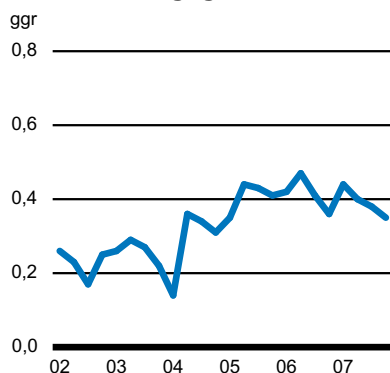
mie anpassad till verksamhetens risk, där kapital bundet i industriverksamhet åsätts en högre riskpremie (5 %) än kapital bundet i skogs- och krafttillgångar (2 %).

Koncernens vägda kapitalkostnad för den löpande verksamheten beräknas utifrån korta marknadsräntor och var under 2007 drygt 9 % för industriverksamhet och drygt 6 % för skog och kraft, beräknat som resultat före skatt. Kapitalkostnaden som används vid prövning av investering baseras på långa marknadsräntor och var under 2007 drygt 11 % för industriverksamhet.

Kapitalstruktur

Holmen ska ha en stark finansiell ställning som ger finansiell stabilitet och möjlighet att fatta korrekta och långsiktiga affärsbeslut relativt oberoende av konjunktur och externa finansieringsmöjligheter. Målet för skuldsättningsgraden är 0,3–0,8 och anpassningen till detta mål utgör en del av den strategiska planeringen.

Skuldsättningsgrad

Holmen ska lämna extra utdelning eller återköpa aktier när kapitalstrukturen och verksamhetens finansieringsbehov möjliggör detta. Utöver ordinarie utdelning har Holmen lämnat extra utdelningar för verksamhetsåren 1998, 2000 och 2003. Återköp av aktier har skett en gång, 2000.

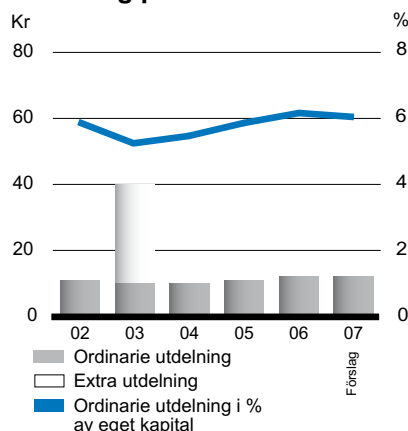
Holmens styrelse har ett mandat från årsstämman 2007 att återköpa aktier. Detta har ej utnyttjats. Något uttryckligt mål för aktieåterköp finns inte. Det har använts som ett komplement till utdelningarna för att justera kapitalstrukturen när omständigheterna bedömts gynnsamma.

Om Holmen uppnår sitt lönsamhetsmål bedöms de medel som genereras internt vara tillräckliga för att finansiera ordinarie utdelning och årlig tillväxt på 3–4 %. Högre lönsamhet ger över tiden utrymme för extra utdelningar, aktieåterköp, större investeringar eller förvärv.

Utdelning

Holmen ska lämna en ordinarie utdelning som årligen uppgår till 5–7 % av eget kapital. Det innebär en relativt stabil och hög årlig utdelning. Styrelsen har föreslagit en utdelning om 12 kronor per aktie till årsstämman 2008, vilket motsvarar 6,0 % av eget kapital. Under de senaste tio åren har den ordinarie utdelningen i genomsnitt uppgått till 5–6 % av eget kapital. Det har inneburit att hälften av resultatet per aktie per år har delats ut i form av ordinarie utdelningar.

Utdelning per aktie

Hållbarhet

Holmens utveckling ska ske med en uthållig syn på lönsamhet och hur resurserna används. Råvarorna virke och returpapper samt produkterna är kretsloppsanpassade och återvinningsbara.

Holmen arbetar för att utnyttja elenergi och värme alltmer effektivt, minska utsläppen av fossil koldioxid och öka självförsörjningsgraden av energi.

Koncernen är medlem av FN:s Global Compact vilket innebär att företaget står bakom internationella riktlinjer avseende mänskliga rättigheter, sociala förhållanden, miljö och fackföreningsrätt.

Holmen har ett långsiktigt perspektiv på sina medarbetare med en personalpolitik som är inriktad på att utveckla ledarskapet, organisationen och medarbetarna.

Personal

Ett antal strategiska mål har satts upp för personalarbetet. De avser arbetsklimat, ledarskap, medarbetarsamtal, antal olyckor och andel kvinnliga chefer. Det övergripande arbetet avseende kompetensförsörjning, ledarskap och organisation följs upp via nyckeltal och medarbetarundersökningen Holmen Inblick.

Frågor som rör framtida rekrytering

samt chefs- och ledarutveckling var fortsatt prioriterade i personalarbetet 2007. Under perioden 2009–2015 kommer de årliga pensionsavgångarna i den svenska verksamheten att vara dubbelt så stora som under 2000–2005. För att möta rekryteringsbehovet arbetar Holmen med egna och branschgemensamma aktiviteter för grundskola, gymnasium och högskola. Insatser för att trygga den framtida rekryteringen har de senaste åren fokuserats på gymnasier och högskolor. Andelen högskoleutbildade nyanställda är för närvarande cirka 40 %. Ambitionen är att ytterligare öka denna.

Utveckling av nuvarande och framtida chefer prioriteras. Potentiella chefer kartläggs och ambitionen är att minst 75 % av lediga chefstjänster ska tillsättas via intern rekrytering. Kvinnliga chefsämnen ägnas särskild uppmärksamhet.

Andelen kvinnliga chefer i Holmen ökade under 2007 till 11 % och ambitionen är att öka andelen ytterligare. Ett nätverk mellan kvinnliga chefer i koncernen arbetar med hur företaget bättre kan stödja kvinnor som vill utvecklas i Holmen.

Sjukfrånvaron i den svenska verksamheten sjönk under året till 4,7 (2006: 4,8) %. I de utländska verksamheterna var sjukfrånvaron cirka 4 %.

Under 2007 genomfördes för tredje gången medarbetarundersökningen Holmen Inblick. Fokus låg på om medarbetarna anser sig ha goda förutsättningar att göra ett bra arbete och att identifiera styrkor och svagheter i ledarskapet. Holmen Inblick är ett bra verktyg för att förbättra ledarskapet. Varje chef har ett uttalat ansvar för detta, eftersom en kompetent chef har stort inflytande på medarbetarnas drivkraft och deras ambitioner att göra ett bra jobb, vilket i sin tur påverkar Holmens lönsamhet.

Resultatet av undersökningen var övervägande positivt. Såväl det så kallade humankapitalet som ledarskapsindexet steg och ligger över snittet för en handfull andra svenska processindustrier.

I slutet av 2007 genomfördes en Holmen chefs-Inblick. Resultatet av denna blir klart våren 2008 och ska resultera i riktade aktiviteter för att utveckla vars och ens chefsroll.

Holmens ambition är att personal- (HR-)frågor som rör rekrytering, kompetensutveckling, rehabilitering och avveckling ska hanteras enhetligt i hela koncernen. Det nya HR-system som börjar tillämpas under 2008 blir ett värdefullt verktyg i denna strävan.

Personalpolitiken i Holmen syftar till att utveckla ledarskapet, organisationen och medarbetarna.

Systemet införs successivt i Sverige under 2008 och kommer att underlätta det administrativa arbetet för såväl chefer som medarbetare. I de utländska enheterna införs HR-systemet från 2010.

Miljö och klimat

Holmens verksamhet regleras miljömässigt av lagar och tillstånd i varje land. Koncernens miljöpolicy är utgångspunkten för hur miljöarbetet organiseras och bedrivs. Tillverkningens miljöpåverkan ligger inom de ramar som miljömyndigheterna anger. Skogarna brukas med mål att långsiktigt producera allt mer virke och samtidigt ge livsutrymme för de många arter som lever där.

Den industriella verksamheten och skogsbruket är certifierade enligt ISO 14001. Skogsbruket är dessutom certifierat enligt FSC (Forest Stewardship Council) och PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes).

Holmen arbetar aktivt för åtgärder som bidrar till hållbar utveckling och minskad klimatpåverkan. Holmen berörs av Kyotoprotokollets regelverk kring handeln med utsläppsrätter eftersom koncernens anläggningar sedan 2005 ingår i systemet. Energieffektivisering samt utbyggnad av koldioxidneutrala kraftslag som vattenkraft och vindkraft stöds av Holmen.

Beslutet om att ett sågverk ska byggas i anslutning till pappersbruket i Braviken innebär en satsning även utifrån ett klimatperspektiv. Växande skog tar upp koldioxid som sedan lagras under mycket lång tid i slutprodukter i form av trävaror. Trä kan dessutom ofta användas i stället för andra material som kräver

stora mängder energi vid tillverkningen och därmed ger upphov till utsläpp av koldioxid. Sågverket bedöms också möjliggöra expansion av bioenergiproduktion och effektiva transportlösningar.

Energi. Holmen deltar i Sverige och England i frivilliga program för energieffektivisering som ger de energiintensiva industrierna ett alternativ till skatter. Det är positivt för den egna verksamheten och sätter internt fokus på energifrågor och väntas öka energieffektiviteten och minska klimatpåverkan. Energiledningssystem som införts vid koncernens svenska anläggningar väntas vara infört i Workington under 2008. Madrid står därefter i tur att införa ett sådant system.

Holmen arbetar aktivt med att effektivisera användningen av energi och för att minska förbrukningen av olja och har ett ambitiöst klimatmål. Det innebär att fram till 2020 ska användningen av fossila bränslen minska med 90 % i de svenska verksamheterna, motsvarande utsläpp av cirka 240 000 ton koldioxid.

För att ytterligare effektivisera energianvändningen vid Holmens anläggningar pågår ett gemensamt arbete mellan Holmen och Vattenfall. Målet är att stärka Holmens konkurrenskraft genom att identifiera och genomföra energibesparande åtgärder.

Holmen och omvärlden är koncernens hållbarhetsredovisning som syftar till att beskriva Holmens arbete för en hållbar utveckling. Ambitionen är att redovisningen ska ge tydliga svar på de frågor som koncernens intressenter ställer om miljö- och socialt ansvar samt ekonomisk utveckling. Redovisningen för 2007

publiceras på svenska och engelska i slutet av mars och kan beställas på hemsidan. Spansk version beräknas vara klar i maj.

I likhet med 2005 och 2006 blev Holmen under 2007 upptaget på flera så kallade företagsindex för hållbar utveckling och samhällsansvar. Att komma med i ett index är en bekräftelse på att företaget bedöms agera ansvarsfullt ur ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter. Holmen ingår bland annat i Swedbank Roburs Ethica Fonder, Banco Miljöfonder, FTSE4Good Index Series och Storebrands SRI-index (Socially Responsible Investments).

Holmen Paper

Verksamheten 2007

Marknaden för tidningspapper i Europa var stabil och leveranserna låg på samma nivå som 2006. Ökade importvolymerna från Nordamerika förstärkte utbudet på marknaden samtidigt som europeiska producenter ökade exporten till främst Asien. Kapacitetsutnyttjandet uppgick till 92 % för helåret. De totala leveranserna av standard tidningspapper till Europa var oförändrade jämfört med året innan. Efterfrågan på SC-papper i Europa steg med 4 % och på bestruket tryckpapper med 5 %. Totalt ökade leveranserna av trähaltigt tryckpapper till Europa med drygt 2 %. Holmen Papers totala leveranser av tryckpapper var i stort oförändrade jämfört med 2006 och uppgick till 2 025 000 ton.

Rörelseresultatet exklusive jämförelsestörande poster blev 623 Mkr jämfört med 754 Mkr 2006. Under året har resultatet dessutom belastats med jämförelsestörande nedskrivning av goodwill om -569 Mkr och materiella anläggningstillgångar om -1 034 Mkr. Bakgrunden till nedskrivningen är de höga kostnaderna för returpapper, virke och energi.

Priserna för Holmen Papers produkter var i genomsnitt cirka 2 % högre jämfört med föregående år, men kunde inte fullt ut kompensera kostnadsökningarna på insatsvaror som virke, returpapper och massa samt kostnader i samband med underhålls- och ombyggnadsstopp. Svag US-dollar och låga priser försämrade lönsamheten för försäljning utanför Europa.

Investeringarna uppgick till 584 (686) Mkr och avsåg bland annat ombyggnad av en tidningspappersmaskin och nybygg-

nad av en energieffektiv massalinje vid Braviken samt modernisering av massa-produktionen vid Hallsta.

Antalet anställda var 2 666 (2 667).

Marknad

Den europeiska marknaden för tryckpapper uppgår årligen till totalt cirka 25 miljoner ton, varav 11 miljoner ton tidningspapper. Dagspressförlagen stod 2007 för 85 % av tidningspapperskonsumtionen. Gratistidningar är sedan tio år ett starkt växande segment och dessa står idag för 4 % av den totala konsumtionen av tidningspapper. Segmenten detaljister och tryckerier svarar för 11 %. Utgivare av gratistidningarna och producenter av direktreklam har varit och är växande kundsegment inom tidningspapper. Samtidigt har effekterna av sjunkande upplagor för betalda tidningar och konkurrens från elektroniska media påverkat efterfrågan något negativt.

Marknaden för journalpapper uppgår till cirka 14 miljoner ton per år. De största köparna är detaljister, tidskriftsförlag och tryckerier. Inom magasinpapper, SC-papper och bestruket papper är de starkaste drivkrafterna ökningen av direktreklam, nya magasintitlar och produktkataloger. Utvecklingen för traditionella familjemagasin och konventionella telefonkataloger är mer osäker. Marknaden för telefonkatalogpapper uppgår årligen till cirka 500 000 ton. Den är mogen och kännetecknas av ett fåtal starka nationella köpare. Total marknad för bokpapper är i Europa cirka 2 miljoner ton per år. Drygt hälften utgörs av obestruket papper till pocketböcker och

andra utgåvor. Inom detta segment efterfrågas FSC-certifierade Holmen Book.

Holmen Papers marknadsstrategi syftar till att med fokus på Europa utveckla konkurrenskraftiga affärskoncept inom kundsegmenten dagspressförlag, telefonkatalogförlag, detaljister, tryckerier och bokförlag. Den övergripande positionen på marknaden kännetecknas av en bas mot dagspress av standard tidningspapper med produktion i både norra och södra Europa. Marknadsandelen inom standard tidningspapper är cirka 10 % i Europa.

Till detta kommer en relativt hög andel specialprodukter som förbättrat tidningspapper, färgat tidningspapper, katalogpapper och bokpapper. Här uppgår Holmen Papers samlade, europeiska marknadsandel till cirka 25 %. Kapaciteten för tillverkning av bestruket och obestruket journalpapper är relativt liten.

Marknadsandelen inom segmentet kommersiellt tryck med kunder som detaljister, tidskriftsförlag och tryckerier är cirka 5 %.

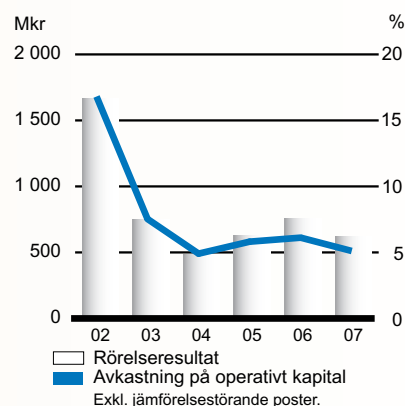
Tillväxt

Holmen Paper har under den senaste femårsperioden ökat sina leveranser med i genomsnitt 6 % per år genom ny kapacitet och stigande produktivitet. Framtida fokus ligger på ökad förädling och utveckling av produkter för mer krävande tryckmetoder som heatset och djuptryck. Arbetet syftar till att förbättra och utveckla samarbetet med framför allt så kallade partnerkunder, men också till att öka medarbetarnas engagemang. Den hårda konkurrensen inom tryckpapper

Fakta	2007	2006
Nettoomsättning, Mkr	10 345	10 140
Rörelseresultat, Mkr	-980	754
Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande poster, Mkr	623	754
Operativt kapital, Mkr	9 971	11 541
Medelantal anställda	2 666	2 667
Andel försäljning i Europa, %	86	86
Produktion, 1 000 ton	2 034	2 044

Jämförelsestörande poster avser nedskrivning av goodwill och materiella anläggningstillgångar med -1 603 Mkr under 2007.

Resultat

kommer att ställa högre krav på kvalitets- och produktutveckling, marknadspositionering samt kostnadseffektivisering.

Effektivisering

Holmen Paper har initierat ett spar- och effektiviseringsprogram. Affärsområdet har även för avsikt att förändra sin produktionsstrategi och produktmix. Voly-men standard tidningspapper ska minskas med totalt 150 000 årston. I omläggningen ingår en översyn av Hallsta pappersbruks struktur med målet att lägga ned den äldsta av brukets fyra pappersmaskiner, PM2, vars kapacitet är cirka 110 000 årston. De höga kostnaderna för ved, returpapper och energi initierar strukturöversynen, vars mål är att skapa bättre framtida förutsättningar. Detta gäller såväl papperstillverkningen som energi- och massaproduktionen vid Hallsta. Även i Madrid minskas andelen standard tidningspapper till förmån för ökad andel förädlade produkter.

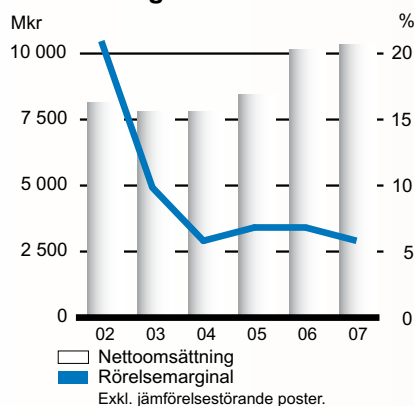
Målet med spar- och effektiviseringsprogrammet är att nå betydande sänkningar av såväl rörliga som fasta kostnader under 2008 och 2009 genom minskad bemanning och lägre kostnader för insatsvaror. Samtidigt ska fortlöpande investeringar i produktionsprocessen bidra till ökad effektivitet och bättre lönsamhet. Ett exempel är det pågående investeringsprojektet i en ny massalinje vid Braviken. Den nya linjen tas i drift i augusti 2008.

Beslutet om det nya sågverket intill tryckpappersbruket innebär att ett strategiskt viktigt kombinat med produktion av papper, trävaror och energi skapas vid Braviken (se vidare sid. 19).

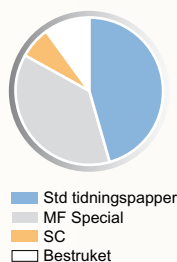

Tidningen är ett viktigt inslag i skolundervisningen. Innehållet ökar elevernas kunskaper i vitt skilda ämnen samtidigt som urklippta rubriker och illustrationer sätter fantasin i rörelse.

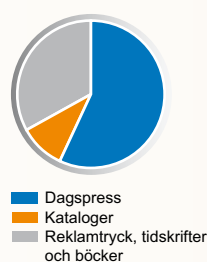
Nettoomsättning och rörelsemarginal

Produkter

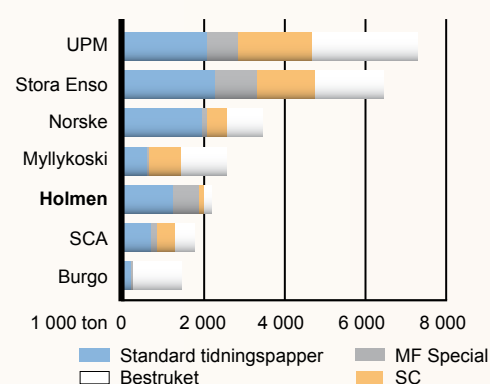

Slutprodukter

Ledande producenter 2007

Tryckpapper, kapacitet i Europa

Iggesund Paperboard

Verksamheten 2007

Marknaden för färskfiberkartong var stark under 2007 och kapacitetsutnyttjandet hos europeiska producenter var högt. Tillväxten i Europa var 5 % och Östeuropamarknaden fortsatte att växa mycket starkt.

Leveranserna från Iggesund Paperboard uppgick till 516 000 ton, vilket var 4 % lägre än 2006. Minskningen förklaras av ett omfattande stopp i samband med ombyggnad av kartongmaskin KM2 vid Iggesunds Bruk hösten 2007.

Prishöjningar genomfördes under året för både solid- och falskartong.

Nettoomsättningen minskade till 5 100 Mkr jämfört med 5 240 Mkr 2006.

Rörelseresultatet blev 599 (752) Mkr. Nedgången beror främst på lägre leveranser och högre kostnader till följd av ombyggnadsstoppet samt ökade virkespriser.

Investeringarna ökade till 689 (351) Mkr. I Iggesund genomfördes vid sidan av den omfattande ombyggnaden av kartongmaskinen en uppgradering av mesaugnen. Samtidigt påbörjades ett antal energiinvesteringar. I Workington installerades en ny omrullningsmaskin.

Antalet anställda var 1 704 (1 744).

Marknad

I världen konsumeras årligen 32 miljoner ton kartong. Förbrukningen av de kvaliteter Iggesund tillverkar, det vill säga färskfiberbaserad solid- och falskartong, utgör cirka 9 miljoner ton per år, varav det i Europa konsumeras drygt 2 miljoner ton. Tillväxttakten har under de senaste två åren legat kring 5 %, vilket är

högre än normalt och en följd av den goda konjunkturen samt den höga tillväxten i Östeuropa. De största europeiska marknaderna för solid- och falskartong är Tyskland med 20 % av konsumtionen samt Storbritannien (14 %) och Frankrike (9 %). Merparten av delmarknaderna uppvisade positiv utveckling. Undantag utgjorde Storbritannien med negativ marknadstillväxt.

Igesund har med de mycket starka varumärkena Invercote och Incada en marknadsandel på cirka 20 % inom färskfiberkartong i Europa. Solidkartongen Invercote är starkast på den europeiska kartongmarknaden och tillverkas i Iggesund. Den svarar för två tredjedelar av affärsområdets omsättning. Falskartongen Incada produceras i Workington, England, och har en ledande roll på den inhemska marknaden.

Produktionen av förpackningar i Europa förskjuts mot de östra delarna, dels på grund av ökad privatkonsumtion, dels genom att Östeuropa har en ökad nettoexport av högkvalitativa förpackningar. Som följd av marknadsutvecklingen har Iggesund förstärkt sin representation i Östeuropa, i första hand genom etableringen av ett säljkontor i Polen.

Konverterare av kartong till förpackningar är det största kundsegmentet för Iggesund. Kraven på förpackningar och därmed också på förpackningsmaterialet ökar ständigt. Bekvämlighet, kvalitetskrav och producenteras behov av varumärkesprofilering gör att förpackningslösningarna i allt större utsträckning förses med skräddarsydda funktioner. Till

detta kommer att förpackningens utseende i butiken blir en allt viktigare faktor i det medvetna materialvalet. Privatkonsumtionens utveckling, som globalt sett var hög under 2007, har stor påverkan på efterfrågan av kartong. Högre konsumtion genererar generellt ökad användning av förpackningar. Andra faktorer som leder till stigande konsumtion av förpackade varor är urbanisering och att hushållens storlek och livsmönster förändras.

Marknaden för tobakskartong är stabil och karaktäriseras av ett fåtal stora internationella aktörer med mycket höga kvalitets- och servicekrav. Användningen av hårda kartongpaket i stället för mjuka av papper ökar, och de allt högre kraven på design av förpackningen blir än mer uttalade. Tryck och konvertering av förpackningar har i likhet med produktion av cigaretter flyttats österut under senare år.

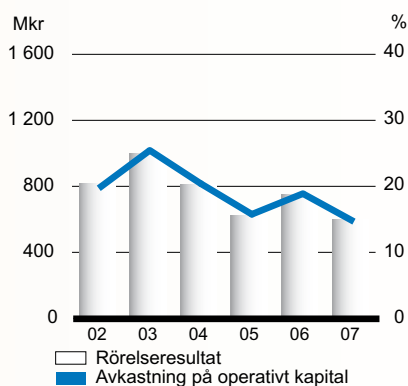
Det stora antalet slutkunder på marknaden för grafisk kartong gör att huvuddelen av volymerna säljs genom ett brett grossistnät där konsolideringsgraden ständigt ökar. Hög och jämn kvalitet är det som främst motiverar grossisternas intresse för Invercote och Incada. På det grafiska området vinner digitalt tryck ökad terräng, vilket ställer nya och ökande krav i samband med försäljning.

Tillväxt

Igesund har i genomsnitt vuxit med 3 % de senaste åren tack vare ökad produktivitet vid anläggningarna och ett aktivt marknadsarbete. Förbättringarna har åstadkommit genom några större

Fakta	2007	2006
Nettoomsättning, Mkr	5 100	5 240
Rörelseresultat, Mkr	599	752
Operativt kapital, Mkr	4 180	3 935
Medelantal anställda	1 704	1 744
Andel försäljning i Europa, %	86	86
Produktion, 1 000 ton	513	542

Resultat

ombyggnader och ett antal mindre investeringar för ökad effektivitet.

Ombyggnaden av KM2 i Iggesund genomfördes hösten 2007 och lägger grunden för vidare utveckling av solidkartongen Invercote. Den nya tekniken medger förändring av kartongens uppbyggnad och större möjligheter till optimering av kvaliteten. Ökad kvalitetsjämnhet är en av de viktigaste förbättringarna och en förutsättning för att kunderna ska kunna nå önskade slutresultat samtidigt som kartongen kan tryckas och/eller bearbetas med förutsägbär precision. Därmed kan kunderna optimera sina tillverkningsprocesser.

Ytterligare en effekt av ombyggnaden är förbättrade ytegenskaper, vilket positivt påverkar tryckbarheten. Ökad renhet gör kartongen än mer lukt- och smakneutral, en egenskap som särskilt efterfrågas i marknadssegmenten konfektyr och tobak. Ännu en effekt är den plattform som skapas från vilken det tekniska ledarskapet kan vidareutvecklas.

Parallellt med ombyggnaden av kartongmaskinen förbättrades Iggesunds Bruks vattenhantering och mesaugnen byttes ut. Den nya mesaugnen möjliggör effektiv kemikalieåtervinning i produktionsprocessen.

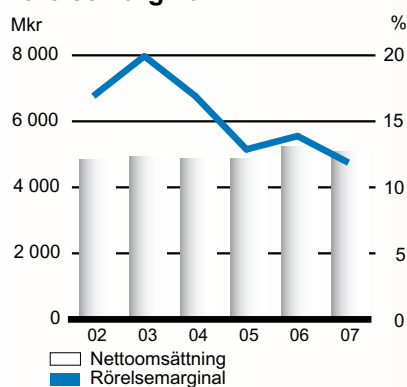
Workington fortsatte under året optimeringen av produktfamiljen Incada som befäste sin ställning och breddade kundbasen, inte minst inom tobakskartong.

Förädlingsverksamheten i Strömsbruk fortsatte att utveckla nya plastbelagda produkter med kartong från Workington och Iggesunds Bruk som bas.

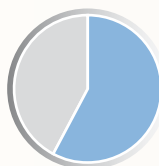

Attraktiva, hållbara och informerande etiketter, tryckta på Iggesunds kartong, underlättar för konsumenter att medvetet välja varor i exempelvis modebutiker.

Nettoomsättning och rörelsemarginal

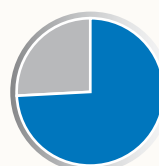

Produkter

— Solidkartong
— Falskartong

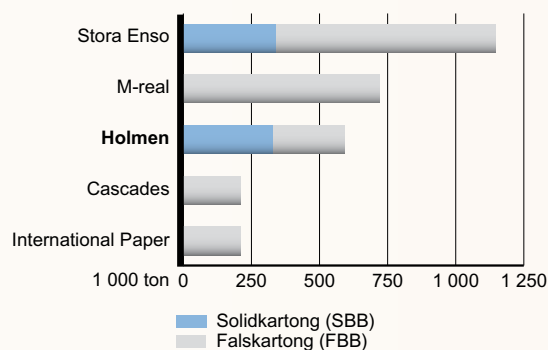
Slutprodukter

— Förpackningar
— Trycksaker

Ledande producenter 2007

Färsfiberkartong, kapacitet i Europa

Holmen Timber

Verksamheten 2007

Marknadsläget för trävaror var mycket starkt under 2007 men försvagades något mot slutet av året till följd av ökat utbud i Europa och minskad konsumtion i USA och Japan.

Holmen Timbers leveranser steg med 6 % till 262 000 kubikmeter som följd av ökad produktion vid sågverket i Iggesund och bra marknad. Priserna höjdes successivt de tre första kvartalen och var i stort stabila under fjärde kvartalet. För Holmen Timber var prisnivån i genomsnitt 22 % högre än under 2006.

Rörelseresultatet exklusive jämförelsestörande post blev 146 (80) Mkr. Förbättringen beror främst på de högre priserna, men även de ökade leveranserna bidrog till uppgången. Samtidigt steg råvarukostnaderna till följd av höjda timmerpriser under året. I resultatet ingår dessutom en jämförelsestörande återföring av 2001 års nedskrivning av anläggningstillgångar vid Iggesunds Sågverk med 60 Mkr.

Investeringarna uppgick till 63 (5) Mkr och avsåg nya barkmaskiner samt det nya Braviken-sågverket.

Antalet anställda i Holmen Timber var 97 (87).

Marknad

I Europa konsumeras årligen drygt 100 miljoner kubikmeter trävaror. Tillväxten har de senaste fem åren varit närmare 3 % per år, på tillväxtmarknader betydligt högre.

Klimatfrågan och medvetenheten om växthuseffekten gynnar efterfrågan på trä, eftersom koldioxid lagras i slutprodukten när den används i exempelvis hus.

Holmen Timbers kunder återfinns främst inom snickeriindustrin; tillverkare av fönster, massiva trägolv och lamellimmat skivmaterial (limfog) samt hyvlerier. Huvudmarknader med cirka 70 % av försäljningen är Storbritannien och Skandinavien, medan Nordafrika och Mellanöstern utgör kompletterande marknader.

Tillväxt

Projekt Bravikens Sågverk inleddes under året, och Holmens styrelse beslutade i oktober att bygga det stora sågverket i Norrköping för tillverkning av konstruktionsvirke av gran. Det ska stå klart hösten 2009 och får fullt utbyggt en kapacitet om 750 000 kubikmeter per år. Se nästa sida.

Holmen Timber har sedan 2002 ökat produktionen med 40 % till 272 000 kubikmeter 2007. Samtidigt har bemanningen minskats från 138 till 97. Detta har möjliggjorts genom att renodla Iggesunds Sågverk mot furuträvaror, översyn och förändring av organisationen samt investeringar i främst nytt justerverk och nytt sågintag.

I februari 2007 startades ett kombiskift för att öka produktionen ytterligare. Skiftet arbetar varannan vecka i såg respektive justerverk och möjliggör en produktionsökning på årsbasis om 40 000 kubikmeter. Den ökade bemanningen ger flexibel organisation och möjligheter att höja tillverkningsvolym.

För att Iggesunds Sågverk ska kunna utnyttja den ökade kapaciteten och upprätthålla lönsamheten långsiktigt behövs större volym taltimmer. Holmen Timber och Holmen Skog, som sköter inköpen

av timmer till sågverket, driver projekt Hälsingefura för att uppmärksamma det ökade råvarubehovet. Flera aktiviteter genomfördes under 2007 och riktades mot virkesleverantörer i området. Aktiviteterna föll väl ut och hade positiv inverkan på Holmen Skogs köpverksamhet.

Genom teknisk försäljning och produktförnyelse pågår arbete för att öka andelen förädlade produkter. Dessa benämns Industriträ och står för cirka hälften av den totala volymen. Under året gjordes den första provleveransen av så kallad fingerskarvad insatsvara till fönsterindustrin.

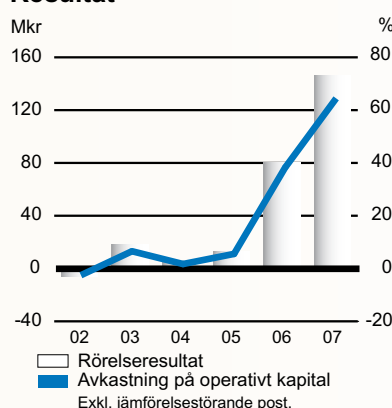

Andrew Nichols (till höger) på Holmen Timbers brittiska försäljningsbolag på kundbesök hos Travis Perkins, Holmens största köpare av trävaror i Storbritannien.

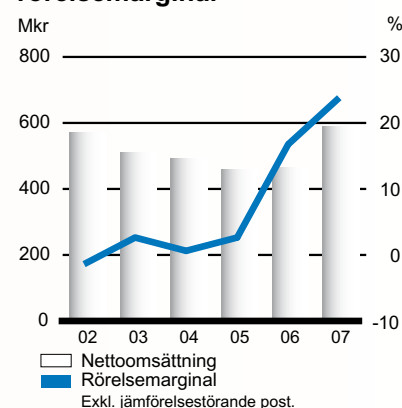
Fakta	2007	2006
Nettoomsättning, Mkr	589	465
Rörelseresultat, Mkr	206	80
Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande post, Mkr	146	80
Operativt kapital, Mkr	345	208
Medelantal anställda	97	87
Andel försäljning i Europa, %	70	80
Produktion, 1 000 m ³	272	247

Jämförelsestörande post avser återföring av nedskrivning om 60 Mkr under 2007.

Resultat

Nettoomsättning och rörelsemarginal

Bravikens Sågverk placeras intill pappersbruket och kan därmed utnyttja industriplatsens befintliga infrastruktur. Anskaffningen av virke utgör ytterligare en samordningsfördel. Holmens anläggningar i Iggesund – här sågverkets timmerintag i förgrunden och kartongbruket i bakgrunden – motsvarar det kombinat som nu ska skapas i Norrköping.

Bravikens Sågverk

Holmens planerade investering i ett sågverk vid Bravikens pappersbruk i Norrköping innebär på sikt att Skandinavien största anläggning för tillverkning av trävaror skapas. Full utbyggt får sågverket en årlig kapacitet om 750 000 kubikmeter trävaror av gran. Driftstart planeras ske hösten 2009.

Investeringen uppgår till cirka 1 100 Mkr och avser ett sågverk med högsta produktivitet och kostnadseffektivitet och därmed god intjäningsförmåga.

Genom att placera sågverket vid pappersbruket stärker koncernen råvaruförsörjningen till såväl sågverket som pappersbruket, vars fiberförsörjning till cirka hälften utgörs av granmassaved och resten av returpapper.

Sågverket ska tillverka konstruktionsvirke avsett för främst huvudmarknaderna Skandinavien och Storbritannien, men avsättning ska även ske i övriga Europa, Japan och USA.

Med det nya sågverket, vars bemanning vid fullt utbyggd kapacitet beräknas till cirka 140 personer, blir Holmen en kraftfull leverantör även av konstruktionsvirke. Iggesunds Sågverk – med en årlig kapacitet om 300 000 kubikmeter furuträvaror – koncentrerar sin bearbetning av marknaden mot främst snickeriindustrin.

Kombinationen av det befintliga tryckpappersbruket och sågverket bedöms innebära betydande samordningsfördelar, inte bara vad gäller anskaffningen av virke utan också genom att sågverket kan tillgodogöra sig

den infrastruktur som redan finns på industriplatsen.

Möjligheter till effektiva energilösningar öppnas också tack vare att koncernen får tillgång till stora volymer flis från sågverket och skogsbränslen i samband med avverkningar. Dessa biobränslen kan på sikt utnyttjas inom ramen för kombinatet. Inom de närmaste åren kommer Holmen att behöva investera i en ny biobränslepanna vid Braviken. Den kan komma att möjliggöra en avsevärd ökning av brukets energiproduktion.

Beslutet att investera i ett nytt sågverk vid Bravikens pappersbruk innebär att betydande volymer grantimmer kommer att anskaffas. Holmen Skog blir på så vis en ännu starkare aktör i regionen, eftersom affärsområdet blir köpare av samtliga virkessortiment; timmer, massaved och restprodukter i form av grenar, toppar samt stubbar.

Holmen Skog

Verksamheten 2007

Avverkningen i Holmens skogar uppgick till 2,6 miljoner kubikmeter, vilket var i nivå med året innan.

Holmen Skogs rörelseresultat exklusive jämförelsestörande post ökade med 59 Mkr till 702 Mkr som följd av högre virkespriser. I rörelseresultatet för 2007 ingår dessutom en jämförelsestörande omvärdering om 2 100 Mkr som genomfördes under fjärde kvartalet (se not 11).

Investeringarna uppgick till 79 (29) Mkr.

Antalet anställda i Holmen Skog ökade till 409 (402) främst beroende på utökad köpverksamhet och satsningen på bioenergi.

Marknad

Svensk skogsindustriens virkesförbrukning uppgår till drygt 75 miljoner kubikmeter (m³fub) per år. Merparten av virket kommer från svenska skogar. Importen från de baltiska länderna och Ryssland utgör cirka 10 miljoner m³fub.

Av det virke som avverkas inom landet är hälften sågtimmer, 38 % massaved och 8 % skogsbränsle.

Efterfrågan på timmer fortsatte att öka till följd av det goda marknadsläget för trävaror under det första halvåret. Efterfrågan på massaved låg kvar på ungefär samma nivå som året innan. Under året höjde Ryssland exportavgifter på virke. Detta tillsammans med minskande volymer stormvirke bidrog till att virkespriserna steg.

Prisnivån för massaved steg under året med 15–20 % över hela landet. Gran- och talltimmerpriserna ökade i motsvarande omfattning i norra och

mellersta Sverige. I södra Sverige steg priserna endast för talltimmer. Priserna på importerad massaved steg brant, med cirka 70 % jämfört med året innan.

Holmens virkesförsörjning

Holmens virkesförbrukning vid de svenska enheterna uppgick till 4,5 miljoner kubikmeter 2007. Holmen Skogs totala anskaffning uppgick till 10,6 (10,1) miljoner kubikmeter, varav 6,0 (5,5) miljoner levererades till externa kunder såsom sågverk och skogsindustrier i främst norra Sverige där merparten av Holmens skogar är belägna men där egen industri saknas. Under året avverkades 2,6 miljoner kubikmeter i egen skog. Holmen Skogs inköp av virke från privata skogsägare ökade i hela landet. Övriga volymer anskaffades genom köp och byten från andra skogsbolag och sågverk samt genom import från främst Estland.

Utveckling

Under 2007 började Holmen Skogs nya skogsskötselprogram att tillämpas. Det innebär att tillväxten i Holmens skogar bedöms kunna öka med 25 % inom 30 år samtidigt som naturvårdsmetoderna blir effektivare. Bakgrunden till det nya programmet är det ökande behovet av virke och biobränsle i Sverige. Drygt 1 200 personer, både anställda och entreprenörer, utbildades i det nya programmet. Det är den hittills största utbildnings-satsningen inom Holmen Skog.

Biobränsle har blivit ett allt viktigare sortiment. Efterfrågan ökar hela tiden genom utbyggnad av nya biobränsleledade värmeverk i främst Mellansverige.

Holmen Skogs organisation för anskaffning av biobränsle byggdes ut och täcker nu företagets hela verksamhetsområde.

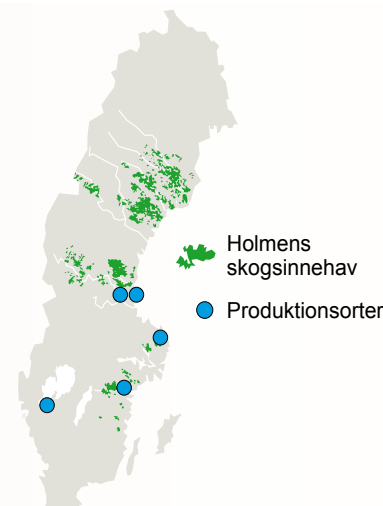
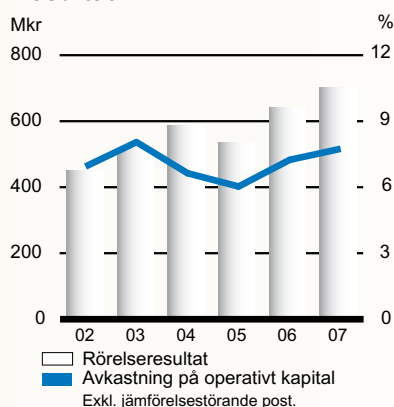

Holmen förbrukade 4,5 miljoner kubikmeter virke vid de svenska enheterna 2007.

Fakta	2007	2006
Rörelseresultat, Mkr	2 802	643
Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande post, Mkr	702	643
Operativt kapital, Mkr	11 264	9 001
Medelantal anställda	409	402
Avverkning egen skog, milj. m ³	2,6	2,6
Virkesleveranser till egen industri, milj. m ³	4,5	4,6

Jämförelsestörande post avser omvärdering skog om 2 100 Mkr under 2007.

Resultat

Holmen Energi

Verksamheten 2007

Holmen Energis produktion av vattenkraft uppgick till 1 193 (934) GWh. Detta var 7 % högre än normalt och berodde på god vattentillgång.

Rörelseresultatet uppgick till 272 (197) Mkr. Förbättringen förklaras främst av ökad produktion.

Investeringarna uppgick till 14 (6) Mkr. Bågede kraftstation genomgick under året en omfattande reinvestering som innebar fem månaders driftstopp. Vidare inleddes upphandlingen av en ny vattenkraftstation i Iggesund som ska ersätta tre uttjänta stationer. Driftstart beräknas ske i slutet av 2009.

Marknad

Den totala produktionen av el i Sverige motsvarar cirka 145 TWh/år, varav knappt hälften kommer från vattenkraft. Sommarhalvåret 2007 präglades av stora variationer i vattenflödet med höga flöden i södra Sverige, låga i mellanområdet och normala flöden i norr. Vattenmagasinen i Sverige var vid årsskiftet fyllda till cirka 72 (66) %. Spotpriset på el var, med stora variationer mellan enskilda månader, genomsnittligt lägre än under 2006. Terminspriserna ökade och för helåret 2008 steg de med cirka 25 % efter stora svängningar under hösten.

Holmens energiförsörjning

Holmens förbrukning av el uppgick under 2007 till totalt 5 123 (5 145) GWh. De svenska tryckpappersbruken svarar för merparten av elförbrukningen. Egen produktion av vattenkraft och mottrycksproduktion vid de större bruken motsvarar totalt 34 % av koncernens elförbrukning

i Sverige. Resterande behov täcks genom köp.

Holmen Energi ansvarar för att förse Holmens svenska industrier med el. Koncernens exponering mot förändringar i elpriset begränsas genom långsiktiga leveransavtal till fast pris, kompletterat med finansiella prissäkringar (se sid. 41). Holmen Energis egen elproduktion prissätts marknadsmässigt och reducerar koncernens elbehov.

Utveckling

Holmen Energis uppdrag har breddats och innebär ökat ansvar för samordning av energifrågorna i koncernen. Särskilt frågor rörande biobränsle och vindkraft är viktiga men även utveckling av andra alternativa energikällor. Det ger både ökad energiproduktion och bidrar till ett minskat utsläpp av koldioxid från fossila bränslen. Inom biobränsle startades ett förprojekt för att utreda förutsättningarna för en pelletsfabrik i Iggesund.

Även byggande av vindkraft är under utredning och kan komma att aktualiseras på Holmens marker och ske i form av hel- eller deläggande i olika konstellationer. Ett av Holmens projekt handlar om att utveckla vindkraft i samarbete med andra stora elförbrukare inom det delägda företaget VindIn. Målet för VindIn är att årligen producera 1 TWh el inom fem år.

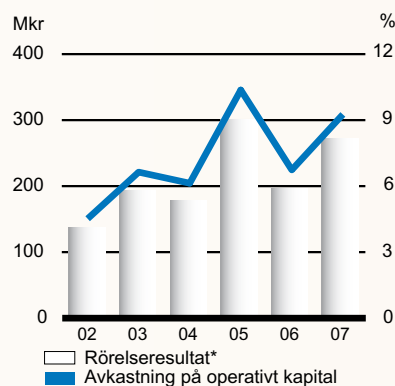
Byggnad av vindkraft utreds och kan komma att aktualiseras på Holmens marker.

En inventering har genomförts av möjligheterna att bygga ut vattenkraft i form av fallrätter på Holmens marker. Resultatet av denna inventering bearbetas vidare.

Holmen och Vattenfall samarbetar för energieffektivisering i Holmens industrier. Detta har fortsatt att utvecklas väl.

Fakta	2007	2006
Rörelseresultat, Mkr	272	197
Operativt kapital, Mkr	2 960	2 965
Medelantal anställda	8	9
Produktion egen vattenkraft, GWh	1 193	934

Resultat

Årsredovisning

Styrelsen och verkställande direktören i Holmen Aktiebolag (publ), organisationsnummer 556001-3301, får härmed avge årsredovisning för verksamhetsåret 2007 för moderbolaget och koncernen. Årsredovisningen inklusive revisionsberättelsen omfattar sid. 24–65. Resultatet av årets verksamhet samt moderbolagets och koncernens ställning framgår av förvaltningsberättelsen samt efterföljande resultat- och balansräkningar jämte noter och kommentarer. Koncernens resultat- och balansräkning jämte moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman.

Innehåll

Förvaltningsberättelse	24
Resultaträkning	30
Redogörelse för redovisade intäkter och kostnader	31
Balansräkning	32
Kassaflödesanalys	33
Moderbolaget	34
Noter till de finansiella rapporterna	36
Definitioner	63
Förslag till vinstdisposition	64
Revisionsberättelse	65

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Marknad Efterfrågan på tidningspapper i Europa var oförändrad jämfört med 2006 samtidigt som importen från Nordamerika ökade. Efterfrågan på SC-papper steg med 4 % och på bestruket papper med 5 %.

Marknadsläget för färskfiberkartong i Europa var fortsatt bra under 2007. Leveranserna från europeiska producenter till Europa var 5 % högre jämfört med 2006, främst till följd av stark tillväxt i Östeuropa. Kapacitetsutnyttjandet var högt för europeiska producenter.

För trävaror var marknadsläget sammantaget mycket starkt under 2007, men försvagades under andra halvåret.

Resultat Koncernens omsättning ökade med 3 % till 19 159 Mkr. Ökningen förklaras främst av högre priser för tidningspapper, kartong och trävaror. Rörelseresultatet uppgick till 2 843 Mkr. I rörelseresultatet ingår netto 557 Mkr i

jämförelsestörande poster fördelade på 2 100 Mkr till följd av omvärdering av skog, -1 603 Mkr till följd av nedskrivning av goodwill och materiella anläggningstillgångar inom Holmen Paper samt 60 Mkr till följd av återföring av tidigare nedskrivning av materiella anläggningstillgångar inom Holmen Timber. Jämförelsestörande posters påverkan på resultatet efter skatt uppgår till 36 Mkr.

Rörelseresultatet exklusive jämförelsestörande poster blev 2 286 (2006: 2 303) Mkr. Resultatet påverkades positivt av högre priser samtidigt som det belastades av högre kostnader för virke och returpapper, större underhålls- och ombyggnadsstopp samt lägre leveranser.

Holmen Papers leveranser var i stort oförändrade jämfört med 2006. Produktionskapaciteten kunde under året inte utnyttjas fullt. Priserna var i genomsnitt cirka 2 % högre jämfört med föregående år. Holmen Papers rörelseresultat exklusive jämförelsestörande poster för 2007 uppgick till 623

(754) Mkr. Trots höjda tidningspapperspriser i Europa minskade resultatet till följd av högre priser för virke, returpapper och massa samt kostnader i samband med underhålls- och ombyggnadsstopp. Svag US-dollar och låga priser försämrade lönsamheten för försäljning utanför Europa. Rörelseresultatet inklusive jämförelsestörande poster blev -980 Mkr. I resultatet ingår nedskrivning av goodwill om -569 Mkr och materiella anläggningstillgångar om -1 034 Mkr. Bakgrunden till nedskrivningen är de höga kostnaderna för returpapper, virke och energi.

Iggesund Paperboards leveranser minskade med 4 % från rekordnivån 2006 på grund av ett omfattande ombyggnadsstopp vid Iggesunds Bruk. Efterfrågan på bolagets produkter var dock god. Priserna höjdes under andra halvåret. Rörelseresultatet för 2007 blev 599 Mkr, vilket var 153 Mkr lägre än föregående år. Nedgången beror främst på lägre leveranser och högre kostnader till följd av ombyggnadsstoppen samt ökade virkespriser. Genomförda prishöj-

ningar påverkade resultatet positivt.

Holmen Timbers rörelseresultat exklusive jämförelsestörande post blev 146 Mkr, vilket är 66 Mkr högre jämfört med föregående år. Resultatförbättringen beror på högre priser och ökade leveranser. Samtidigt steg råvarukostnaderna. Leveranserna ökade med 6 % till följd av stark marknad och ökad produktivitet i sågverket. Rörelseresultatet inklusive jämförelsestörande poster uppgick till 206 Mkr. I resultatet ingår 60 Mkr avseende återföring av 2001 års nedskrivning av anläggningstillgångar vid Iggesunds Sågverk.

Rörelseresultatet för Holmen Skog uppgick till 2 802 Mkr. Resultatet före värdeförändring ökade med 85 Mkr till 613 Mkr som följd av högre virkespriser. Biologiska tillgångar (skog) värderas till verkligt värde. Värdeförändringen, det vill säga värdeökningen på skogen minskad med avverkningen under perioden, uppgick till 2 189 (115) Mkr. I värdeförändringen ingår en omvärdering om 2 100 Mkr som genomfördes under fjärde kvartalet där pris- och kostnadsantagandena ändrades samt diskonteringsräntan sänktes (se not 11).

Holmen Energis rörelseresultat ökade med 75 Mkr till 272 Mkr. Resultatförbättringen förklaras främst av ökad produktion jämfört med den låga nivån 2006.

Under året har aktieinnehavet i Norrköpings Hamn och Stuveri AB avyttrats till Norrköpings kommun. Resultatet från försäljningen uppgick till 105 Mkr och har redovisats koncerncentralt.

Finansnettot uppgick till -261 (-247) Mkr. Genomsnittlig låneränta uppgick under året till 4,1 (3,5) %.

Koncernens skatt uppgick till -1 077 (-597) Mkr, vilket motsvarar 42 % av resultatet före skatt. De jämförelsestörande posterna har netto ökat den uppskjutna skatteskulden med 521 Mkr vilket redovisats som skattekostnad. Omvärderingen av skog har ökat den uppskjutna skatteskulden med 588 Mkr samtidigt som nedskrivning och återföring av nedskrivning avseende anläggningstillgångarna i den svenska verksamheten minskat den uppskjutna skatteskulden med 67 Mkr. Någon uppskjuten skattefordran avseende nedskrivning av goodwill och spanska materiella

anläggningstillgångar har inte redovisats. Beräknat exklusive effekten av jämförelsestörande poster uppgick skattesatsen till 29 %.

Resultatet efter skatt blev 1 505 (1 459) Mkr. Resultat per aktie uppgick till 17,8 (17,2) kronor. Avkastningen på eget kapital var 9,2 (9,0) %.

Översyn Hallsta Holmen avser att minska volymen standard tidningspapper med totalt 150 000 årston genom förändring av affärsområdet Holmen Papers produktstrategi och produktmix. I omläggningen ingår en översyn av Hallsta pappersbruks struktur med målet att lägga ned den äldsta av brukets fyra pappersmaskiner, PM2, vars kapacitet är cirka 110 000 årston.

Investeringar Koncernens investeringar uppgick till 1 433 (1 079) Mkr. Avskrivningar enligt plan uppgick till 1 337 (1 346) Mkr. Under året byggdes Iggesunds Bruks kartongmaskin KM2 om

för högre och jämnare kvalitet på solidkartongen Invercote. Investeringen uppgick totalt till 415 Mkr. För förbättrad återvinning av kemikalier investerades ytterligare 295 Mkr i ombyggnad av brukets mesaugn. En ny massalinje vid Bravikens pappersbruk började byggas under året med syfte att minska elförbrukningen. Linjen beräknas vara klar hösten 2008 och investeringen uppgår till 460 Mkr.

I oktober 2007 fattades ett beslut om investering i ett nytt sågverk vid Bravikens pappersbruk i Norrköping. Bravikens Sågverk får fullt utbyggt en kapacitet om 750 000 kubikmeter grantråvaror per år och planeras att tas i drift hösten 2009. Investeringen beräknas uppgå till cirka 1 100 Mkr.

Kassaflöde Koncernens kassaflöde från den löpande verksamheten uppgick till 2 476 Mkr. Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -1 315 Mkr. I detta ingår försäljning av

anläggningstillgångar om 119 Mkr, främst från försäljning av aktier i Norrköpings Hamn och Stuveri AB. Utdelning om 1 017 Mkr har utbetalats till aktieägarna.

Finansiering och hantering av finansiella risker Koncernens finansiella nettoskuld minskade under året med 8 Mkr till 5 977 Mkr. Skuldsättningsgraden minskade till 0,35 (2006-12-31: 0,36). Koncernens målsatta skuldsättningsgrad är 0,3–0,8. Finansieringen har under året skett genom utgivande av företagscertifikat med en löptid upp till ett år och korta banklån. Delar av obligationslånen har förfallit och delar av övriga långfristiga skulder har amorterats. Likvida medel har placerats hos banker.

Resultatet från säkringar av försäljning i utländsk valuta uppgick till 38 (83) Mkr, vilket redovisas i rörelseresultatet. För 2008 är cirka 90 % av koncernens bedömda nettoflöden i euro säkrade till snittkurs 9,25 och för 2009 är cirka 75 % av flödena säkrade till i snitt 9,36. För pund och dollar är kommande fyra månaders flöden säkrade.

Koncernens bedömda nettoförbrukning av el i Sverige är för perioden 2008-2012 prissäkrad till 85–95 %. För perioden 2013-2015 är cirka 70 % prissäkrad.

Koncernens hantering av finansiella risker beskrivs i not 2.

Forskning och utveckling Koncernen bedriver forskning och utveckling både internt på affärsområdesnivå och externt tillsammans med en rad aktörer, främst branschgemensam, och genom samarbeten med universitet och högskolor. Koncernens totala investeringar i forskning och utveckling uppgick till cirka 100 Mkr 2007.

Förväntningar avseende den framtida utvecklingen

Efterfrågan på koncernens produkter inom kartong och trävaror var mycket god under 2007 och priserna har kunnat höjas. Även för tryckpapperet höjdes priserna medan efterfrågan i stort sett var oförändrad och importen från framförallt kanadensiska producenter till Europa ökade. Inom kartongområdet har Holmen aviserat vissa prishöj-

ningar under våren 2008. Förhandlingar om tryckpapperspriser för 2008 pågår. På trävarumarknaden har priserna gått ned mot slutet av 2007 och ser ut att bli lägre, åtminstone under första halvåret 2008. Den svaga utvecklingen för US-dollar har haft negativ påverkan på Holmens export och bidrar också till att konkurrensen på den europeiska marknaden ökar. Försäljningen i USD och GBP är endast delvis säkrad för 2008 medan Holmens största exportvaluta, euron, är säkrad för 2008, dock på något lägre nivåer än 2007. Kostnaderna för energi, virke, returpapper och massa, som är Holmens viktigaste råvaror, har ökat kraftigt under de senaste åren. Holmens självförsörjning dämpar effekterna liksom långfristiga säkringar av elköp till de svenska enheterna. Det höga kostnadsläget består vid inledningen av 2008. På kort sikt väntas strukturprogrammet i Hallsta innebära vissa omstruktureringskostnader. Holmens investeringar bedöms bli relativt höga under 2008 som följd av ett antal större investeringsprojekt.

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Intäkter Holmens intäkter kommer huvudsakligen från försäljning av tryckpapper, kartong och trävaror i Europa. Utvecklingen av priser och leveranser beror till stor del på marknadsbalansen i Europa. Denna påverkas av hur efterfrågan i Europa utvecklas, utvecklingen av produktion bland europeiska producenter, förändringar av import till Europa och möjligheterna att med lönsamhet exportera från Europa. Koncernen exporterar även produkter utanför Europa och villkoren för denna export påverkar också intjäningen.

Kostnader Holmens största tillverkningskostnader utgörs av virke, returpapper, energi, massa och kemikalier. Därtill är kostnaderna för leveranser, personal, underhåll och kapital betydande. Kostnadsutvecklingen styrs främst av prisutvecklingen för insatsvaror och personal samt hur väl koncernen lyckas öka effektiviteten i produktion och administration.

En procentenhets förändring i leveranser, pris och kostnader bedöms få följande påverkan på rörelseresultatet (Mkr)*:

	Leveranser	Pris
Produkter		
Tryckpapper	40	100
Kartong	25	50
Trävaror	3	5
Egna råvaror		
Virke egen skog**	7	11
El egen**	3	4

	Kostnader
Virke**	20
Returpapper	12
Massa	6
El**	15
Övrig energi	5
Kemikalier	14
Leveranskostnader	15
Övriga rörliga kostnader	6
Personal	27
Övriga fasta kostnader	15

* Baserat på 2007 års intäkter och kostnader

** För virke och el är känsligheten för koncernens nettoinköp, med hänsyn tagen till egen råvaruproduktion, 9 Mkr respektive 11 Mkr. För el är cirka 80 % av nettoförbrukningen prissäkrad under kommande år till följd av prissäkringar avseende svensk elkraftanskaffning (se not 2).

Valutor Holmens resultat påverkas av valutakursförändringar främst genom att en betydande del av försäljningen sker i andra valutor än kostnaderna. För att minska exponeringen används valutasäkringar. Med beaktande av bedömda valutaflöden så skulle en procents förändring av den genomsnittliga valutakursen få följande effekt (Mkr):

	Netto
SEK mot EUR	50
SEK mot USD	10
SEK mot GBP	3

Hänsyn har inte tagits till valutasäkringar (se not 2).

Räntor Beräknat utifrån räntebindning och nettoskuld per 31 december 2007 skulle en procentenhets förändring av den genomsnittliga marknadsräntan jämfört med 2007 påverka resultatet 2008 med cirka 19 Mkr. I takt med att lån med bunden ränta förfaller ökar exponeringen mot förändringar i marknadsräntor. Utan hänsyn till räntebindning uppgår exponeringen mot en procentenhets förändring i marknadsräntan till 60 Mkr. Se not 2.

Viktiga bedömningar och uppskattningar I not 26 redogörs för väsentliga bedömningar och uppskattningar som om de ändras kan påverka resultatet 2008.

Finansiella mål

Lönsamhetsmål Holmens lönsamhetsmål är att avkastningen uthålligt ska överstiga marknadsmässig kapitalkostnad. Målet används för att styra verksamheten. I koncernen används nyckeltalet Value Added, beräknat som rörelseresultatet med avdrag för kapitalkostnad och skatt, som ett enkelt och tillräckligt rättvisande lönsamhetsmått som kontinuerligt följs upp för koncern, affärsområden och produktionsenheter. Koncernens lönsamhet har de senaste åren uppgått till 8–10 % mätt som avkastning på eget kapital och därmed överstigit den beräknade kapitalkostnaden. Samtidigt finns det enheter i koncernen där lönsamheten måste förbättras.

Kapitalstruktur Holmen ska ha en stark finansiell ställning som ger finansiell stabilitet och möjlighet att fatta korrekta och långsiktiga affärsbeslut relativt oberoende av konjunktur och externa finansieringsmöjligheter. Målet för skuldsättningsgraden är 0,3–0,8 och anpassningen till detta mål utgör en del av den strategiska planeringen. Vid årsskiftet uppgick skuldsättningsgraden till 0,35.

Utdelning Koncernens mål är att ordinarie utdelning ska uppgå till 5–7 % av eget kapital. Det innebär en relativt stabil och hög årlig utdelning. Styrelsen föreslår att årsstämman den 2 april 2008 beslutar om oförändrad utdelning om 12 (12) kronor per aktie, vilket motsvarar 6 % av koncernens egna kapital vid årsskiftet. Under de senaste tio åren har den ordinarie utdelningen i genomsnitt uppgått till 5–6 % av eget kapital. Det har inneburit att hälften av resultatet per aktie per år har delats ut i form av ordinarie utdelningar.

Återköp av aktier Vid årsstämman den 28 mars 2007 förnyades bemyndigandet för styrelsen att fatta beslut att förvärva upp till 10 % av bolagets aktier. Bemyndigandet har inte utnyttjats och det finns inget innehav av egna aktier i bolaget. Något uttryckligt mål för aktieåterköp finns inte. Det har använts som ett komplement till utdelningarna för att justera kapitalstrukturen när omständigheterna bedömts gynnsamma. Styrelsen föreslår att också årsstämman 2008 bemyndigar styrelsen att återköpa och överlåta upp till 10 % av bolagets aktier.

Om Holmen uppnår sitt lönsamhetsmål bedöms de medel som genereras internt vara tillräckliga för att finansiera ordinarie utdelning och årlig tillväxt på 3–4 %.

Under året har ingen förändring skett av koncernens finansiella mål.

Aktieinformation

Holmen har 84 756 162 aktier fördelade på 22 623 234 A-aktier och 62 132 928 B-aktier. A-aktien har tio röster och B-aktien en röst. I övrigt har aktierna samma rätt. Det finns inga begränsningar i aktiernas överlåtbarhet på grund av bestämmelse i lag eller bolagsordning.

L E Lundbergföretagen ABs (org nr 556056-8817) innehav av Holmen-aktier uppgick vid årets slut till 51,8 % av det sammanlagda röstetalet och 27,6 % av kapitalet, vilket innebär att ett koncernförhållande råder mellan L E Lundbergföretagen, med säte i Stockholm, och Holmen. Kempestiftelsernas innehav av Holmen-aktier uppgick vid samma tidpunkt till 16,8 % av rösterna och 6,9 % av kapitalet. Övriga aktieägares innehav understeg 10 % av rösterna. En förteckning över större aktieägares innehav återfinns under avsnittet om Holmen-aktien på sid 74–75. Personalen har inget innehav av Holmen-aktier via pensionsstiftelse eller liknande. Någon begränsning av hur många röster varje aktieägare kan avge vid årsstämma finns inte.

Enligt bolagsordningen ska styrelsen bestå av sju till elva ledamöter och val av styrelseledamöter ska ske på årsstämman. Bolagsordningen innehåller inga bestämmelser i övrigt om tillsättande eller entledigande av styrelseledamöter eller om ändringar i bolagsordningen.

Styrelsens förslag till riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till ledande befattningshavare

Styrelsen föreslår att årsstämman 2008 fattar beslut om följande riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare, det vill säga affärsområdes- och stabschefer som rapporterar direkt till verkställande direktören. För riktlinjer beslutade av årsstämman 2007, se not 5.

Lön och övriga förmåner Ersättningen till verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare ska utgöras av en fast, marknadsmässig lön. Övriga förmåner, i huvudsak bil- och bostadsförmån, ska där de förekommer utgöra en begränsad del av ersättningarna. Någon rörlig ersättning ska inte förekomma.

Pension Ordinarie pensionsålder ska vara 65 år. Bolaget eller befattningshavaren ska äga ömsesidig rätt att begära pensionsuttag tidigast från 60 år. Pension före 65 år ska vara förmånsbestämd eller avgiftsbestämd. Pension från 65 år ska följa ITP-planen. Därutöver ska befattningshavaren kunna erhålla en kompletterande ålderspension. För sådan kompletterande pension ska en successiv övergång ske från den tidigare tillämpade ordningen med en förmånsbestämd pension till en ordning där pensionen är avgiftsbestämd.

Uppsägningstid och avgångsvederlag Uppsägningstiden bör normalt vara ett år, om uppsägningen sker på initiativ av bolaget, och sex månader, om uppsägningen sker på initiativ av befattningshavaren. Vid uppsägning

från bolagets sida ska avgångsvederlag kunna utgå med belopp motsvarande högst 24 månadslöner.

Incitamentsprogram Beslut om aktie- och aktiekursrelaterade incitamentsprogram riktade till ledande befattningshavare ska fattas av årsstämman.

Ersättningskommitté En inom styrelsen utsedd ersättningskommitté ska bereda frågor om lön och övriga anställningsvillkor för verkställande direktören och förelägga styrelsen förslag till beslut i sådana frågor. De närmare principerna för lönesättning, pensioner och andra förmåner avseende övriga ledande befattningshavare ska återfinnas i av ersättningskommittén fastlagd lönepolicy.

Avvikelse i enskilt fall Styrelsen ska ha rätt att frånga dessa riktlinjer om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det. Om sådan avvikelse sker ska information om detta och skälet till avvikelsen redovisas vid närmast följande årsstämma.

Optionsprogram

Styrelsen föreslår årsstämman att besluta om ett optionsprogram riktat till personalen och till ledande befattningshavare. Förslaget innebär att bolaget ställer ut köpoptioner, mot återköpta aktier, till marknadsmässiga villkor.

Personal

Medelantalet årsanställda i koncernen var 4 931 (4 958). Förändringen beror främst på företagspensioneringar i samband med tidigare beslutade personalreduktionsprogram.

Holmen Paper fattade 2007 beslut

om att minska antalet tjänster med cirka 100 vid affärsområdets enheter. En översyn av Hallsta pappersbruks struktur med målet att lägga ned den äldsta av brukets fyra pappersmaskiner, PM2, har också påbörjats. Detta bedöms leda till att antalet anställda vid bruket kommer att minska med cirka 30 %.

Sjukfrånvaron i Holmens svenska enheter minskade under 2007 till 4,7 % från 4,8 % året innan. Det innebär att den sedan flera år nedåtgående trenden fortsätter. Målet är att sjukfrånvaron vid de svenska enheterna 2008 ska understiga 4,5 %. Holmen började 2003 mäta det som kallas friskhetsindex, vilket beräknas som andelen anställda som inte haft någon sjukdag alls under ett kalenderår. Under 2007 var friskhetsindex i Holmens svenska verksamhet 45 %, en procentenhet högre än 2006.

Antalet arbetsolyckor som ledde till frånvaro minskade något. Någon olycka med dödlig utgång har inte inträffat i koncernen på mycket länge.

Andelen kvinnliga chefer ökade till 11 % från 9 % året innan. Sju kvinnliga chefer ingår i affärsområdenas och brukens ledningsgrupper. I Holmens styrelse finns två kvinnor, varav en är vald av bolagsstämman och en är arbetstagarrepresentant. Ingela Carlsson kommer under våren 2008 att tillträda som informationsdirektör och ingå i Holmens koncernledning. Nuvarande informationsdirektör Christer Lewell avgår då med pension.

Se även not 5 och sid. 72–73.

Miljöinformation

Holmens verksamhet regleras miljömässigt av lagar och tillstånd inom varje land. Koncernens miljöpolicy är

utgångspunkt för hur miljöansvaret fördelas och hur miljöarbetet organiseras och bedrivs. Vid tillverkningsplatserna integreras olika typer av regler som en viktig del vid planering av produktion och investeringar.

Miljöstandarden i Holmens anläggningar är hög. Detta som ett resultat av gjorda investeringar i process- och reningsutrustning samt det kontinuerligt pågående förbättringsarbetet inom ramen för anläggningarnas miljö- och energiledningssystem och lagstadgade myndighetstillsyn.

Verksamhet i Sverige Holmen bedrev vid årsskiftet 2007/2008 miljöfarlig verksamhet vid sju anläggningar. För tre av dessa finns miljötillstånd enligt Miljöskyddslagen och för ytterligare tre tillstånd enligt Miljöbalken. Den sjunde anläggningen, förädlingsverksamheten i Strömsbruk, är från och med 1 januari 2008 klassad som en anmälningspliktig verksamhet. Denna anläggning är sedan början av 2007 inkorporerad i Iggesunds Bruks organisation.

Anläggningarnas försäljning motsvarade 61 % av koncernens nettoomsättning.

Miljöarbetet handlar till stor del om att bereda frågor som har med de av miljömyndigheterna givna miljövillkoren att göra. Den huvudsakliga miljöpåverkan som sker från anläggningarna består av utsläpp till luft och vatten samt uppkomst av buller och avfall. Energi- och klimatfrågan ägnas idag stor uppmärksamhet, varför också fossil- och biobränslefrågor är föremål för stort intresse.

Under 2007 genomfördes flera miljörelaterade projekt, utredningar och åtgärder. Det nedanstående är ett axplock.

- Arbete pågår för att effektivisera användningen av energi vid Holmens anläggningar. De svenska bruken deltar i Energimyndighetens "Program för energieffektivisering". Dessa bruk har infört energiledningssystem som certifierats enligt SS 62 77 50.
- Arbete med el- och värmebesparande åtgärder vid Hallsta ledde till att förbrukningen av olja minskade

med 45 % från 2006 till 2007.

- Vid Iggesunds Bruk vidtas flera åtgärder för att minska användningen av värme och fossila bränslen. De kommer att få full effekt under 2009. Oljeförbrukningen beräknas minska med cirka 75 %.
- I den skogliga verksamheten pågår flera projekt tillsammans med skogsforskare med syftet att göra naturvårdsåtgärderna i skogen effektivare.
- I flera projekt studerades möjligheterna att finna extern, miljömässigt bra användning för avfall.
- Flera utredningar gjordes i samråd med miljömyndigheterna om industriplatser som förorenats av verksamheter som avslutats och som tillhört Holmen. Under 2007 pågick utredningar gällande sågverken i Stocka, Håstaholmen och Sikeå samt sulfittfabrikerna i Strömsbruk, Domsjö och Loddby.

Massa- och pappersbruken Braviken och Wargön tillståndsprövades under 2002 enligt Miljöbalken. Skärnäs Hamnterminal har miljötillstånd enligt Miljöbalken sedan 1999. Hallsta har ett tillstånd enligt Miljöskyddslagen från 2000. Iggesunds Bruk fick 2003 nytt tillstånd enligt samma lag. Iggesunds Sågverk har tillstånd enligt Miljöskyddslagen sedan 1994.

Hallsta, Iggesunds Bruk och Iggesunds Sågverk har till respektive tillsynsmyndighet lämnat in redogörelser för hur man avsåg att till den 30 oktober 2007 uppfylla kraven i EUs IPPC-direktiv.

Ansökan för miljötillstånd enligt Miljöbalken för hamnen i Vargön har lämnats in till länsstyrelsen. Inga övriga väsentliga tillstånd behöver förnyas eller revideras under 2008.

Holmens styrelse fattade under hösten 2007 beslut om att bygga ett sågverk i anslutning till pappersbruket i Braviken. En ansökan om tillstånd enligt Miljöbalken för verksamheten vid sågverket tillställdes länsstyrelsen i början av 2008.

Holmen Energi producerar elkraft vid Holmens hel- och delägda vattenkraftverk. I de tillstånd för vattenverksamhet (Miljöbalkens regler), som finns för samtliga anläggningar, ingår

miljövillkor. Under 2006 erhöles dom från Miljödomstolen för byggande av ett nytt kraftverk i Iggesundsån. Kraftverket, vilket kommer att tas i drift i slutet av 2009, ersätter tre gamla kraftverk på platsen.

Omprövning av gamla vattendomar kan begäras med stöd av Miljöbalken. För Ljusnans del, där Holmen Energi har vattenkraftstationer, pågår en sådan omprövning.

Koncernens bruk deltar i EUs handel med utsläppsrätter för koldioxid. De svenska bruken deltar dessutom i handeln med elcertifikat.

Verksamheterna i bolagets skogar och vid samtliga anläggningar var vid årsskiftet 2007/2008 certifierade enligt ISO 14001. Skogsbruket var dessutom certifierat enligt FSC och PEFC.

Under året förekom ett fåtal överskridanden av riktvärdesvillkor, klagomål och incidenter i den industriella och skogliga verksamheten. Avvikelserna var inte på något sätt resultatpåverkande och omhändertogs med hjälp av korrigerande åtgärder inom verksamheternas miljöledningssystem.

Verksamhet utanför Sverige Av koncernens verksamhet utanför Sverige har anläggningarna i Workington, England, och i Madrid, Spanien, någon form av miljöpåverkan. Anläggningarnas försäljning motsvarade 20 % av koncernens nettoomsättning.

Workington erhöi under 2002 miljötillstånd för verksamheten enligt EUs IPPC-direktiv. 2006 erhöi Madrid miljötillstånd enligt samma lagstiftning.

Bruken i Workington och Madrid är certifierade enligt ISO 14001. Ett energiledningssystem kommer under 2008 att tas i drift vid bruket i Workington. Madrid står därefter i tur att införa ett sådant system.

Miljöredovisning Holmens miljöarbete 2007 beskrivs i sammanfattning i hållbarhetsredovisningen "Holmen och omvärlden 2007" som publiceras i slutet av mars 2008. Denna kommer också att publiceras på hemsidan till vilken det även länkas kompletterande miljöinformation. Detta sammantaget utgör Holmens fullständiga miljöredovisning för 2007.

Resultaträkning

KONCERNEN, Mkr	Not	2007	2006
Nettoomsättning	3	19 159	18 592
Övriga rörelseintäkter	4	642	501
Värdeförändring i biologiska tillgångar	11	2 189	115
Förändring lager av färdiga varor och produkter i arbete		62	91
Aktiverat arbete för egen räkning		-	5
Råvaror, handelsvaror och förnödenheter		-10 146	-9 666
Personalkostnader	5	-2 664	-2 538
Övriga rörelsekostnader	6, 20	-3 531	-3 462
Avskrivningar enligt plan	9, 10	-1 337	-1 346
Nedskrivningar	9, 10	-1 543	-
Andelar i intresseföretags resultat	12	12	11
Rörelseresultat		2 843	2 303
Finansiella intäkter	7	17	15
Finansiella kostnader	7	-279	-262
Resultat före skatt		2 582	2 056
Skatt	8	-1 077	-597
Årets resultat		1 505	1 459
Hänförligt till: Moderbolagets aktieägare		1 505	1 459
Resultat per aktie (kr)		17,8	17,2
Genomsnittligt antal aktier (milj.)		84,8	84,8

Resultat per aktie före och efter utspädning är samma då det inte finns utestående optioner eller konvertibler som kan medföra utspädning.

Redogörelse för redovisade intäkter och kostnader

KONCERNEN, Mkr	2007	2006
Kassaflödessäkringar		
Omvärdering av derivat redovisat i eget kapital	-209	306
Överfört från eget kapital till resultaträkningen	-34	-142
Överfört från eget kapital till anläggningstillgångar	2	1
Aktuariella vinster och förluster	61	47
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet	-29	-88
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	-33	53
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital	51	-75
Förmögenhetsförändringar		
redovisade direkt mot eget kapital exkl transaktioner med bolagets ägare	-192	102
Årets resultat	1 505	1 459
Total förmögenhetsförändring, exkl transaktioner med bolagets ägare	1 314	1 561
Hänförligt till:		
Moderbolagets aktieägare	1 314	1 561
Effekt av byte av redovisningsprincip den 1 januari 2006		
Balanserade vinstmedel	-	-72

Balansräkning

KONCERNEN per 31 december, Mkr	Not	2007	2006
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	9	42	627
Materiella anläggningstillgångar	10	12 984	13 782
Biologiska tillgångar	11	11 073	8 830
Andelar i intresseföretag	12	1 745	1 731
Övriga aktier och andelar	12	7	11
Långfristiga finansiella fordringar	13	108	130
Uppskjutna skattefordringar	8	301	354
Summa anläggningstillgångar		26 261	25 464
Omsättningstillgångar			
Varulager	14	3 063	2 606
Kundfordringar	15	3 004	2 812
Aktuell skattefordran	8	21	138
Övriga rörelsefordringar	15	460	582
Kortfristiga finansiella fordringar	13	39	55
Likvida medel	13	394	484
Summa omsättningstillgångar		6 982	6 677
Summa tillgångar		33 243	32 141
Eget kapital	16		
Aktiekapital		4 238	4 238
Övrigt tillskjutet kapital		281	281
Reserver		-16	211
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		12 429	11 906
Summa eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		16 932	16 636
Långfristiga skulder			
Långfristiga finansiella skulder	13	2 452	2 503
Avsättningar för pensioner	17	247	356
Övriga avsättningar	8, 18	658	626
Uppskjutna skatteskulder	8	5 482	5 030
Summa långfristiga skulder		8 840	8 515
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga finansiella skulder	13	3 819	3 775
Leverantörsskulder	19	2 338	2 063
Aktuell skatteskuld	8	17	28
Avsättningar	18	102	91
Övriga rörelseskulder	19	1 196	1 033
Summa kortfristiga skulder		7 471	6 990
Summa skulder		16 311	15 505
Summa eget kapital och skulder		33 243	32 141

Information om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 21.

Kassaflödesanalys

KONCERNEN, Mkr	Not	2007	2006
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt	25	2 582	2 056
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet*		629	1 225
Betalda inkomstskatter		-390	-664
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		2 821	2 617
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager		-457	-89
Förändring av rörelsefordringar		-213	-117
Förändring av rörelseskulder		325	-53
Kassaflöde från den löpande verksamheten		2 476	2 358
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-1 373	-1 051
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		11	102
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-7	-18
Avyttring av immateriella anläggningstillgångar		-	3
Förvärv av biologiska tillgångar		-53	-10
Avyttring av biologiska tillgångar		6	27
Förvärv av aktier och andelar		-1	0
Avyttring av aktier och andelar		102	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 315	-947
Finansieringsverksamheten			
Upptagna långfristiga lån		-	741
Amortering av långfristiga lån		-344	-1 435
Förändring kortfristiga finansiella skulder	25	109	129
Förändring finansiella fordringar		-1	-1
Utbetald utdelning till moderbolagets aktieägare		-1 017	-932
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1 253	-1 498
Årets kassaflöde		-91	-87
Likvida medel vid årets början		484	580
Valutakursdifferens i likvida medel		1	-9
Likvida medel vid årets slut		394	484

* Justeringarna utgörs främst av avskrivningar enligt plan, värdeförändring biologiska tillgångar, nedskrivningar och återföringar av nedskrivningar av anläggningstillgångar, valutaeffekter och marknadsomvärderingar av finansiella instrument samt resultat vid försäljning av anläggningstillgångar.

Förändring finansiell nettoskuld	2007	2006
Ingående finansiell nettoskuld	-5 985	-6 639
Kassaflöde		
Löpande verksamhet	2 476	2 358
Investeringsverksamhet	-1 315	-947
Utbetald utdelning	-1 017	-932
Aktuariell omvärdering av pensionsskuld	61	47
Valutaeffekter och marknadsvärdeförändringar	-197	128
Utgående finansiell nettoskuld	-5 977	-5 985

Moderbolaget

RESULTATRÄKNING, Mkr	Not	2007	2006
Nettoomsättning		14 414	14 070
Övriga rörelseintäkter	4	321	372
Förändring lager av färdiga varor och produkter i arbete		73	46
Råvaror, handelsvaror och förnödenheter		-7 695	-7 089
Personalkostnader	5	-2 018	-1 906
Övriga externa kostnader	6, 20	-3 681	-3 855
Avskrivningar enligt plan	10	-24	-26
Rörelseresultat		1 390	1 612
Intäkter från andelar i koncernföretag	7	64	6
Intäkter från andelar i intresseföretag	7	0	0
Intäkter från övriga aktier och andelar	7	105	0
Ränteintäkter och liknande intäkter	7	163	235
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	7, 23	-1 508	-
Räntekostnader och liknande kostnader	7	-341	-284
Resultat efter finansiella poster		-127	1 569
Bokslutsdispositioner	24	-97	-486
Resultat före skatt		-224	1 083
Skatt	8	-324	-314
Årets resultat		-548	769

BALANSRÄKNING, per den 31 december, Mkr	Not	2007	2006
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	9	10	21
Materiella anläggningstillgångar	10	2 552	2 534
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar	12, 23	15 557	12 984
Långfristiga finansiella fordringar	13	320	1 729
Summa anläggningstillgångar		18 439	17 268
Omsättningstillgångar			
Varulager	14	2 331	1 937
Rörelsefordringar	15	2 620	2 480
Aktuell skattefordran	8	-	119
Kortfristiga placeringar	13	1 627	4 390
Likvida medel	13	303	380
Summa omsättningstillgångar		6 881	9 306
Summa tillgångar		25 321	26 574
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	16		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		4 238	4 238
Reservfond		1 577	1 577
Uppskrivningsfond		100	100
Fritt eget kapital			
Balanserade vinstmedel		5 068	5 013
Årets resultat		-548	769
Summa eget kapital		10 435	11 697
Obeskattade reserver	24	2 696	2 599
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	17	48	40
Avsättningar för skatter	8, 18	45	45
Övriga avsättningar	18	186	171
Uppskjuten skatteskuld	8	632	679
Summa avsättningar		911	935
Skulder			
Långfristiga finansiella skulder	13	3 520	4 205
Kortfristiga finansiella skulder	13	4 707	4 754
Aktuella skatteskulder	8	4	-
Rörelseskulder	19	3 049	2 384
Summa skulder		11 279	11 343
Summa eget kapital och skulder		25 321	26 574

Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	2007	2006
Ställda säkerheter	21	6
Eventalförpliktelser	21	790
		858

REDOGÖRELSE FÖR REDOVISADE INTÄKTER OCH KOSTNADER, Mkr	2007	2006
Kassaflödessäkringar		
Omvärdering av derivat redovisat i eget kapital	-19	279
Överfört från eget kapital till resultaträkningen	-103	-156
Överfört från eget kapital till anläggningstillgångar	2	1
Lämnade koncernbidrag	-11	-115
Erhållna koncernbidrag	400	370
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital	34	-35
Förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exkl transaktioner med bolagets ägare	303	344
Årets resultat	-548	769
Total förmögenhetsförändring, exkl transaktioner med bolagets ägare	-245	1 113

Effekt av byte av redovisningsprincip
den 1 januari 2006

Balanserade vinstmedel	-	22
------------------------	---	----

KASSAFLÖDESANALYS, Mkr	Not	2007	2006
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	25	-127	1 569
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet*		1 588	-7
Betalda inkomstskatter		-213	-650
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		1 248	912
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager		-395	-49
Förändring av rörelsefordringar		-197	-47
Förändring av rörelseskulder		581	264
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 237	1 080
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-36	-28
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		8	33
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-5	-1
Avyttring av immateriella anläggningstillgångar		0	3
Förvärv av dotterföretag		0	-
Avyttring av dotterföretag		72	-
Förvärv av aktier och andelar		-7	0
Avyttring av aktier och andelar		110	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		143	7
Finansieringsverksamheten			
Upptagna långfristiga lån		-	1 162
Amortering av långfristiga lån		-979	-1 410
Förändring kortfristiga finansiella skulder	25	116	279
Förändring finansiella fordringar		35	-478
Utbetald utdelning till moderbolagets aktieägare		-1 017	-932
Erhållna koncernbidrag		400	513
Lämnade koncernbidrag		-11	-159
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1 456	-1 025
Årets kassaflöde		-77	62
Likvida medel vid årets början		380	318
Likvida medel vid årets slut		303	380

* Justeringarna utgörs främst av avskrivningar enligt plan, nedskrivningar av anläggningstillgångar, valutaeffekter och marknadsvärderingar av finansiella instrument samt resultat vid försäljning av anläggningstillgångar.

Noter till de finansiella rapporterna

Belopp avser miljoner kronor (Mkr) där inte annat framgår

Notförteckning

1 Redovisningsprinciper	sid. 36
2 Finansiell riskhantering	40
3 Rapportering per segment	42
4 Övriga rörelseintäkter	44
5 Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar	44
6 Arvode och kostnadsersättning till revisorer	45
7 Resultat från finansiella instrument	46
8 Skatt	46
9 Immateriella anläggningstillgångar	48
10 Materiella anläggningstillgångar	48
11 Biologiska tillgångar	50
12 Andelar i intresseföretag samt övriga aktier och andelar	51
13 Finansiella instrument	52
14 Varulager	56
15 Rörelsefordringar	56
16 Eget kapital	57
17 Avsättning för pensioner	58
18 Övriga avsättningar	59
19 Rörelseskulder	59
20 Operationell leasing	59
21 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	60
22 Närstående	60
23 Andelar i koncernföretag	61
24 Obeskattade reserver	62
25 Kassaflödesanalys	62
26 Viktiga bedömningar och uppskattningar	62

Not 1 Redovisningsprinciper

De nedan angivna redovisningsprinciperna för koncernen har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter, om inte annat framgår nedan. Koncernens redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent på rapportering och konsolidering av moderbolag, dotterföretag samt intresseföretag.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) så som de har godkänts av EG-kommissionen för tillämpning inom EU. Vidare har rekommendationer från Rådet för finansiell rapportering (RFR 1.1 Kompletterande redovisningsregler för koncernen) tillämpats.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som kommenteras separat under respektive avsnitt. Moderbolagets redovisning är upprättad i enlighet med RFR 2.1 Redovisning för noterade juridiska personer. De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer förädlades av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av Årsredovisningslagen (ÅRL) och Tryggandelagen samt i vissa fall av skatteskäl.

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättande av moderbolagets och koncernens finansiella rapporter

Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärden, förutom biologiska tillgångar och vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. I moderbolaget har biologiska tillgångar och finansiella skulder ej värderats till verkligt värde.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer som bolagen bedriver sin verksamhet. Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. Se även not 26 Viktiga bedömningar och uppskattningar.

Ändrade redovisningsprinciper

IFRS 7 Finansiella instrument: Upplýsingar och sammanhängande ändringar i IAS 1 Utformning av finansiella rapporter ställer krav på omfattande upplýsingar om den betydelse som finansiella instrument har för företags-

gets finansiella ställning och resultat samt kvalitativa och kvantitativa upplysningar om riskers karaktär och omfattning. IFRS 7 och sammanhängande ändringar i IAS 1 har medfört ytterligare upplysningar i koncernens finansiella rapporter för år 2007 med avseende på koncernens finansiella mål och kapitalhantering.

Standarden har inte medfört något byte av redovisningsprincip utan endast förändringar i upplysningskraven avseende finansiella instrument.

I koncernen har RFR 1.1 och i moderbolaget RFR 2.1 tillämpats i förtid.

IFRS 8 Operating Segments anger vad ett operativt segment är och vilken information som ska lämnas om dessa i de finansiella rapporterna. Standarden ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2009 eller senare. Holmen har inte valt att tillämpa denna standard i förtid.

Segmentsrapportering

Ett segment är en redovisningsmässigt identifierbar del av koncernen som antingen tillhandahåller varor eller tjänster (rörelsegränar), eller varor eller tjänster inom en viss ekonomisk omgivning (geografiskt område), som är utsatta för risker och möjligheter som skiljer sig från andra segment. Den primära indelningsgrunden för koncernens segment är rörelsegränar. Geografiska områden utgör koncernens sekundära indelningsgrund.

Klassificering m m

Anläggningstillgångar, långfristiga skulder och avsättningar består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget, Holmen AB. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden. Förvärvsmetoden innebär att moderföretaget indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder, värderade till verkligt värde. Skillnaden mellan anskaffningskostnaden för aktierna och det verkliga värdet av förvärvade identifierbara nettotillgångar utgör goodwill. Dotterföretagens intäkter och kostnader respektive tillgångar och skulder ingår i koncernredovisningen från den dag det bestämmande inflytandet uppkommer (förvärvstidpunkten) och till den dag det upphör. Koncerninterna fordringar och skulder samt transaktioner mellan företag i koncernen liksom därmed sammanhängande realiserade vinster elimineras i sin helhet.

Intresseföretag

Aktieinnehav i intresseföretag, i vilka koncernen har lägst 20 % och högst 50 % av rösterna eller på annat sätt har ett betydande inflytande, redovisas i koncernen enligt kapitalandelsmetoden med undantag för intresseföretag av ringa betydelse för koncernens resultat och ställning.

Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andelar i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens nettoresultat efter skatt och minoritet justerat för eventuella avskrivningar på eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar

investeringens redovisade värde. Realiserade vinster uppkomna från transaktioner med intresseföretag elimineras i relation till ägd kapitalandel.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget. Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas i koncernredovisningen från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av kurserna vid respektive transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas direkt mot eget kapital som en omräkningsreserv. Vidhängande effekter av säkringar av nettoinvesteringarna redovisas direkt i omräkningsreserven i eget kapital. Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiseras de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenser efter avdrag för eventuell valutasäkring i koncernens resultaträkning. Ackumulerade omräkningsdifferenser hänförliga till utlandsverksamheter har bolaget valt att ange till noll vid tidpunkten för övergång till IFRS.

Kommissionärsbolagsförhållanden

Moderbolagets verksamhet bedrivs huvudsakligen genom kommissionärsbolagen Holmen Paper AB, Iggesund Paperboard AB, Holmen Timber AB, Holmen Skog AB och Holmen Energi AB.

Moderbolaget svarar för alla förpliktelser som dessa kommissionärsbolag ikläder sig. Samtliga intäkter, kostnader, tillgångar och skulder som uppkommer i de av kommissionärsbolagen bedrivna verksamheterna redovisas i Holmen AB med undantag för merparten av gjorda investeringar samt viss försäljning av skogsfastigheter som istället redovisas i några av koncernens dotterbolag.

Intäkter

Nettoomsättning

Som nettoomsättning redovisas fakturerad försäljning exklusive moms av produkter, virke och energi. Redovisat belopp är minskat med lämnade varurabatter och liknande intäktsreduktioner samt inkluderar valutakursdifferenser kopplade till försäljningen. Försäljning redovisas efter att de avgörande riskerna och nyttan som sammanhänger med äganderätten till försälda varor överförs till köparen och ingen dispositionsrätt eller möjlighet till faktisk kontroll över godset kvarstår.

Övriga rörelseintäkter

Som övriga rörelseintäkter redovisas intäkter från aktiviteter utanför bolagets huvudsakliga verksamhet. I posten ingår huvudsakligen försäljning av biprodukter, hyres- och arrendeintäkter, intäkter från tilldelade elcertifikat i

Noter

takt med produktion av el som uppfyller tilldelningskraven, resultat avseende utsläppsrätter samt resultat vid försäljning av anläggningstillgångar.

Statliga bidrag redovisas i balansräkningen som förutbetalad intäkt när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget. Bidrag periodiseras systematiskt i resultaträkningen på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. Statliga bidrag relaterade till tillgångar redovisas i balansräkningen som en reduktion av tillgångens redovisade värde.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteutgifter och räntekostnader, utdelningsintäkter och omvärderingar avseende finansiella instrument värderade till verkligt värde samt orealiserade och realiserade kursförluster och vinster.

Ränteutgifter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden. Räntekostnader belastar resultatet i den period till vilken de hänförs sig oavsett hur de upplånade medlen används. Räntekostnader inkluderar transaktionskostnader för lån vilka har periodiseras över lånets löptid vilket även gäller eventuell skillnad mellan mottagna medel och återbetalningsbelopp. Utdelningsintäkt redovisas när utdelning fastställs och rätten att erhålla betalning bedöms som säker.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktioner redovisas direkt mot eget kapital varvid även tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder, med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. Temporära skillnader beaktas inte avseende koncernmässig goodwill och inte heller i temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli beskattade inom överskådlig framtid. I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas och medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden. Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder i samma land nettoredovisas.

Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas och redovisas i koncernen i enlighet med IAS 39. I moderbolaget tillämpas samma principer med de restriktioner som återfinns i ÅRL 4 kap 14 §.

En finansiell tillgång eller skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Avistaaffärer redovisas i enlighet med affärsdagsprincipen.

Banktillgodohavanden, låne- och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Nedskrivningsprövning görs löpande utifrån objektiva kriterier för dessa tillgångar. Eventuella kursdifferenser redovisas i finansnettot alternativt rörelseresultatet beroende på syftet med innehavet. Aktier och andelar som ej avser koncern- och intresseföretag har värderats till an-

skaffningsvärde. Värdering till verkligt värde har inte kunnat tillämpas, då tillförlitligt marknadsvärde ej har kunnat fastställas.

Finansiella skulder värderas initialt till mottagna medel med avdrag för eventuella transaktionskostnader. Löpande värderas normalt skulderna till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden. I de fall mottagna medel understiger återbetalningsbeloppet periodiseras denna skillnad över lånets löptid med tillämpning av effektivräntemetoden. Lån som säkrats mot värdeförändringar och lån som redovisas med stöd av "fair value option" redovisas emellertid löpande till marknadsvärde. Fair value option har tillämpats för ett lån i syfte att återge en mer rättvisande resultatredovisning. Omvärderingsresultatet redovisas i finansnettot alternativt rörelseresultatet beroende på syftet med innehavet. Effektiv del av säkringar av nettotillgångar i utlandet redovisas direkt i eget kapital. I moderbolaget har lån ej värderats till verkligt värde.

Derivat och säkringsredovisning

Samtliga derivat värderas till verkligt värde och redovisas i balansräkningen. I stort sett samtliga derivat innehåller i säkringssyfte. Kassaflödessäkringars effektiva del av värdeförändringar redovisas i eget kapital fram tills det säkrade flödet träffar resultaträkningen då de ackumulerade värdeförändringarna flyttas från eget kapital till resultaträkningen för att möta och matcha den säkrade transaktionen. För säkringar av investeringar justeras istället anskaffningsvärdet på den säkrade posten när den inträffar. Säkringars ineffektiva del redovisas direkt i resultaträkningen. För säkring av verkligt värde redovisas värdeförändringar på derivaten direkt i resultaträkningen. Värdeförändringar för den säkrade posten redovisas på motsvarande sätt. Värdeförändringar för säkringar avseende nettoinvesteringar i utländsk verksamhet redovisas löpande i eget kapital. Ackumulerad värdeförändring behålls i eget kapital fram tills dess att verksamheten avyttras då de ackumulerade värdeförändringarna redovisas i resultaträkningen. För derivat som inte uppfyller kraven för säkringsredovisning redovisas värdeförändringarna i rörelseresultatet eller finansnettot beroende på syftet med innehavet.

Beräkning av verkligt värde

Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade marknadspriser. I de fall noterade marknadspriser saknas har verkligt värde beräknats genom diskonterade kassaflöden. När beräkningar av diskonterade kassaflöden gjorts har samtliga variabler, såsom diskonteringsräntor och valutakurser, för beräkningar hämtats från marknadsnoteringar. Värdering av valutaoptioner har gjorts med tillämpning av Black & Scholes formel.

Immateriella anläggningstillgångar

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för rörelseförvärv och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder samt eventualefterpliktelser. Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag inkluderas i det redovisade värdet för andelar i intresseföretag. Beträffande goodwill i förvärv som ägt rum före den 1 januari 2004 har koncernen vid övergången till IFRS inte tillämpat IFRS retroaktivt utan det per denna dag redovisade värdet utgör fortsättningsvis koncernens anskaffningsvärde, efter nedskrivningsprövning.

Utgifter för forskning kostnadsförs då de inträffar. Utgifter för utveckling aktiveras enbart vid större projekt om en säker bedömning av de framtida ekonomiska fördelarna kan göras. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Till immateriella anläggningstillgångar hör också utsläppsrätter, patent, licenser samt IT-system. Utsläppsrätter redovisas initialt till marknadspris vid tilldelning som en immateriell tillgång och förutbetalad intäkt. Under året intäktsförs tilldelningen samtidigt som en avsättning, motsvarande gjorda utsläpp, kostnadsförs.

Immateriella anläggningstillgångar skrivs av under 5-10 år förutom goodwill och utsläppsrätter. Goodwill är fördelat till kassagenererande enheter och testas årligen för nedskrivningsbehov. Utsläppsrätter prövas för nedskrivningsbehov utifrån aktuella marknadspriser.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärden efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar. Tillkommande utgifter aktiveras endast om de bedöms generera ekonomiska fördelar för företaget. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift aktiveras är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapsaktiveras utgiften. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbytet. Koncernen aktiverar inte ränta i tillgångars anskaffningsvärden.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan ett eventuellt försäljningspris och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden med beaktande av gjorda nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Mark är inte föremål för avskrivning.

Följande nyttjandeperioder (år) används:	
Maskiner för vattenkraftproduktion	20–40
Förvaltnings- och lagerbyggnader, bostäder	20–33
Driftsbyggnader, markanläggningar samt maskiner för massa-, pappers- och kartongtillverkning	20
Maskiner för sågverk	12
Övriga maskiner	10
Skogsbilvägar	10
Inventarier	4

Finns det indikation på att det bokförda värdet är för högt görs en analys där enskilda eller naturligt sammanhängande tillgångars återvinningsvärde fastställs som det högsta av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset efter avdrag för uppskattade kostnader för försäljning av tillgången. Nyttjandevärdet mäts som förväntat framtida diskonterat kassaflöde. En nedskrivning utgörs av skillnaden mellan bokfört värde och återvinningsvärde. En nedskrivning återförs om det har skett en positiv förändring av förutsättningarna som används för att bestämma återvinningsvärdet. En återföring görs som mest upp till ett värde inte överstigande det bokförda värdet som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning, om ingen nedskrivning skulle ha gjorts.

Leasing

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Leasade anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt står för samma risker och förmåner som vid direkt ägande klassificeras som finansiell leasing. Den leasade tillgången redovisas då som anläggningstillgång och framtida leasingavgifter som räntebärande skuld. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Rörliga avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer. Leasing av tillgångar där uthyraren i allt väsentligt kvarstår som ägare till tillgången klassificeras som operationell leasing och leasingavgiften kostnadsförs. I moderbolaget redovisas alla leasingavtal som operationella.

Biologiska tillgångar

Koncernen redovisar sina skogstillgångar uppdelat på växande skog, vilken redovisas som biologisk tillgång till verkligt värde, och mark, vilket redovisas till anskaffningskostnad. Förändringar i verkligt värde för den växande skogen redovisas i resultaträkningen. Holmens bedömning är att det saknas relevanta marknadspriser för att värdera skogsinnehav av Holmens storlek. Värderingen görs därför genom att beräkna nuvärdet av framtida förväntade kassaflöden från den växande skogen. Se not 11.

I moderbolaget redovisas biologiska tillgångar enligt RFR 2.1. Det innebär att biologiska tillgångar klassificerade som anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde justerat för uppskrivningar med beaktande av eventuellt nedskrivningsbehov.

Avverkningsrätter redovisas som varulager. Dessa förvärvas med syfte att genom avverkning säkerställa Holmens behov av råvara. Någon mätbar biologisk omvandling sker inte från förvärvstidpunkt till avverkningstillfälle.

Varulager

Varulager värderas till den lägsta av anskaffnings- eller tillverkningskostnad efter avdrag för erforderlig inkurans eller nettoförsäljningsvärde. Anskaffningsvärdet för varulager beräknas genom tillämpning av först in, först ut-metoden (FIFU). Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning. För egentillverkade färdigvaror består anskaffningsvärdet av direkta tillverkningskostnader och skälighetsandel av indirekta kostnader.

Ersättningar till anställda

Pensionskostnader och pensionsåtaganden

Förpliktelse avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de intjänas.

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder. Denna ersättning diskonteras till ett nuvärde och eventuella oredovisade kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder och det verkliga värdet på eventuella förvaltningstillgångar dras av. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en förstklassig företagsobligation med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. När det inte finns en aktiv marknad för sådana företagsobligationer används istället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid. Beräkningen görs genom den så kallade projected unit credit method och utförs av en kvalificerad aktuarie för den del av pensionsåtagandena som är förmånsbestämd. När förmånerna i en plan förbättras, redovisas den andelen av den ökade förmånen som hänförs till de anställdas tjänstgöring under tidigare perioder som en kostnad i resultaträkningen linjärt fördelad över den genomsnittliga perioden tills förmånerna helt är intjänade. Om förmånen är fullt ut intjänade redovisas en kostnad i resultaträkningen direkt.

I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om koncernen är bevisligen förpliktigad, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett er-

Noter

bjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden. En avsättning för omstrukturering redovisas när koncernen har fastställt en utförlig och formell omstruktureringsplan och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

Avsättningar görs för miljöinsatser som sammanhänger med tidigare verksamhet, och som inte bidrar till nuvarande eller framtida intäkter, när det är sannolikt att betalningsansvar uppkommer och beloppet kan uppskattas med rimlig precision.

Reserver för framtida skogsvårdsutgifter beräknas utifrån tolkningar av gällande skogsvårdslagstiftning och -regleringar, närhelst det är sannolikt att betalningsansvar uppkommer och när beloppet i rimlig utsträckning kan uppskattas.

Eventualförpliktelser

En eventalförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer

Koncernbidrag och aktieägartillskott redovisas i enlighet med uttalande från Rådet för finansiell rapportering (UFR 1). Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren i den mån nedskrivning ej erfordras. Koncernbidrag redovisas enligt ekonomisk innebörd. Det innebär exempelvis att koncernbidrag som lämnats eller erhållits i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för dess aktuella skatteeffekt.

Övrigt

De siffror som presenteras har avrundats till närmaste heltal eller motsvarande. Saknas värde anges ett streck (-).

Not 2 Finansiell riskhantering

Koncernens och moderbolagets finansverksamhet och hantering av finansiella risker är centraliserad till Koncernstab Ekonomi och Finans. Verksamheten bedrivs utifrån en av styrelsen fastställd finanspolicy och präglas av låg risknivå. Syftet är att minimera koncernens kapitalkostnad genom ändamålsenlig finansiering och att effektivt hantera och kontrollera koncernens finansiella risker. Nedan beskrivs de väsentliga delarna av denna hantering. Kreditrisk gentemot koncernens kunder hanteras av respektive affärsområde och beskrivs i not 15 Rörelsefordringar.

Valutarisk

Transaktionsexponering

Holmen har en väsentlig del av försäljningen i andra valutor än kostnaderna. För att minska resultatpåverkan av förändrade valutakurser säkras Holmen nettoflödet med främst valutaterminer, ibland kompletterat med valutaoptioner. Nettoflödet i euro, pund och dollar för de närmaste 4 månaderna säkras alltid. Detta motsvarar normalt kundfordringar och utestående order. Styrelsen kan besluta att säkra flöden för en längre period om det bedöms lämpligt med hänsyn till produkternas lönsamhet, konkurrenskraft och valutasituationen.

Vid ingången av 2007 hade koncernen valutasäkrat huvuddelen av bedömda betalningsflöden i euro för 2007 samt delar av flödena i pund och dollar. Resultatet av valutasäkringar redovisas i rörelseresultatet i takt med att de förfaller och uppgick för 2007 till 38 (83) Mkr. Vid utgången av 2007 var cirka 70 % av 2008 års bedömda nettovalutaflöden säkrade och cirka 55 % av 2009 års prognostiserade flöden, se tabell.

Transaktionsexponering per 07-12-31, Mkr*

	12 månaders		2008		2009		
	bedömda	Totala	Snitt-		Totala	Snitt-	
	nettoflöden	säkringar	kurs	%	säkringar	kurs	%
EUR	5 000	4 400	9,25	90	3 900	9,36	75
GBP	300	100	13,23	30			
USD	1 000	400	9,46	40			
Övriga	500						
Totalt	6 800	4 900		70	3 900		55

* Siffrorna i tabellen är avrundade

Marknadsvärdet på utestående transaktionssäkringar uppgick per 31 december 2007 till -123 Mkr, varav -9 Mkr redovisats i resultaträkningen 2007 och -115 Mkr i eget kapital då säkringsredovisning tillämpas. Av dessa förväntas -80 Mkr redovisas i resultaträkningen under 2008 och -35 Mkr i resultaträkningen under 2009.

Valutaexponering som uppkommer när investeringar betalas i utländsk valuta separeras från övrig transaktionsexponering. Normalt säkras 90–100 % av valutaexponeringen för större investeringar. Marknadsvärdet på utestående säkringar av investeringsinköp uppgick per 2007-12-31 till 1 (-7) Mkr och har redovisats mot eget kapital. Vid förfall av säkringen läggs resultatet till anskaffningsvärdet på den anläggningstillgång som säkrats. Under perioden har -2 Mkr påverkat anskaffningsvärden för säkrade poster.

Omräkningsexponering

Koncernens redovisade resultat påverkas av valutakursförändringarna när de utländska dotterbolagens resultat omräknas till svenska kronor. Denna exponering säkras normalt inte. Koncernens egna kapital påverkas av valutakursförändringarna när de utländska dotterbolagens tillgångar och skulder omräknas till svenska kronor. Säkring av denna exponering (så kallad equity-hedge) bedöms från fall till fall och görs då med utgångspunkt från koncernmässigt värde av nettotillgångarna. Säkring sker med valutaterminer eller lån i utländsk valuta.

Nettotillgångar och equity-hedge 07-12-31, Mkr

	Nettotillgångar	Equity-hedge
EUR	4 017	3 811
GBP	1 489	450
Övriga	33	0

Resultatet från equity-hedge uppgick till -33 Mkr under 2007 och har redovisats direkt mot koncernens egna kapital då säkringsredovisning tillämpas. Marknadsvärdet av utestående säkringar uppgick per 31 december 2007 till -79 Mkr, varav -31 Mkr avser finansiella derivat och -48 Mkr avser lån. Ackumulerad värdeförändring från equity-hedge redovisas i resultaträkningen i samband med att en utlandsverksamhet avyttras.

Hur koncernens resultat påverkas av förändrade valutakurser framgår av förvaltningsberättelsen.

Ränterisk

Koncernens finansieringskostnad påverkas av förändringar i marknadsräntan. Räntebindningen på koncernens finansiella tillgångar och skulder är normalt kort. Styrelsen kan välja att förlänga räntebindningen i syfte att begränsa effekten av en ränteuppgång. Under året har den genomsnittliga räntebindningen varierat mellan 16 och 25 månader och uppgick vid utgången av 2007 till 25 månader. Derivatinstrument i form av ränteswappar och FRA-s används för att styra räntebindningen utan att underliggande lån förändras. Marknadsvärdet för dessa instrument uppgick per 31 december 2007 till 22 Mkr som redovisats mot eget kapital då säkringsredovisning tillämpas. Av detta värde förväntas cirka 22 Mkr redovisas i resultaträkningen under 2009 eller senare. Nettoskuldens räntebindning, valutafördelning samt genomsnittliga ränta för olika bindningstider framgår av tabellen nedan där hänsyn tagits till derivat som påverkar skuldernas valutafördelning och räntebindning.

Räntebindning finansiell nettoskuld 07-12-31, Mkr

	Totalt	-1 år	1-3 år	3-5 år	>5 år	Övrigt
SEK	-2 096	-1 346	-750	0	0	0
EUR	-3 850	-1 315	-392	-1 289	-854	0
GBP	-97	92	0	0	0	-189
Övrigt	67	67	0	0	0	0
Finansiell nettoskuld	-5 977	-2 504	-1 141	-1 289	-854	-189
Snittränta, %	4,6	5,5	3,4	4,5	4,3	2,2

Kolumnen Övrigt avser främst avsättningar för pensioner i England.

Hur koncernens resultat påverkas av förändrade räntenivåer framgår av förvaltningsberättelsen.

Finansieringsrisk

Holmen reducerar risken för att framtida kapitalanskaffning och refinansiering av förfallande lån blir svår eller dyr genom att sprida förfall på de finansiella skulderna samt genom användande av kreditlöften. Koncernen har ett outnyttjat garanterat kreditlöfte om 600 MEUR som löper till 2012. Holmens finansiella nettoskuld uppgick per 31 december 2007 till 5 977 Mkr, fördelat på finansiella skulder och räntebärande pensionsavsättningar 6 518 Mkr, likvida medel 394 Mkr samt finansiella fordringar 147 Mkr. Förfallostruktur på finansiella skulder och tillgångar framgår av tabellen nedan.

	Finansiella		Outnyttjade
	Tillgångar	Skulder	kreditlöften
2008	433	3 861	
2009	46	579	
2010	18	1 007	
2011	4	128	
2012-	40	943	5 670
Totalt	541	6 518	5 670

Finansieringen hanterades under året främst genom Holmens svenska certifikatprogram med ett rambelopp om 6 000 Mkr samt genom ett svenskt s k Medium Term Note-program med ett rambelopp om 4 000 Mkr. Per årsskiftet var 3 555 Mkr utestående under certifikatprogrammet och 1 567 Mkr under MTN-programmet. Holmen har en lång rating BBB+ och en kort rating A-2/K-1 med stabila utsikter från kreditratingsinstitutet Standard & Poor's.

Råvaror

För att minska exponeringen mot förändringar i elpriset används fysiska leveransavtal med fast pris samt finansiella säkringar. Beslut om elprissäkringar fattas utifrån riktlinjer fastställda av styrelsen. Resultatet av finansiella säkringar redovisas i resultaträkningen i takt med att de förfaller och uppgick för 2007 till -4 Mkr. Marknadsvärdet på utestående finansiella säkringar uppgick per 31 december 2007 till 1 Mkr, som redovisats i eget kapital då säkringsredovisning tillämpas. Dessa förväntas redovisas i resultaträkningen under 2008.

Holmens nettointköp av el i Sverige uppgick under 2007 till cirka 2 800 GWh. Koncernens bedömda nettoförbrukning av el i Sverige är för perioden 2008-2012 prissäkrad till 85-95 %. För perioden 2013-2015 är cirka 70 % prissäkrad. Säkringarna utgörs till övervägande del av fysiska fastprisavtal. För vissa pappers- och massaprodukter finns det en OTC-handel i finansiella kontrakt. Holmen har hittills endast i ringa omfattning utnyttjat sådana marknader för att säkra prisnivåer vid försäljning eller inköp.

Hur koncernens resultat påverkas av förändrade råvarupriser framgår av förvaltningsberättelsen.

Finansiell kreditrisk

Koncernens finansiella transaktioner ger upphov till kreditrisk gentemot finansiella motparter. Risken för att en motpart inte fullgör sin förpliktelse begränsas genom val av kreditvärdiga motparter, begränsning av engagemang per motpart samt användande av ISDA- och FEMA-avtal.

Per 31 december 2007 hade koncernen utestående derivatkontrakt med ett nominellt belopp om cirka 15 800 Mkr och ett marknadsvärde om -165 Mkr. Beräknat enligt Finansinspektionens föreskrifter för finansiella institut skulle Holmens sammanlagda motpartsrisk i derivatkontrakt uppgå till 139 Mkr per 31 december 2007. För övriga finansiella tillgångar bedöms den maximala kreditrisken motsvaras av nominellt belopp.

Kreditrisk gentemot koncernens kunder hanteras av respektive affärsområde och beskrivs i not 15 Rörelsefodringar.

Försäkringar

Holmen försäkrar sina anläggningar mot egendoms- och avbrottsskador. Den egna risken varierar mellan olika anläggningar men uppgår som mest till cirka 30 Mkr för enskild skada. Koncernens skogsinnehav försäkras inte, eftersom arealerna är spridda över stora delar av landet och risken för omfattande samtida skador på stora delar av beståndet därmed bedöms vara liten.

Noter

Not 3 Rapportering per segment

	Holmen Paper	Iggesund Paperboard	Holmen Timber	Holmen Skog	Holmen Energi	Koncern- gemensamt och övrigt	Totalt Koncernen
AFFÄRSOMRÅDEN 2007							
Nettoomsättning							
Extern	10 345	5 084	589	2 727	415	-	19 159
Intern	0	17	0	2 048	1 175	-3 239	-
Övriga rörelseintäkter	139	170	24	178	9	122	642
Värdeförändring biologiska tillgångar	-	-	-	2 189	-	-	2 189
Rörelsens kostnader	-8 955	-4 317	-445	-4 314	-1 309	3 062	-16 279
Avskrivningar enligt plan	-914	-355	-23	-26	-17	-1	-1 337
Nedskrivningar	-1 603	-	60	-	-	-	-1 543
Andelar i intresseföretags resultat	9	-	2	-	-	-	12
Rörelseresultat	-980	599	206	2 802	272	-56	2 843
<i>Rörelseresultat exkl jämförelse- störande poster*</i>	623	599	146	702	272	-56	2 286
Finansnetto							-261
Skatt							-1 077
Årets resultat							1 505
Rörelsemarginal, %	-10	12	35				15
Rörelsemarginal exkl jämförelse- störande poster, % *	6	12	24				12
Avkastning på operativt kapital, %	-9	15	87	30	9		8
Avkastning på operativt kapital exkl jämförelsestörande poster, % *	5	15	64	8	9		8
Operativa tillgångar	11 585	5 020	411	12 572	3 122	-309	32 400
varav andelar intressebolag	146		6		1 593	0	1 745
Operativa skulder	1 614	840	66	1 308	162	320	4 310
Operativt kapital	9 971	4 180	345	11 264	2 960	-630	28 090
Uppskjuten skattefordran							301
Uppskjuten skatteskuld							-5 482
Sysselsatt kapital							22 909
Finansiella tillgångar							541
Finansiella skulder							6 518
Finansiell nettoskuld							5 977
Kassaflöde från den löpande verksamheten	731	223	68	540	269	645	2 476
Investeringar	584	689	63	79	14	4	1 433

* Jämförelsestörande poster avser nedskrivning Holmen Paper -1 603 Mkr, återföring av tidigare nedskrivning Holmen Timber 60 Mkr samt omvärdering skog 2 100 Mkr.

	Sverige	Storbritannien	Spanien	Övriga områden	Totalt Koncernen
GEOGRAFISKA OMRÅDEN 2007					
Extern nettoomsättning	4 487	2 383	1 709	10 580	19 159
Operativt kapital	23 129	1 146	3 758	57	28 090
Investeringar	1 236	73	95	30	1 433

Extern nettoomsättning per produktområde	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Tidnings- och journalpapper	10 149	9 961	8 071	7 989
Kartong	4 953	5 063	2 910	3 100
Massa	117	147	117	258
Trävaror	589	465	589	465
Virke	2 727	2 258	2 727	2 258
Kraft	415	505	0	0
Övrigt	210	193	0	0
	19 159	18 592	14 414	14 070

Extern nettoomsättning per marknad	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Sverige	4 487	4 181	4 031	3 639
Storbritannien	2 383	2 502	1 594	1 766
Tyskland	2 509	2 651	2 054	2 251
Spanien	1 709	1 665	438	518
Nederländerna	728	693	630	544
Frankrike	754	787	429	471
Italien	954	912	585	544
Övriga Europa	3 639	3 054	2 998	2 548
Övriga världen	1 997	2 147	1 654	1 789
	19 159	18 592	14 414	14 070

AFFÄRSOMRÅDEN 2006	Holmen Paper	Iggesund Paperboard	Holmen Timber	Holmen Skog	Holmen Energi	Koncern- gemensamt och övrigt	Totalt Koncernen
Nettoomsättning							
Extern	10 140	5 224	465	2 258	505	-	18 592
Intern	-	17	-	1 783	1 186	-2 986	-
Övriga rörelseintäkter	103	177	18	160	12	31	501
Värdeförändring biologiska tillgångar	-	-	-	115	-	-	115
Rörelsens kostnader	-8 585	-4 310	-381	-3 645	-1 489	2 840	-15 570
Avskrivningar enligt plan	-913	-356	-24	-28	-17	-8	-1 346
Andelar i intresseföretags resultat	9	-	2	-	-	-	11
Rörelseresultat	754	752	80	643	197	-123	2 303
Finansnetto							-247
Skatt							-597
Årets resultat							1 459
Rörelsemarginal, %	7	14	17				12
Avkastning på operativt kapital, %	6	19	38	7	7		8
Operativa tillgångar	13 166	4 744	258	9 930	3 109	-69	31 138
varav andelar intressebolag	131		3		1 597		1 731
Operativa skulder	1 625	809	50	929	144	284	3 841
Operativt kapital	11 541	3 935	208	9 001	2 965	-353	27 297
Uppskjuten skattefordran							354
Uppskjuten skatteskuld							5 030
Sysselsatt kapital							22 621
Finansiella tillgångar							649
Finansiella skulder							6 634
Finansiell nettoskuld							5 985
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 244	1 172	108	590	202	-958	2 358
Investeringar	686	351	5	29	6	2	1 079

GEOGRAFISKA OMRÅDEN 2006	Sverige	Storbritannien	Spanien	Övriga områden	Totalt Koncernen
Extern nettoomsättning	4 181	2 502	1 665	10 244	18 592
Operativt kapital	21 164	1 167	4 927	39	27 297
Investeringar	763	69	241	6	1 079

Den primära indelningsgrunden för segment baseras på koncernens affärsområden. Detta överensstämmer med koncernens operativa struktur och den interna rapporteringen till koncernledning och styrelse. Den koncerninterna försäljningen mellan segmenten baseras på ett marknadsmässigt internpris. Segmentet "Koncerngemensamt och övrigt" omfattar, förutom koncernstabler och koncerngemensamma funktioner som inte fördelas på övriga segment, eliminering av den koncerninterna försäljningen. Inga resultatposter efter rörelseresultatet allokeras till respektive affärsområde.

I Holmen-koncernen ansvarar affärsområdena för förvaltningen av de operativa tillgångarna och skulderna. Det operativa kapitalet i respektive segment inkluderar alla tillgångar och skulder som nyttjas av affärsområdet såsom anläggningstillgångar, varulager samt övriga externa fordringar och

skulder. Kapitalandelar i intresseföretag redovisas separat. Fordringar och skulder mellan segmenten som uppstår vid internförsäljning är inkluderade i respektive segments operativa kapital. Finansiering och skattefrågor hanteras på koncernnivå. Följaktligen fördelas inte finansiella tillgångar och skulder inkluderande pensionsskuld samt aktuella och uppskjutna skattefordringar och skatteskulder på affärsområdena.

Den sekundära indelningsgrunden för segment baseras på geografiska områden. Den externa nettoomsättningen redovisas efter var Holmens kunder är lokaliserade. Operativt kapital och investeringar redovisas efter de länder där koncernen har verksamhet och följaktligen där tillgångarna och skulderna geografiskt är belägna.

Noter

Not 4 Övriga rörelseintäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Försäljning biprodukter	264	242	120	149
Utsläppsätter	1	5	1	5
Elcertifikat	49	41	49	41
Försäljning anläggningstillgångar	9	42	8	29
Försäljning av aktier och andelar	117	0	0	0
Hyses- och arrendeintäkter	21	20	16	17
Skogsvårdsuppgifter	53	46	53	46
Övrigt	128	105	76	85
Totalt	642	501	321	372

Av försäljning biprodukter i koncernen avser 92 Mkr utskott från produktion, 126 Mkr spån, bark och flis m m samt 46 Mkr extern försäljning av energi. Intäkten från elcertifikat som erhållits från produktion av förnybar energi vid koncernens svenska anläggningar uppgick till 49 (41) Mkr. Koncernen har tilldelats utsläppsätter, vilka till största delen använts i den egna produktionen. Överskottet har medfört ett redovisat resultat på 1 (5) Mkr. I övriga rörelseintäkter ingår vinst vid försäljning av aktier i Norrköpings Hamn och Stuveri AB med 105 Mkr samt vinst vid försäljning av aktier i Holmen Reinsurans med 12 Mkr.

Not 5 Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar

	2007		2006	
	Medelantal	Varav	Medelantal	Varav
	årsanställda	kvinnor	årsanställda	kvinnor
Moderbolaget				
Sverige	3 580	606	3 611	612
Koncernföretag				
Sverige	48	5	49	6
Australien	3	1	5	1
Belgien	3	2	3	2
Danmark	3	2	3	2
Estland	22	6	22	5
Frankrike	30	7	30	7
Hongkong	5	1	5	1
Irland	0	0	1	0
Italien	7	4	7	4
Nederländerna	122	47	127	45
Polen	6	3	4	3
Portugal	2	1	2	1
Schweiz	7	3	8	3
Singapore	5	3	5	3
Spanien	540	85	526	76
Storbritannien	521	49	523	50
Tyskland	17	7	17	7
USA	10	3	10	3
Totalt koncernföretag	1 351	229	1 347	219
Totalt koncernen	4 931	835	4 958	831

Årsstämmans riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till ledande befattningshavare

Årsstämman 2007 fattade beslut om följande riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare, det vill säga affärsområdes- och stabschefer som rapporterar direkt till verkställande direktören.

Lön och övriga förmåner

Ersättningen till verkställande direktören och övriga ledande befattnings-

havare ska utgöras av en fast, marknadsmässig lön. Övriga förmåner, i huvudsak bil- och bostadsförmån, ska där de förekommer utgöra en begränsad del av ersättningarna. Någon rörlig ersättning ska inte förekomma.

Pension

Ordinarie pensionsålder ska vara 65 år. Bolaget eller befattningshavaren ska äga ömsesidig rätt att begära pensionsuttag tidigast från 60 år. Pension före 65 år ska vara förmånsbestämd eller avgiftsbestämd. Pension från 65 år ska följa ITP-planen. Därutöver ska befattningshavaren kunna erhålla en kompletterande ålderspension. För sådan kompletterande pension ska en successiv övergång ske från den hittills tillämpade ordningen med en förmånsbestämd pension till en ordning där pensionen är avgiftsbestämd.

Uppsägningstid och avgångsvederlag

Uppsägningstiden bör normalt vara ett år, om uppsägningen sker på initiativ av bolaget, och sex månader, om uppsägningen sker på initiativ av befattningshavaren. Vid uppsägning från bolagets sida ska avgångsvederlag kunna utgå med belopp motsvarande högst 24 månadslöner.

Ersättningskommitté

En inom styrelsen utsedd ersättningskommitté ska bereda frågor om lön och övriga anställningsvillkor för verkställande direktören och förelägga styrelsen förslag till beslut i sådana frågor. De närmare principerna för lönesättning, pensioner och andra förmåner avseende övriga ledande befattningshavare ska återfinnas i av ersättningskommittén fastlagd lönepolicy.

Avvikelse i enskilt fall

Styrelsen ska ha rätt att frånga dessa riktlinjer om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det. Om sådan avvikelse sker ska information om detta och skälet till avvikelsen redovisas vid närmast följande årsstämma.

Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare

Styrelsen

Till den av årsstämman valda styrelsen utgår fast styrelsearvode. VD erhåller dock inget arvode. För 2007 uppgick arvodet till 2 475 000 (2 250 000) kronor. Arvodet till styrelsens ordförande var 550 000 (500 000) kronor och till övriga ledamöter (exklusive VD) 275 000 (250 000) kronor vardera.

Ledande befattningshavare

Lön och övriga förmåner till VD under 2007 uppgick till 6 051 694 (6 047 548) kronor. Den totala pensionskostnaden för VD (ITP-kostnad samt kostnaden för förmåner utöver ITP och särskild löneskatt) beräknad enligt IAS 19 uppgick under 2007 till 6 515 136 (1 341 675) kronor. I detta ingår en engångskostnad om 4 048 444 kronor till följd av ändrad pensionsplan.

För övriga ledande befattningshavare, det vill säga de 5 affärsområdeschefer och 5 stabschefer som rapporterar direkt till VD, uppgick löner och övriga förmåner under 2007 till sammanlagt 16 079 241 (16 353 466) kronor. Den totala pensionskostnaden (ITP-kostnad samt kostnaden för förmåner utöver ITP och särskild löneskatt) beräknad enligt IAS 19 för denna grupp uppgick under 2007 till 12 055 707 (14 600 902) kronor.

För ledande befattningshavare är uppsägningstiden 12 månader från bolagets sida och 6 månader från den anställdes sida. Vid uppsägning från bolagets sida kan avgångsvederlag utgå med motsvarande 1,0 till 2,0 årslöner beroende på ålder. För VD utgår avgångsvederlag med 2,0 årslöner.

Samtliga ledande befattningshavare är anställda av moderbolaget.

Pensionsförpliktelser för styrelse och ledande befattningshavare

Holmens pensionsåtagande utöver ITP-planen avseende VD uppgick per 2007-12-31 till 14 (6) Mkr och avseende övriga ledande befattningshavare till 52 (45) Mkr, beräknat enligt IAS 19. Koncernen har även åtaganden avseende medlemmar av styrelsen som tidigare varit bolagets VD; Bengt Pettersson 6 (6) Mkr och Göran Lundin 7 (7) Mkr. Pensionsåtagandena täcks av förvaltningsstillgångar i fristående pensionsstiftelse (se not 17), förutom 6 (0) Mkr avseende VD.

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2007				2006			
	Löner och ersättningar	Varav styrelse, ledande befattningshavare och VD i koncernföretag ¹⁾	Sociala kostnader	Varav pensionskostnader	Löner och ersättningar	Varav styrelse, ledande befattningshavare och VD i koncernföretag ¹⁾	Sociala kostnader	Varav pensionskostnader
Koncernen								
Sverige	1 415	24	626	98	1 368	24	575	128
Övriga Norden	2	1	0	0	2	1	0	0
Frankrike	14	1	6	0	13	1	6	0
Nederländerna	48	3	9	3	44	3	9	4
Spanien	180	1	43	0	170	1	42	0
Storbritannien	215	5	49	22	211	5	40	21
Tyskland	11	1	2	0	12	1	4	2
Övriga Europa	21	4	5	1	20	4	5	1
Övriga länder	14	4	2	0	16	4	1	0
Totalt koncernen	1 920	44³⁾	744	126²⁾	1 856	44³⁾	682	156²⁾
Moderbolaget	1 397	23	621	97	1 350	23	556	121

1) Gruppen styrelse (8 personer exkl VD), ledande befattningshavare (11 personer) och VD i koncernföretag (19 personer) omfattar för koncernen 38 (38) personer och för moderbolaget 19 (19) personer.

2) Av koncernens pensionskostnader avser 21 (19) Mkr gruppen ledande befattningshavare och VD i koncernföretag. Koncernens pensionsförpliktelser för dessa, beräknade i koncernen enligt IAS 19, uppgår till 66 (51) Mkr per 2007-12-31. Förpliktelserna täcks av förvaltningsstillgångar i fristående pensionsstiftelse förutom för 6 (0) Mkr avseende VD.

3) Bonus till VD i utländska koncernföretag har utgått med totalt 0 (0) Mkr.

Andel kvinnor, %	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Styrelse (exkl. suppleanter)	8	8	8	8
Koncernledning, affärsområdesledningar samt VD i koncernföretag	8	6	6	3

Sjukfrånvaro i Sverige, %	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Total sjukfrånvaro	4,7	4,8	4,7	4,8
Långtidssjukfrånvaro (> 60 dagar)	2,7	2,8	2,7	2,8
Sjukfrånvaro män	4,2	4,4	4,2	4,4
Sjukfrånvaro kvinnor	7,0	6,9	7,0	6,9
Anställda, ålder t o m 29 år	2,3	2,3	2,3	2,4
Anställda, 30-49 år	4,4	4,7	4,4	4,7
Anställda, 50 år -	5,7	5,6	5,7	5,6

Not 6 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Revisionsbolaget KPMG Bohlins valdes av bolagsstämman 2004 till revisorer för en tid av 4 år. KPMG genomför revisionen i Holmen samt i nästan samtliga dotterbolag. Nytt val av revisorer för perioden 2008-2011 kommer att göras på årsstämman 2008.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Ersättningar till KPMG				
Revisionsuppdrag	7,3	6,6	4,5	3,7
Andra uppdrag	2,9	5,0	1,3	1,1
Summa	10,2	11,6	5,8	4,8
Övriga revisorer	0,3	0,3	-	-
Totalt	10,5	11,9	5,8	4,8

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag. Holmen har utöver revisionsuppdraget konsulterat KPMG inom skatteområdet, i redovisningsfrågor samt för olika utredningar.

Noter

Not 7 Resultat från finansiella instrument

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Finansiella intäkter				
Utdelning från koncernföretag	-	-	4	6
Utdelningar från övriga företag	0	0	0	0
Vinst vid försäljning av koncernföretag	-	-	60	-
Vinst vid försäljning av aktier och andelar	-	-	105	-
Nettovinst/förlust				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
- Innehas för handel	4	2	4	55
Ränteintäkter	13	13	159	180
Summa finansiella intäkter	17	15	333	241
Finansiella kostnader				
Nedskrivning av aktier i koncernföretag	-	-	-1 508	-
Nettovinst/förlust				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
- Innehas för handel	-115	89	-126	57
- Övriga	-6	-12	-6	-9
Likvida medel	-1	8	-1	8
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	100	-98	90	-66
Summa nettovinst/förlust	-22	-13	-43	-10
Räntekostnader	-257	-249	-299	-274
Finansiella kostnader	-279	-262	-1 850	-284
Finansnetto	-261	-247	-1 517	-42

De nettovinster och förluster som redovisas i finansnettot avser främst valutaomvärdering avseende intern utlåning, säkring av intern utlåning samt valutaomvärdering av likvida medel och säkring av likvida medel. Vidare ingår omvärdering av lån som värderas till verkligt värde via resultaträkningen och ränteswappar som säkrar lån med fast ränta.

Omvärdering av finansiella instrument som värderas till verkligt värde genom beräkning av diskonterade kassaflöden utifrån tillgängliga marknadsnoteringar för räntor och valutakurser ingår i finansnettot med 19 Mkr. Värdeförändringar för det lån som värderas till verkligt värde enligt "fair value option" har påverkat resultatet med 21 Mkr, varav ändrade marknadsräntor har resulterat i värdeförändringar om 4 Mkr. Ackumulerat har värdeförändringar om 53 Mkr redovisats i resultaträkningen. Värdeförändring för det lån som säkras med avseende på verkligt värde har påverkat resultatet med 2 Mkr medan tillhörande ränteswap påverkat resultatet med -2 Mkr. I moderbolaget ingår inga värdeförändringar gällande lån.

Resultat från finansiella instrument som redovisas i rörelseresultatet framgår av denna tabell:

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Valutakursvinst/förlust på kundfordringar och leverantörsskulder	-76	-99	-79	-85
Nettovinst/förlust avseende derivat som redovisas i rörelsekapitalet	33	142	-6	176
Ränteintäkter avseende kundfordringar	0	0	0	0
Räntekostnader avseende leverantörsskulder	-1	-1	-1	-1
Nedskrivningar av kundfordringar	-10	-43	-6	-39

De derivat som redovisas i rörelseresultatet avser säkringar av kundfordringar och leverantörsskulder.

Not 8 Skatt

Skattekostnad i resultaträkningen

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Aktuell skatt	-506	-453	-337	-324
Uppskjuten skatt	-571	-144	13	10
	-1 077	-597	-324	-314

Periodens uppskjutna skattekostnad för koncernen avser till största delen omvärdering av biologiska tillgångar, se även information under tabell med förändring av uppskjuten skatteskuld/fordran.

Skillnaden mellan nominell svensk skattesats och effektiv skattesats uppkommer på följande sätt, %

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Svensk inkomstskattesats, %	28,0	28,0	28,0	28,0
Skillnad i skattesats i utländsk verksamhet	-0,1	-0,5	-	-
Ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader	-0,9	0,0	-167,9	0,1
Schablonränta på periodiseringsfond	0,7	0,7	-8,3	1,3
Effekt av ej uppbokade underskottsavdrag och temporära skillnader	14,9	0,0	0,0	0,0
Skatt hänförlig till tidigare perioder	-0,5	-0,2	0,1	-0,3
Ändrad skattesats på uppskjuten skattefordran	0,2	1,5	-	-
Övrigt	-0,8	-0,5	3,2	-0,1
Skattesats	41,7	29,0	-145,0	29,0

Skatteeffekten av underskottsavdrag samt temporära skillnader till följd av nedskrivning av goodwill och materiella anläggningstillgångar i koncernens spanska verksamhet under 2007 har ej redovisats som uppskjuten skattefordran.

Effektiv skatt i moderbolaget för 2007 påverkas av nedskrivningar av aktier i koncernföretag som ej är skattemässigt avdragsgilla. Exklusive nedskrivning skulle skattesatsen ha uppgått till 25 %.

Skattekostnad mot eget kapital

För koncernen har 51 (-75) Mkr avseende skatt för kassaflödessäkringar, säkring av nettoinvestering i utländsk valuta samt aktuariell omvärdering av pensionsskuld redovisats direkt mot eget kapital. För moderbolaget har skatt avseende koncernbidrag om -151 (-99) Mkr och skatt avseende kassaflödessäkringar om 34 (-35) Mkr redovisats direkt mot eget kapital.

Skatter i balansräkningen

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Uppskjutna skattefordringar				
Underskottsavdrag	348	408	-	-
Avsättning för pensioner	53	92	-	-
Uppskjutna skatteskulder netto-redovisade bland uppskjutna skattefordringar	-105	-146	-	-
Övrigt	5	0	-	-
Totalt uppskjutna skattefordringar	301	354	-	-
Aktuell skattefordran	21	138	-	119
Summa skattefordringar	323	492	-	119

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Uppskjutna skatteskulder				
Anläggningstillgångar				
Biologiska tillgångar*	3 100	2 472	677	678
Maskiner och inventarier	1 480	1 588	-	-
Byggnader och övrig fast egendom	212	225	-5	-5
Periodiseringsfond	753	725	-	-
Övrigt, inkl uppskjutna skattefordringar netto-redovisade bland uppskjutna skatteskulder	-62	20	-40	6
Totalt uppskjutna skatteskulder	5 482	5 030	632	679
Avsättningar för skatter	426	424	45	45
Aktuell skatteskuld	17	28	4	-
Summa skatteskulder	5 925	5 482	681	724

* För moderbolaget avses skogsmark

Förändring i nettot av uppskjuten skattefordran och uppskjuten skatteskuld förklaras i denna tabell.

	Koncernen					Moderbolaget				
	Ingående balans	Redovisat i resultat-räkningen	Övriga förändringar	Omräkningsdifferenser	Ut-gående balans	Ingående balans	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat mot eget kapital	Ut-gående balans	
2007										
Biologiska tillgångar*	-2 472	-627	-1	-	-3 100	-678	1	-	-677	
Materiella anläggningstillgångar	-1 923	122	1	4	-1 796	5	0	-	5	
Avsättningar för pensioner	94	-13	-26	-2	53	-	-	-	-	
Underskottsavdrag	408	-52	-10	2	348	-	-	-	-	
Periodiseringsfond	-725	-28	0	0	-753	-	-	-	-	
Övrigt	-58	28	98	-1	68	-6	12	34	40	
Uppskjuten nettoskatteskuld	-4 676	-571	63	3	-5 181	-679	13	34	-632	

	Koncernen					Moderbolaget				
	Ingående balans	Redovisat i resultat-räkningen	Övriga förändringar	Omräkningsdifferenser	Ut-gående balans	Ingående balans	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat mot eget kapital	Ut-gående balans	
2006										
Biologiska tillgångar*	-2 437	-35	0	-	-2 472	-678	-	-	-678	
Materiella anläggningstillgångar	-1 948	40	0	-15	-1 923	3	2	-	5	
Avsättningar för pensioner	112	-4	-14	0	94	-	-	-	-	
Underskottsavdrag	374	40	7	-13	408	-	-	-	-	
Periodiseringsfond	-588	-137	0	0	-725	-	-	-	-	
Övrigt	-304	304	-61	3	-58	27	8	-41	-6	
Uppskjuten nettoskatteskuld	-4 791	208	-68	-25	-4 676	-648	10	-41	-679	

* För moderbolaget avses skogsmark

Den uppskjutna skattekostnaden som redovisas i resultaträkningen avser i allt väsentligt förändring av temporära skillnader, förutom för koncernen där förändringen av redovisade underskottsavdrag beror på utnyttjandet av underskottsavdrag samt effekter av sänkta skattesatser. I resultaträkningen har som uppskjuten skattekostnad även redovisats 0 (-352) Mkr avseende förändring av avsättning för skatter. Övriga förändringar för koncernen inkluderar uppskjuten skatt redovisat direkt mot eget kapital avseende förändring i säkringsreserv 67 (-46) Mkr och aktuariella omvärderingar -26 (-14) Mkr samt effekter av avyttringar 20 (-) Mkr.

Av den uppskjutna skattefordran avseende skattemässiga underskottsavdrag avser 153 Mkr avdrag som inte har någon tidsbegränsning avseende utnyttjande. Övriga avdrag förfaller om de inte utnyttjas innan 2015-2022. Skattemässiga underskottsavdrag och temporära skillnader för vilka uppskjutna skattefordringar inte har redovisats i resultat- och balansräkningen uppgår till 1 728 Mkr, varav 198 Mkr förfaller 2012 och 108 Mkr förfaller 2022. Avgörande för om en uppskjuten skattefordran redovisas eller ej är en bedömning av hur sannolikt det är att koncernen kommer att kunna utnyttja den för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster.

Noter

Not 9 Immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen	
	2007	2006
Goodwill		
Vid årets början	557	586
Omklassificering	-	-7
Årets nedskrivning	-569	-
Omräkningsdifferenser	12	-22
	0	557

Det beräknade återvinningsvärdet för enheter inom affärsområdet Holmen Paper har under 2007 minskat väsentligt främst till följd av fortsatta kostnadsökningar för returpapper, virke och energi och understeg vid årsskiftet redovisade värden. Detta har medfört en nedskrivning av goodwill med 569 Mkr till 0 Mkr samt nedskrivning av materiella anläggningstillgångar med 1 034 Mkr (se not 10). Koncernens goodwill tillhörde i sin helhet Holmen Paper och härörde huvudsakligen från förvärvet av tidningspappersbruket i Madrid år 2000. Återvinningsvärdet har beräknats som nyttjandevärdet. Kassaflöden har diskonterats med en vägd kapitalkostnad som motsvarar 10,4 (9,2) % före och 7,3 (6,7) % efter skatt.

Övriga immateriella anläggningstillgångar	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	90	85	21	37
Investeringar	7	18	5	1
Förändring av utsläppsrätter	-20	-12	-16	-16
Avyttringar och utrangeringar	-	-1	-	-1
Omräkningsdifferenser	-2	0	-	-
	74	90	10	21
Ackumulerade avskrivningar enligt plan				
Vid årets början	20	13	-	-
Årets avskrivningar	12	7	-	-
Omräkningsdifferenser	1	-	-	-
	32	20	-	-
Planenligt restvärde vid årets slut	42	70	10	21

Övriga immateriella anläggningstillgångar består huvudsakligen av nyttjanderätt till elkraftnät 12 Mkr samt av IT-system 19 Mkr. Holmens immateriella anläggningstillgångar är i huvudsak externt förvärvade. Förutom utsläppsrätter har samtliga övriga immateriella anläggningstillgångar en bestämbar nyttjandeperiod och skrivs av under 5-10 år.

Årets investeringar i immateriella anläggningstillgångar i koncernen avser huvudsakligen IT-projekt.

Not 10 Materiella anläggningstillgångar

Koncernen	Skogsmark		Byggnader, övrig mark och markanläggningar		Maskiner och inventarier		Pågående arbeten och förskott till leverantörer		Totalt koncernen	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Ackumulerade anskaffningsvärden										
Vid årets början	100	100	5 493	5 292	24 763	24 663	201	63	30 557	30 118
Investeringar	-	-	30	242	1 274	670	69	139	1 373	1 051
Omklassificeringar	-	-	-5	18	7	-	-	-	2	18
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-3	-5	-256	-373	-	-	-260	-378
Omräkningsdifferenser	-	-	47	-54	39	-197	0	-1	86	-252
	100	100	5 561	5 493	25 826	24 763	270	201	31 758	30 557
Ackumulerade av- och nedskrivningar enligt plan										
Vid årets början	-	-	2 384	2 252	14 391	13 545	-	-	16 775	15 797
Årets avskrivningar enligt plan	-	-	241	144	1 084	1 195	-	-	1 325	1 339
Årets nedskrivningar	-	-	-	-	1 034	-	-	-	1 034	-
Återföring av tidigare nedskrivningar	-	-	-	-	-60	-	-	-	-60	-
Omklassificeringar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-3	-3	-248	-290	-	-	-252	-293
Omräkningsdifferenser	-	-	-5	-9	-43	-59	-	-	-48	-68
	-	-	2 617	2 384	16 157	14 391	-	-	18 774	16 775
Planenligt restvärde vid årets slut	100	100	2 944	3 109	9 670	10 372	270	201	12 984	13 782

	Skogsmark		Byggnader, övrig mark och markanläggningar		Maskiner och inventarier		Totalt moderbolaget	
Moderbolaget	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Ackumulerade anskaffningsvärden								
Vid årets början	58	51	139	139	198	197	395	387
Investeringar	14	8	0	0	22	20	36	28
Omklassificeringar	-	-	-	-	7	-	7	-
Avyttringar och utrangeringar	0	-1	0	0	-24	-19	-24	-20
	72	58	139	139	203	198	414	395
Ackumulerade avskrivningar enligt plan								
Vid årets början	-	-	124	122	155	143	279	265
Årets avskrivningar enligt plan	-	-	2	2	23	24	24	26
Avyttringar och utrangeringar	-	-	0	0	-24	-12	-24	-12
	-	-	126	124	154	155	280	279
Ackumulerade uppskrivningar								
Vid årets början	2 417	2 420	1	1	-	-	2 418	2 421
Avyttringar och utrangeringar	0	-3	0	-	-	-	0	-3
	2 417	2 417	1	1	0	0	2 418	2 418
Planenligt restvärde vid årets slut	2 489	2 475	14	16	49	43	2 552	2 534
	Koncernen		Moderbolaget					
Taxeringsvärden	2007	2006	2007	2006				
Taxeringsvärden avser tillgångar i Sverige								
Skogs- och jordbruksfastigheter	10 106	10 111	5 074	5 075				
Byggnader, övrig mark och markanläggningar	3 031	3 058	28	28				
	13 137	13 169	5 102	5 103				

Det beräknade återvinningsvärdet för enheter inom affärsområdet Holmen Paper har under 2007 minskat väsentligt främst till följd av fortsatta kostnadsökningar för returpapper, virke och energi och understeg vid årsskiftet redovisade värden. Detta har medfört en nedskrivning av goodwill med 569 Mkr till 0 Mkr (se not 9) samt nedskrivning av materiella anläggningstillgångar med 1 034 Mkr, varav 734 Mkr avser affärsområders spanska verksamhet och 300 Mkr svenska enheter. Samtidigt har den tidigare nedskriv-

ningen inom Holmen Timber återförts, vilket ökat värdet på anläggningstillgångarna med 60 Mkr. Återföringen av den tidigare nedskrivningen beror på en väsentligt förbättrad lönsamhet till följd av bättre marknadssituation och höjd kostnadseffektivitet. Återvinningsvärdet har beräknats som nyttjandevärdet. Årets investeringar har reducerats med 11 Mkr på grund av det erhållna stödet från Statliga Energimyndigheten på totalt 40 Mkr för byggandet av ny massalinje vid Bravikens pappersbruk.

Not 11 Biologiska tillgångar

I koncernen redovisas skogstillgångar uppdelat på växande skog, som redovisas som biologisk tillgång till verkligt värde, och mark, som redovisas till anskaffningskostnad. Holmens bedömning är att det saknas relevanta marknadspriser som kan användas för att värdera skogsinnehav av Holmens storlek. Värderingen görs därför genom att beräkna nuvärdet av framtida förväntade kassaflöden från den växande skogen. Beräkning av kassaflöden görs för kommande 100 år, vilket bedöms vara skogens avverkningscykel. Kassaflödena beräknas utifrån avverkningsvolymen enligt Holmens aktuella avverkningsplan samt bedömningar om framtida pris- och kostnadsutveckling. Kostnader för återplantering har beaktats då återplantering efter avverkning är en skyldighet enligt lag.

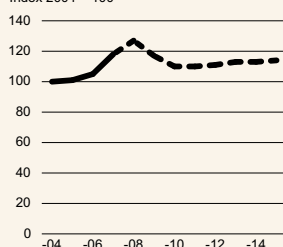
Totalt innehar Holmen 1 037 000 hektar produktiv skogsmark med en volym stående skog om 117 miljoner skogskubikmeter, varav 67 000 hektar med en stående skog om 12 miljoner skogskubikmeter är avsatt till naturområden. Avverkningen beräknas enligt avverkningsplaner. Enligt den nu gällande avverkningsplanen, som är från år 2000, beräknas den årliga avverkningen fram till 2009 i genomsnitt uppgå till 2,5 miljoner m³ per år. Avverkningen planeras därefter öka successivt för att stabiliseras kring en nivå på 3,0 miljoner m³ om cirka 40 år. Detta motsvarar en genomsnittlig ökning av avverkningen med 0,4 % per år. Cirka 55 % av avverkningen utgörs av timmer som säljs till sågverk och resterande del utgörs av massaved som säljs till massa- och pappersindustrin.

Kassaflödet från den växande skogen ökade under 2007 till 547 (499) Mkr främst till följd av prishöjningar under 2006 och 2007. I genomsnitt har kassaflödena under 2001–2007 varit cirka 460 Mkr per år. Holmen har i sin värdering per 2007-12-31 utgått från de vid årsskiftet rådande priserna för att beräkna kassaflödena för 2008. Antagande har sedan gjorts att priserna sjunker fram till 2010, se graf nedan. Från år 2010 och framåt används långsiktiga antaganden för prisutvecklingen med en årlig ökning med 1 % fram till år 2035 och därefter en ökning med 2 % per år. Kostnaderna beräknas öka från dagens nivå med cirka 2 % per år. Prognosen för kassaflödena som används vid värderingen enligt IAS 41 beräknas utifrån dessa pris- och kostnadsantaganden samt nu gällande avverkningsplan. Prognosen för 2008-2015 framgår av grafen nedan. För perioden 2016-2035 beräknas kassaflödena öka med 0,6 % per år. Därefter antas kassaflödena i stort öka med den antagna inflationen om 2 %.

Snittpris

Historik och prognos

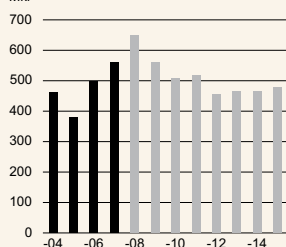
Index 2004 = 100

Kassaflöde

Historik och prognos

Mkr

Kassaflödena diskonteras med en ränta som motsvarar 5,5 % (2006: 6,25 %) efter skatt. Diskonteringsräntan har beräknats utifrån koncernens målsatta skuldsättningsgrad, (i genomsnitt 0,55), en antagen långfristig nominell riskfri ränta om 4,5 %, en riskpremie för lånat kapital om 1 % och för eget kapital om 2 %. En skattesats om 28 % har beaktats.

Uppskjuten skatt, det vill säga den skatt som beräknas belasta resultaten från framtida avverkningar, har beräknats på hela värdet av växande skog.

Värdet på skogstillgångarna beräknades vid utgången av 2007 uppgå till 11 073 Mkr, det vill säga värdet av bedömda kassaflöden före skatt. Tillhörande uppskjuten skatteskuld beräknades till 3 100 Mkr. Det redovisade värdet netto efter skatt för den växande skogen uppgick till 7 973 Mkr. Förändringen av värdet på den växande skogen kan delas upp på:

	2007	2006
Ingående balans	8 830	8 704
Köp av växande skog	53	10
Försäljning av växande skog	0	-4
Förändring till följd av avverkning	-547	-499
Förändring av verkligt värde	2 736	614
Övriga förändringar	1	5
Bokfört värde vid årets slut	11 073	8 830

Nettot av förändring av verkligt värde och förändring till följd av avverkning redovisas i resultaträkningen som värdeförändring i biologiska tillgångar. För 2007 uppgick den till 2 189 (115) Mkr och beror huvudsakligen på ändrade antaganden om framtida pris- och kostnadsnivå, cirka 550 Mkr samt sänkt diskonteringsränta, cirka 1 550 Mkr. Ändring av prisantaganden är en följd av den stora uppgång av marknadspriser som skett under 2006–2007, vilken till viss del bedöms vara bestående. För kostnader beror förändringen på annan utveckling än tidigare framtidsbedömning. Diskonteringsräntan har sänkts till följd av att långa marknadsräntor under en längre period varit lägre än den nivå som tidigare låg till grund för beräkning av diskonteringsräntan.

Nedan visas hur värdet på skogstillgångarna skulle påverkas av förändringar i de mest väsentliga värderingsantagandena:

	Värdeförändring (Mkr)	
	Före skatt	Efter skatt
Årlig förändring, +0,1% per år		
Avverkningstakt	400	290
Prisinflation	400	290
Kostnadsinflation	-240	-170
Nivåförändring, +1%		
Avverkning	150	110
Priser	260	190
Kostnader	-140	-100
Diskonteringsränta, +0,1%	-240	-170

Not 12 Andelar i intresseföretag samt övriga aktier och andelar

Intresseföretag	Koncernen		Moderbolaget		Övriga aktier och andelar	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006		2007	2006	2007	2006
Redovisat värde vid årets ingång	1 731	1 622	77	7	Redovisat värde vid årets ingång	11	117	10	80
Investeringar	0	0	0	0	Investeringar	1	0	1	0
Avyttringar	-	-	-	-	Avyttringar	-5	-	-5	-
Omklassificering	-	106	-	70	Omklassificering	-	-106	-	-70
Andel i intresseföretagets resultat	12	11	-	-	Omräkningsdifferens	0	-	-	-
Omräkningsdifferens	3	-8	-	-	Nedskrivningar	-	-	-	-
Nedskrivningar	-	-	-	-	Redovisat värde vid årets utgång	7	11	6	10
Redovisat värde vid årets utgång	1 745	1 731	77	77					

I moderbolagets ingående balans ingår ackumulerade nedskrivningar om 34 Mkr. Ingen nedskrivning har skett under året.

Inga nedskrivningar av övriga aktier och andelar har skett under året.

Under året har aktieinnehavet i Norrköpings Hamn och Stuveri AB avyttrats till Norrköpings kommun. Resultatet från försäljningen uppgår till 105 Mkr.

Moderbolagets och koncernens innehav av aktier och andelar i intresseföretag

	Org nr	Säte	Antal andelar	Andel % ¹⁾	2007		2006	
					Bokfört värde hos moderbolaget, tkr	Andelens värde i koncern-redovisn., tkr	Bokfört värde hos moderbolaget, tkr	Andelens värde i koncern-redovisn., tkr
Brännälvens Kraft AB	556017-6678	Arbrå	5 556	13,9	-	36 400	13,9	-
Gidekraft AB	556016-0953	Örnsköldsvik	990	9,9	99	99	99	99
Harrsele AB	556036-9398	Sundsvall	9 886	49,4	-	1 481 561	49,4	-
HECAAB	556587-7825	Stockholm	2 500	50,0	2 178	6 036	1 978	3 605
Industriskog AB	556193-9470	Falun	25 000	33,3	128	128	128	128
Pressretur AB	556188-2712	Stockholm	334	33,4	-	-	-	-
PÅAB, Pappersåtervinning AB	556142-5116	Norrköping	500	50,0	109	109	63	63
Vattenfall Tuggen AB	556504-2826	Lycksele	683	6,83	74 755	74 755	74 755	74 755
Baluarto Sociedade de Recolha e								
Recuperação de Desperdícios, Lda, Portugal		Alcochete	2	50,0	-	34 871	-	31 324
Ets Emilie Llau SA, Frankrike		Lorp-Sentaraille	1 073	38,0	-	35 929	-	32 662
Peninsular Cogeneración SA, Spanien		Madrid	4 500	50,0	-	75 506	-	66 986
Övriga aktier ägda av moderbolaget					37	37	37	37
					77 306	1 745 431	77 060	1 730 749

1) Ägarandel överensstämmer med andel av rösterna för totalt antal aktier om inte annat anges.

Moderbolagets och koncernens innehav av aktier och andelar i övriga företag

	Org nr	Säte	Antal andelar	Andel % ¹⁾	2007		2006	
					Bokfört värde hos moderbolaget, tkr	Andelens värde i koncern-redovisn., tkr	Bokfört värde hos moderbolaget, tkr	Andelens värde i koncern-redovisn., tkr
Moderbolaget								
Norrköpings Hamn och Stuveri AB	556007-2679	Norrköping	-	-	-	-	27,0	4 603
SweTree Technologies AB	556573-9587	Umeå	57 500	2,7	5 000	5 000	2,7	5 000
VindIn AB	556713-5172	Stockholm	100	7,1	810	810	10,0	10
Diverse aktier ägda av moderbolaget					587	587	487	487
					6 397	6 397	10 100	10 100
Koncernen								
Diverse aktier						719		744
					6 397	7 116	10 100	10 844

1) Ägarandel överensstämmer med andel av rösterna för totalt antal aktier om inte annat anges.

Ägandet i Brännälvens Kraft AB, Gidekraft AB, Harrsele AB samt Vattenfall Tuggen AB avser vattenkrafttillgångar. Ägarandelen ger koncernen rätt att köpa producerad elkraft till självkostnad, vilket innebär att endast ett begränsat resultat uppstår i intressebolaget. Inköpt elkraft säljs externt till marknadspris och resultatet redovisas i koncernen inom affärsområdet Holmen Energi.

Innehavet i Brännälvens Kraft AB, Gidekraft AB och Vattenfall Tuggen AB klassificeras som intresseföretag trots att ägarandelen understiger 20 % på grund av att aktieägaravtal ger ett betydande inflytande över bolagets verksamhet.

Nedan specificeras finansiell information i sammandrag avseende koncernens respektive moderbolagets intresseföretag. Tabellen visar totala belopp för intressebolagen och således inte ägd andel.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Intäkter	1 639	1 261	635	377
Resultat	31	34	7	9
Tillgångar	1 709	1 650	984	929
Skulder	1 093	916	764	558
Eget kapital	616	734	220	371

Noter

Not 13 Finansiella instrument

	Poster redovisade till verkligt värde via resultaträkningen							
	Lån värderade till verkligt värde	Derivat	Derivat som säkrings-redovisas	Kund- och lånefordringar	Tillgångar som kan säljas	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Koncernen, 2007								
Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden								
Långfristiga finansiella fordringar								
Placeringar kreditinstitut				18			18	18
Derivat		16	23				39	39
Övriga finansiella fordringar				52			52	52
		16	23	70			108	108
Kortfristiga finansiella fordringar								
Orealiserad kurseffekt och upplupen ränta				6			6	6
Derivat		1	14				16	16
Övriga finansiella fordringar				17			17	17
		1	14	24			39	39
Likvida medel								
Kortfristig likviddeposition				17			17	17
Banktillgodohavanden				377			377	377
				394			394	394
Långfristiga skulder								
MTN lån	196					1 365	1 562	1 548
Derivat		16	8				24	24
Övriga finansiella skulder	392					475	866	851
	588	16	8			1 840	2 452	2 423
Kortfristiga skulder								
Certifikatsprogram						3 509	3 509	3 509
Skulder till kreditinstitut						32	32	32
Kort del av långa lån						101	101	101
Derivat		14	47				61	61
Orealiserad kurseffekt och upplupen ränta						102	102	102
Övriga kortfristiga skulder						13	13	13
		14	47			3 758	3 819	3 819
Finansiella instrument som ej ingår i den finansiella nettoskulden								
Övriga aktier och andelar						7	7	
Kundfordringar				3 004			3 004	3 004
Derivat (redovisade bland rörelsefordringar)		9	19				27	27
Derivat (redovisade bland anläggningstillgångar)								
Leverantörsskulder						2 338	2 338	2 338
Derivat (redovisade bland rörelseskulder)		17	130				147	147

Långfristiga finansiella fordringar består av räntebärande långa depositioner hos kreditinstitut, finansiella fordringar på andra företag som i allt väsentligt är räntebärande samt förutbetalda kostnader för lånelöften. Därutöver ingår marknadsvärden på långfristiga derivat. Moderbolagets fordringar hos koncernföretag innehåller en betydande del räntefria fordringar mellan svenska helägda koncernföretag.

Som **kortfristiga finansiella fordringar** redovisas räntebärande placeringar och utlåning med löptid upp till ett år, upplupna ränteintäkter och orealiserade kursvinster.

Kortfristiga finansiella fordringar har i allt väsentligt en räntebindning understigande 3 månader och bär därmed mycket begränsad ränterisk.

Likvida medel består av banktillgodohavanden och placeringar som lätt kan omvandlas till kassamedel till ett känt belopp och med en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten, vilket även innebär att ränterisken är obetydlig.

Likviditet är placerad på bankkonto eller som korta depositioner hos banker.

Snitträntan på koncernens finansiella tillgångar var under 2007 cirka 4,4 (3,5) %.

	Poster redovisade till verkligt värde via resultaträkningen		Derivat som säkrings-redovisas	Kund- och lånefordringar	Tillgångar som kan säljas	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde						
	Lån värderade till verkligt värde	Derivat												
Koncernen, 2006														
Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden														
Långfristiga finansiella fordringar														
Placeringar kreditinstitut				19			19	19						
Derivat		13	33				46	46						
Övriga finansiella fordringar				63			63	63						
		13	33	83			130	130						
Kortfristiga finansiella fordringar														
Orealiserad kurseffekt och upplupen ränta				7			7	7						
Derivat		18	7				25	25						
Övriga finansiella fordringar				23			23	23						
		18	7	30			55	55						
Likvida medel														
Kortfristig likviddeposition				300			300	300						
Banktillgodohavanden				183			183	183						
				484			484	484						
Långfristiga skulder														
MTN lån	198					1 325	1 523	1 519						
Derivat		13	5				18	18						
Övriga finansiella skulder	412					549	962	952						
	611	13	5			1 874	2 503	2 489						
Kortfristiga skulder														
Certifikatsprogram						3 273	3 273	3 273						
Skulder till kreditinstitut						57	57	57						
Kort del av långa lån														
Derivat		2	7				9	9						
Orealiserad kurseffekt och upplupen ränta						88	88	88						
Övriga kortfristiga skulder						348	348	348						
		2	7			3 766	3 775	3 775						
Finansiella instrument som ej ingår i den finansiella nettoskulden														
Övriga aktier och andelar						11	11							
Kundfordringar				2 812			2 812	2 812						
Derivat (redovisade bland rörelsefordringar)		38	158				196	196						
Derivat (redovisade bland anläggningstillgångar)			-7				-7	-7						
Leverantörsskulder						2 063	2 063	2 063						
Derivat (redovisade bland rörelseskulder)		0	12				12	12						

Som finansiella skulder redovisas låneskulder, upplupna räntekostnader, orealiserade kursförluster och marknadsvärden på derivat.

Finansiella skulder är i allt väsentligt räntebärande. Moderbolagets skulder till koncernföretag innehåller en betydande del räntefria skulder mellan svenska helägda koncernföretag.

Skulder som värderats till verkligt värde uppgår till -588 Mkr. Återbetalningsbeloppet för dessa skulder uppgår till -538 Mkr. Förfallostruktur och snittränta för koncernens skulder framgår av not 2. Av moderbolagets skulder förfaller 4 707 Mkr inom ett år och 381 Mkr senare än fem år efter balansdagen.

Utöver ovan identifierade finansiella tillgångar och skulder ingår även pensionsskulden (se not 17) i den finansiella nettoskulden.

Verkligt värde i tabellen ovan har antingen hämtats direkt från noterade marknadspriser eller genom beräkning av diskonterade kassaflöden. I de fall beräkningar av diskonterade kassaflöden gjorts har samtliga variabler, såsom diskonteringsräntor och valutakurser, för beräkningar hämtats från marknadsnoteringar. Skillnaden mellan verkligt värde och bokfört värde beror på att vissa skulder inte marknadsvärderas i balansräkningen utan redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Då något tillförlitligt marknadsvärde avseende aktier och andelar ej har kunnat fastställas har dessa utelämnats i tabellen ovan.

Noter

	Poster redovisade till verkligt värde via resultaträkningen							
	Lån värderade till verkligt värde	Derivat	Derivat som säkrings-redovisas	Kund- och lånefordringar	Tillgångar som kan säljas	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Moderbolaget, 2007								
Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden								
Långfristiga finansiella fordringar								
Placeringar kreditinstitut								
Derivat		16	23				39	39
Fordringar på koncernföretag				252			252	252
Övriga finansiella fordringar				29			29	29
		16	23	282			320	320
Kortfristiga finansiella fordringar								
Orealiserad kurseffekt och upplupen ränta				6			6	6
Derivat		1	14				16	16
Fordringar på koncernföretag				1 588			1 588	1 588
Övriga finansiella fordringar				17			17	17
		1	14	1 611			1 627	1 627
Likvida medel								
Kortfristig likviddeposition								
Banktillgodohavanden				303			303	303
				303			303	303
Långfristiga skulder								
MTN lån						1 565	1 565	1 544
Derivat		16	8				24	24
Skulder till koncernföretag						1 474	1 474	1 474
Övriga finansiella skulder						456	456	456
		16	8			3 496	3 520	3 499
Kortfristiga skulder								
Certifikatsprogram						3 509	3 509	3 509
Skulder till kreditinstitut						30	30	30
Kort del av långa lån						101	101	101
Derivat		14	47				61	61
Orealiserad kurseffekt och upplupen ränta						102	102	102
Skulder till koncernföretag						896	896	896
Övriga kortfristiga skulder						8	8	8
		14	47			4 646	4 707	4 707
Finansiella instrument som ej ingår i den finansiella nettoskulden								
Övriga aktier och andelar						6	6	
Kundfordringar				2 059			2 059	2 059
Derivat (redovisade bland rörelsefordringar)		9	113				121	121
Derivat (redovisade bland anläggningstillgångar)								
Leverantörsskulder						1 557	1 557	1 557
Derivat (redovisade bland rörelseskulder)		17	119				137	137

	Poster redovisade till verkligt värde via resultaträkningen							
	Lån värderade till verkligt värde	Derivat	Derivat som säkrings-redovisas	Kund- och lånefordringar	Tillgångar som kan säljas	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Moderbolaget, 2006								
Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden								
Långfristiga finansiella fordringar								
Placeringar kreditinstitut								
Derivat		13	33				46	46
Fordringar på koncernföretag				1 640			1 640	1 640
Övriga finansiella fordringar				42			42	42
		13	33	1 682			1 729	1 729
Kortfristiga finansiella fordringar								
Orealiserad kurseffekt och upplupen ränta				7			7	7
Derivat		25					25	25
Fordringar hos koncernföretag				4 335			4 335	4 335
Övriga finansiella fordringar				23			23	23
		25		4 365			4 390	4 390
Likvida medel								
Kortfristig likviddeposition				170			170	170
Banktillgodohavanden				210			210	210
				380			380	380
Långfristiga skulder								
MTN lån						1 525	1 525	1 520
Derivat		13	5				18	18
Skulder till koncernföretag						2 129	2 129	2 129
Övriga finansiella skulder						533	533	522
		13	5			4 187	4 205	4 189
Kortfristiga skulder								
Certifikatsprogram						3 273	3 273	3 273
Skulder till kreditinstitut						55	55	55
Kort del av långa lån								
Derivat		7	2				9	9
Orealiserad kurseffekt och upplupen ränta						88	88	88
Skulder till koncernföretag						986	986	986
Övriga kortfristiga skulder						343	343	343
		7	2			4 745	4 754	4 754
Finansiella instrument som ej ingår i den finansiella nettoskulden								
Övriga aktier och andelar						10	10	
Kundfordringar				1 907			1 907	1 907
Derivat (redovisade bland rörelsefordringar)		38	148				186	186
Derivat (redovisade bland anläggningstillgångar)			-7				-7	-7
Leverantörsskulder						1 298	1 298	1 298
Derivat (redovisade bland rörelseskulder)			22				22	22

Noter

Not 14 Varulager

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Råvaror och förnödenheter	890	837	593	578
Timmer och massaved	243	130	207	117
Färdiga varor, handelsvaror och produkter i arbete	1 376	1 314	1 027	953
Avverkningsrätter och dylikt	554	325	504	289
	3 063	2 606	2 331	1 937

Årets nedskrivningar av varulager som belastar årets resultat uppgår för koncernen till 10 (16) Mkr och för moderbolaget till 3 (25) Mkr.

Not 15 Rörelsefordringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Kundfordringar	3 004	2 812	2 059	1 907
Fordringar hos koncernföretag	-	-	132	134
Fordringar hos intresseföretag	37	17	37	17
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	100	95	49	63
Derivat	27	196	121	186
Övriga fordringar	296	274	221	173
	3 464	3 394	2 620	2 480

Kundfordringar redovisas efter avdrag för befarade och konstaterade kreditförluster. Affärsområdet Holmen Papers kundfordringar utgör 62 % av koncernens totala kundfordringar och affärsområdet Iggesund Paperboards kundfordringar utgör 25 %. Koncernens kundfordringar är främst mot europeiska kunder. Kundfordringarna i utländsk valuta har värderats till balansdagskurs. Marknadsvärden på derivat avser säkringar av framtida kassaflöden.

Kundkreditrisk Risken att koncernens kunder inte kommer att fullgöra sina betalningsförpliktelser begränsas genom kreditkontroll, interna kreditlimer per kund och genom att i vissa fall försäkra kundfordringar mot kreditförluster. Holmens exponering mot enskilda kunder är begränsad och de fem största kunderna utgör sammanlagt cirka 10 % av koncernens totala omsättning. Per 31 december 2007 var cirka 58 (29) % av koncernens kundfordringar försäkrade mot kreditförluster.

Avsättning för befarade kreditförluster på kundfordring uppgick per 2007-12-31 till 60 (72) Mkr och har netto redovisats med kundfordringar. Avsättningen har under året förändrats -23 (-13) Mkr till följd av konstaterade kreditförluster samt 10 (42) Mkr till följd av förändring av avsättning för befarade kreditförluster.

Totalt var per 31 december 2007 kundfordringar om 64 (76) Mkr förfallna till betalning mer än 30 dagar, exklusive kundfordringar för vilka avsättningar har gjorts. Förfallostrukturen för dessa framgår av denna tabell:

Mkr	2007	2006
Totala kundfordringar	3 004	2 812
varav förfallet > 30 dagar*	64	76
varav förfallet > 60 dagar**	10	44

* inkl förfall > 60 dagar

** exklusive resultatförda kundförluster/avsättningar

Bedömningen har gjorts att det inte är nödvändigt att skriva ned några kundfordringar som ännu ej förfallit.

Not 16 Eget kapital

Koncernen	Aktiekapital	Övrigt till- skjutet kapital	Reserver		Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat	Summa
			Omräknings- reserv	Säkrings- reserv		
Ingående balans 2006-01-01	4 238	281	142	0	11 346	16 007
Årets förändring säkringsreserv				165		165
Årets förändring omräkningsreserv			-35			-35
Aktuariella omvärderingar					47	47
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital			-15	-46	-14	-75
Summa förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital exkl. transaktioner med bolagets ägare	0	0	-50	119	33	102
Årets resultat					1 459	1 459
Summa förmögenhetsförändringar, exkl. transaktioner med bolagets ägare	0	0	-50	119	1 492	1 561
Lämnad utdelning					-932	-932
Utgående balans 2006-12-31	4 238	281	92	119	11 906	16 636
Årets förändring säkringsreserv				-241		-241
Årets förändring omräkningsreserv			-62			-62
Aktuariella omvärderingar					61	61
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital			9	67	-26	51
Summa förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital exkl. transaktioner med bolagets ägare	0	0	-53	-174	35	-192
Årets resultat					1 505	1 505
Summa förmögenhetsförändringar, exkl. transaktioner med bolagets ägare	0	0	-53	-174	1 540	1 314
Lämnad utdelning					-1 017	-1 017
Utgående balans 2007-12-31	4 238	281	39	-55	12 429	16 932

Moderbolaget	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital			Summa
	Aktiekapital	Reserv- fond	Uppskriv- ningsfond	Säkrings- reserv	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	
Justerat eget kapital 2006-01-01	4 238	1 577	100	16	4 648	937	11 516
Överföring av 2005 års resultat					937	-937	0
Årets förändring i säkringsreserv				124			124
Lämnad utdelning					-932		-932
Effekter av koncernbidrag					255		255
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital				-35			-35
Årets resultat						769	769
Utgående balans 2006-12-31	4 238	1 577	100	105	4 908	769	11 697
Överföring av 2006 års resultat					769	-769	0
Årets förändring i säkringsreserv				-120			-120
Lämnad utdelning					-1 017		-1 017
Effekter av koncernbidrag					389		389
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital				34			34
Årets resultat						-548	-548
Utgående balans 2007-12-31	4 238	1 577	100	19	5 049	-548	10 435

Per den 31 december 2007 omfattade det registrerade aktiekapitalet 84 756 162 aktier.

Eventuellt innehav av egna aktier redovisas som en minskning av det egna kapitalet. Förvärv av egna aktier redovisas som en avdragspost från eget kapital, likvid från avyttring av egna aktier redovisas som en ökning av eget kapital och transaktionskostnader redovisas direkt mot eget kapital. Per 2007-12-31 förekommer inga innehav av egna aktier.

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförligt till underliggande säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor. Vidare består omräkningsreserven av valutakursdifferenser som uppstår vid omvärdering av skulder och derivat som klassificerats som säkringsinstrument av en nettoinvestering i en utländsk verksamhet.

Noter

Aktiekapital

Moderbolaget	Antal	07-12-31		Antal	06-12-31	
		Kvotvärde	Mkr		Kvotvärde	Mkr
Aktiekapital						
Serie A	22 623 234	50	1 131,2	22 623 234	50	1 131,2
Serie B	62 132 928	50	3 106,6	62 132 928	50	3 106,6
	84 756 162		4 237,8	84 756 162		4 237,8

Styrelsen föreslår årsstämman den 2 april 2008 att besluta om oförändrad utdelning om 12 kronor per aktie. Den föreslagna utdelningen uppgår till sammanlagt 1 017 Mkr. Föregående år lämnades en utdelning om 12 kronor per aktie (1 017 Mkr).

Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde enligt ÅRL 4 kap 14a§ har påverkat moderbolagets egna kapital med -46 (176) Mkr. I koncernen har värdering av derivat och andra finansiella instrument påverkat det egna kapitalet med -201 (148) Mkr.

Holmens lönsamhetsmål är att avkastningen uthålligt ska överstiga marknadsmässig kapitalkostnad. Ordinarie utdelning ska uppgå till 5-7% av eget kapital. Målet för skuldsättningsgraden är 0,3-0,8. Varken moderbolaget eller något av dotterbolagen står under externa kapitalkrav, med undantag från Holmen Försäkring AB, koncernens försäkringsbolag som internt försäkrar koncernens bolag, vilket står under Finansinspektionens föreskrifter med krav på förhållande mellan eget kapital och risk. För ytterligare redogörelse över koncernens kapitalhantering, se förvaltningsberättelsen sid. 26–27.

Not 17 Avsättningar för pensioner

Tjänstepension för arbetare i Sverige är avgiftsbestämd. Holmen har förmånsbaserade tjänstepensionsplaner för tjänstemän i Sverige (ITP-plan) och för merparten av de anställda i England. Dessa planer tillhandahåller förmåner beräknade utifrån slutlön och tjänstetid. Planen i England är sedan halvårsskiftet 2004 stängd för nyinträde. Nyanställda erbjuds från och med denna tidpunkt en premiebestämd pensionsplan. Merparten av pensionsåtagandena för tjänstemän i Sverige tryggs genom försäkring i Alecta (traditionell ITP). Premien för de tjänstemän som valt möjligheten till alternativ ITP är kostnadsneutral till traditionell ITP (så kallad frilagd premie). Då Alecta inte kan tillhandahålla tillräckliga uppgifter för att redovisa ITP-planen som förmånsbestämd redovisas den i enlighet med UFR 6 som avgiftsbestämd. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgick till 48 (45) Mkr, varav 46 (39) Mkr avser ålderspension och familjepension, och ingår i resultatposten personalkostnader. Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2007 uppgick Alectas kollektiva konsolideringsnivå till 152 (143)%.

Åtagandena från pensionsplanerna i England ligger i så kallade trusts. Åtaganden utöver ITP-planen för koncernledningen i Sverige tryggs via stiftelse och, för 6 (0) Mkr, genom skuldföring. Dessa åtaganden redovisas i koncernen som förmånsbestämda planer enligt IAS 19.

Förmånsbestämda planer

I sammanställningarna nedan specificeras förändringen av den förmånsbestämda förpliktelsen samt förändringen av förvaltningstillgångarna. Huvuddelen av åtagandena avser pensionsplanerna i England.

Förpliktelse	2007	2006
Förpliktelse per den 1 januari	-1 866	-1 818
Kostnad för tjänstgöring innevarande period	-33	-34
Räntekostnader	-90	-82
Aktuariell vinst	67	15
Inbetalningar från anställda	-9	-20
Utbetalda pensioner	89	68
Överfört från avsättningar	-10	-20
Omklassificeringar	7	-
Valutakursdifferenser	76	25
Förpliktelse per den 31 december	-1 769	-1 866

Förvaltningstillgångar	2007	2006
Tillgångarnas verkliga värde den 1 januari	1 510	1 400
Förväntad avkastning	85	74
Aktuariell vinst	-6	32
Inbetalningar från arbetsgivaren	67	63
Inbetalningar från anställda	9	20
Utbetalda pensioner	-76	-61
Valutakursdifferenser	-67	-18
Tillgångarnas verkliga värde den 31 december	1 521	1 510
Avsättning för pensioner, netto	-247	-356

Av de totala förpliktelseerna avser 54 (55) Mkr sådana som ej är fonderade medan resten är helt eller delvis fonderade förpliktelse.

Moderbolagets avsättning för pensioner uppgick till 48 (40) Mkr och avsåg ofonderade åtaganden. Därutöver har moderbolaget pensionsåtaganden uppgående till 126 (127) Mkr vilka tryggs av förvaltningstillgångar i fristående stiftelse vars värde uppgick till 135 (141) Mkr.

Under året har pensionskostnader avseende förmånsbestämda planer om 33 (34) Mkr redovisats som personalkostnad. Räntekostnader på pensionskulden uppgick under året till -90 (-82) Mkr och förväntad avkastning på förvaltningstillgångarna uppgick till 85 (74) Mkr. Nettot av dessa har redovisats i finansnettot som räntekostnad. För moderbolaget uppgick kostnaden avseende förmånsbestämda pensionsåtaganden till 18 (1) Mkr.

Årets aktuariella omvärdering uppgick till 61 (47) Mkr och har redovisats direkt mot eget kapital. Den aktuariella omvärderingen framgår av denna tabell:

Aktuariell omvärdering	2007	2006
Förpliktelse		
Erfarenhetsbaserade justeringar	4	15
Ändrade aktuariella antaganden	63	0
Förvaltningstillgångar		
Erfarenhetsbaserade justeringar	-6	32
Ändrade aktuariella antaganden	-	-
	61	47

Akkumulerat har 41 Mkr avseende aktuariella omvärderingar redovisats mot eget kapital.

Under 2008 förväntas Holmens inbetalningar till de förmånsbestämda planerna uppgå till 58 Mkr.

Förvaltningstillgångar	2007	2006
Aktier	694	685
Obligationer	681	608
Likvida medel	147	217
	1 521	1 510

I förvaltningstillgångarna ingår inga finansiella instrument utgivna av koncernbolag och inga tillgångar som används av koncernen.

Väsentliga aktuariella antaganden (viktade genomsnitt), %	2007 31 dec	2006 31 dec
Diskonteringsränta	5,5	5,0
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	6,0	5,8
Framtida löneökning	4,3	4,0
Framtida inflation	3,3	3,0

Den förväntade avkastningen på räntebärande värdepapper har beräknats utifrån förstklassiga 10-åriga obligationer och för aktier har ett tillägg gjorts avseende en riskpremie. Den förväntade avkastningen översteg den faktiska med 6 Mkr under 2007.

Historisk information	2007	2006	2005	2004	2003
Nuvärde av förpliktelsen	-1 769	-1 866	-1 818	-1 474	-1 358
Verkligt värde av förvaltningstillgångar	1 521	1 510	1 400	1 138	1 039
Netto	-247	-356	-418	-336	-319

Not 18 Övriga avsättningar

	Avsättning för skatter		Skogsvårdsreservering		Andra avsättningar		Totalt	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Koncernen								
Redovisat värde vid periodens ingång	424	72	140	135	153	143	717	350
Avsättningar som gjorts under perioden	2	352	77	82	60	54	138	488
Belopp som tagits i anspråk under perioden	0	0	-75	-77	-20	-44	-96	-121
Redovisat värde vid periodens utgång	426	424	141	140	193	153	759	717
Varav total långfristig del av avsättningarna	426	424	59	68	173	134	658	626
Varav total kortfristig del av avsättningarna	0	0	81	72	20	19	102	91
Moderbolaget								
Redovisat värde vid periodens ingång	45	45	140	135	31	44	216	224
Avsättningar som gjorts under perioden	0	0	77	82	34	28	111	110
Belopp som tagits i anspråk under perioden	0	0	-75	-77	-20	-41	-95	-118
Redovisat värde vid periodens utgång	45	45	141	140	46	31	231	216
Varav total långfristig del av avsättningarna	45	45	59	68	21	12	126	125
Varav total kortfristig del av avsättningarna	0	0	81	72	24	19	106	91

Avsättning för skatter avser främst tvister med skattemyndigheter i olika länder, se not 26. Skogsvårdsreservering avser avsättning för framtida åtgärder för återbeskogning efter gjorda slutavverkningar, vilket normalt utförs inom tre år efter avverkning. Andra avsättningar avser främst förpliktelse att återställa miljö samt personal- och omstrukturingskostnader.

Not 19 Rörelseskulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Leverantörsskulder	2 338	2 063	1 557	1 298
Skulder till koncernföretag	-	-	616	380
Skulder till intresseföretag	45	25	9	-
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	732	775	489	516
Derivat	147	12	137	22
Övriga kortfristiga skulder	272	221	241	168
Totalt	3 534	3 096	3 049	2 384

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter i moderbolaget består huvudsakligen av personalkostnader 260 (300) Mkr och rabatter 47 (78) Mkr.

Marknadsvärden på derivat avser i allt väsentligt säkringar av framtida kassaflöden. Se not 2 och 13.

Not 20 Operationell leasing

Leasingavgifterna, vilka huvudsakligen motsvarar minimileasingavgifter och huvudsakligen är fasta avgifter uppgick under 2007 till 19 (22) Mkr för koncernen och till 15 (17) Mkr för moderbolaget. Koncernens leasingavtal avser truckar. Under räkenskapsåret 2007 ingicks inte några leasingavtal av betydelse för verksamheten. Ingen vidareuthyrning har skett.

Framtida icke uppsägningsbara minimileasingavgifter fördelar sig enligt följande:

	Koncernen			Moderbolaget		
	2009-2008	2013-2014	2014-	2009-2008	2013-2014	2014-
Framtida minimileasingavgifter	15	10	-	12	7	-
Nuvärdet av framtida minimileasingavgifter	14	9	-	11	6	-

Avtalen har en återstående löptid mellan 1 och 5 år.

Koncernens framtida minimileasingavgifter uppgick 2006 till 36 Mkr. För moderbolaget var motsvarande belopp 24 Mkr.

Utöver leasingavtal har Holmen tidsbefraktningsavtal avseende sex fartyg, vilka används för transport av företagets produkter. Avtalen är ingångna under 2006 och har en återstående löptid om 1 till 9 år.

Noter

Not 21 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

	Ställt säkerhetsvärde		Totalt ställd säkerhet	Totalt ställd säkerhet
	Fastighets- inteckningar	Övriga säkerheter		
Koncernen			2007	2006
För egna skulder				
Finansiella skulder	6	18	24	26
Övriga åtaganden	0	76	76	67
Summa	6	94	100	93
Moderbolaget				
För egna skulder				
Finansiella skulder	6	0	6	6
Övriga åtaganden	0	0	0	0
Summa	6	0	6	6

Koncernens ställda säkerheter för övriga åtaganden avser lån upptaget av intresseföretaget Peninsular Cogeneración SA.

	Koncernen		Moderbolaget	
Eventalförpliktelser	2007	2006	2007	2006
Borgen till förmån för koncernföretag	-	-	449	507
Borgen till förmån för intressebolag	1	1	-	-
Övriga eventalförpliktelser	914	940	341	351
Summa	915	941	790	858

Moderbolagets borgen till förmån för koncernföretag avser främst borgen för lån i dotterbolaget Iggesund Kraft AB samt för investeringsbetalningar i dotterbolaget Holmen Paper Madrid S.L.

Koncernens övriga eventalförpliktelser avser främst pågående skattemål för tvistigt belopp som inte reserverats för.

Med stöd av Miljöbalkens bestämmelser aktualiserar de svenska miljömyndigheterna frågor om markundersökningar och efterbehandling vid nedlagda verksamheter. Ansvar för efterbehandling avgörs i det enskilda fallet ofta med hjälp av skälighetsbedömning. Holmen har miljörelaterade eventalförpliktelser som idag inte kan kvantifieras men som i framtiden kan komma att innebära kostnader.

Not 22 Närstående

Av moderbolagets nettoomsättning 14 414 (14 070) Mkr avser 0,3 (0,2) % leveranser till koncernföretag. Moderbolagets inköp från koncernföretag är obetydliga.

Mellan moderbolaget och svenska dotterföretag finns betydande finansiella skulder och fordringar som löper utan ränta.

Moderbolaget har en närståenderelation med sina dotterföretag, se not 23.

L E Lundbergföretagen AB är en stor aktieägare i Holmen (se sid. 74). Holmen hyr kontorslokaler för 7 (7) Mkr av Fastighets AB L E Lundberg, som är ett koncernföretag till L E Lundbergföretagen AB. Fredrik Lundberg, som är VD

och huvudägare i L E Lundbergföretagen, erhöll 2007 ett arvode som styrelseordförande i Holmen om 550 000 kronor.

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor. Ågarandel i intresseföretag som producerar vattenkraft ger koncernen rätt att köpa producerad elkraft till självkostnad i förhållande till ägardel, vilket innebär att endast ett begränsat resultat uppstår i intressebolaget. Inköpt elkraft säljs externt till marknadspris och resultatet redovisas i koncernen inom affärsområdet Holmen Energi.

I Spanien köps el, gas och returpapper från intresseföretag.

Transaktioner med närstående

	Försäljning av varor till närstående		Inköp av varor från närstående		Övrigt (t ex ränta, utdelning)		Skuld till närstående		Fordran på närstående	
Koncernen	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Intresseföretag	156	80	360	438	1	1	45	40	87	67
Moderbolaget										
Dotterföretag	49	27	304	282	107	146	2 985	3 495	1 972	6 109
Intresseföretag	156	80	5	7	1	1	0	0	73	37

För ersättningar till styrelseledamöter, se not 5.

Not 23 Andelar i koncernföretag

Moderbolaget	2007	2006
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Redovisat värde vid årets ingång	13 312	13 306
Inköp	1	0
Ågartillskott	4 143	6
Försäljningar	-59	0
Utgående balans 31 december	17 397	13 312
Akkumulerade uppskrivningar		
Redovisat värde vid årets ingång	2 299	2 299
Utgående balans 31 december	2 299	2 299
Akkumulerade nedskrivningar		
Redovisat värde vid årets ingång	2 714	2 714
Årets nedskrivning	1 508	-
Utgående balans 31 december	4 222	2 714
Redovisat värde vid årets utgång	15 474	12 897

Moderbolagets nedskrivningar av aktier i koncernföretag redovisas i resultaträkningen på raden Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar och avser för 2007 huvudsakligen innehav i den spanska verksamheten.

Holmen AB har under 2007 omvandlat interna kortfristiga lån till koncernbolag till eget kapital, vilket föranlett en ökning av aktier i dotterföretag med 4 138 Mkr och motsvarande minskning av omsättningstillgångar.

Under året har en försäljning av dotterbolaget Holmen Reinsurance (Luxemburg) skett. Resultatet från försäljningen uppgår i moderbolaget till 60 Mkr. I koncernen uppgår resultatet till 12 Mkr, och redovisas bland övriga rörelseintäkter.

Moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterföretag

			2007		2006	
	Org nr	Säte	Antal andelar	Andel % ¹⁾	Bokfört värde, tkr	Bokfört värde, tkr
Holmen Paper AB	556005-6383	Norrköping	100	100	100	100
Iggesund Paperboard AB	556088-5294	Hudiksvall	1 000	100	100	100
Holmen Timber AB	556099-0672	Hudiksvall	1 000	100	100	100
Holmen Skog AB	556220-0658	Örnsköldsvik	1 000	100	83	83
Holmen Energi AB	556524-8456	Örnsköldsvik	1 000	100	100	100
AB Ankarsrums Skogar	556002-5495	Norrköping	1 000	100	41 609	41 609
Fiskeby AB	556000-9218	Norrköping	2 000 000	100	646 160	646 160
Haradsskogarna AB	556000-6909	Örnsköldsvik	100 640	100	129 450	129 450
Holmens Bruk AB	556002-0264	Norrköping	49 514 201	100	4 060 921	4 060 921
Holmen Försäkring AB	516406-0062	Stockholm	10 000	100	45 001	45 001
AB Iggesunds Bruk	556000-8053	Hudiksvall	6 002 500	100	3 932 558	3 932 558
Iggesund Kraft AB	556422-0902	Örnsköldsvik	58 000	100	58 734	55 389
Junkaravan AB	556227-3630	Örnsköldsvik	1 537 398	100	549 125	549 125
Lägerskog AB	556003-2806	Örnsköldsvik	1 480	100	-	1 385
MoDo Capital AB	556499-1668	Stockholm	1 000	100	96 588	96 588
MoDo Holding AB	556537-6281	Örnsköldsvik	100	100	462 372	462 372
Iggesund Paperboard Europe BV ²⁾		Amsterdam	-	100	-	-
Iggesund Board & Services ²⁾		Utrecht	-	100	-	-
Skärnäs Terminal AB	556008-3171	Hudiksvall	4 800	100	2 913	1 913
Ströms Trävaru AB	556000-7857	Örnsköldsvik	400	100	166 200	166 200
AB Överums Skogar	556156-0557	Norrköping	1 000	100	53 005	53 005
Övriga svenska koncernföretag					107 005	152 080
					10 352 124	10 394 239
Holmen France Holding SAS, Frankrike		Paris	40 000	100	5 231	5 231
Iggesund Decoupe France, S.A, Frankrike ²⁾		Valence	-	100	-	-
Holmen Reinsurance SA, Luxemburg		Luxemburg	-	-	-	12 000
Holmen UK Ltd, Storbritannien		Workington	1 197 100	100	1 518 959	1 518 959
Holmen Paper UK Ltd ²⁾		London	-	100	-	-
Iggesund Paperboard (Workington) Ltd ²⁾		Workington	-	100	-	-
Holmen Suecia Holding SL, Spanien		Madrid	9 448 557	100	3 577 265	939 187
Holmen Paper Madrid SL ²⁾		Madrid	-	100	-	-
Carton y Papel Reciclado SA (Carpa), Spanien ²⁾		Madrid	-	100	-	-
Iggesund Paperboard Asia Pte Ltd, Singapore		Singapore	800 000	100	4 273	4 273
As MoDo Mets, Estland		Tallinn	500	100	0	0
Övriga utländska koncernföretag					15 777	22 868
					5 121 505	2 502 518
					15 473 629	12 896 757

1) Ägarandel överensstämmer med andel av rösterna för totalt antal aktier om inte annat anges.

2) Indirekta innehav

Noter

Not 24 Obeskattade reserver

Moderbolaget	07-12-31	Bokslutsdisp.	06-12-31
Akkumulerade avskrivningar utöver plan			
Materiella anläggningstillgångar	8	-2	10
Totalt	8	-2	10

Periodiseringsfonder			
Taxering 2003	0	-471	471
Taxering 2004	518	-	518
Taxering 2005	590	-	590
Taxering 2006	520	-	520
Taxering 2007	490	-	490
Taxering 2008	570	570	
	2 688	99	2 589
Totalt	2 696	97	2 599

Årets förändring i ackumulerade avskrivningar utöver plan består av avskrivningar utöver plan -2 (-4) Mkr samt försäljningar och utrangeringar 0 (0) Mkr.

Not 25 Kassaflödesanalys

Betalda räntor och erhållen utdelning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Erhållen utdelning	0	0	5	6
Erhållen ränta	13	11	170	208
Erlagd ränta	-231	-248	-258	-241
Totalt	-218	-237	-83	-27

Förändring av kortfristiga skulder

Förändring av kortfristiga skulder avser till största delen upplåning under koncernens certifikatsprogram men även kortfristiga skulder till kreditinstitut och övriga. Under koncernens certifikatprogram lånades det 2007 sammanlagt 14 941 Mkr uppdelat på flera olika lån, och återbetalades 14 705 Mkr.

Not 26 Viktiga bedömningar och uppskattningar

Upprättande av finansiella rapporter kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar som påverkar de redovisade beloppen. De bedömningar och uppskattningar som enligt företagsledningen är väsentliga för redovisade belopp i årsredovisning och där det finns en betydande risk att framtida händelser och ny information kan förändra dessa bedömningar och uppskattningar inkluderar främst:

Biologiska tillgångar

Holmens bedömning är att det saknas relevanta marknadspriser som kan användas för att värdera skogsinnehav av Holmens storlek. Värderingen görs därför genom att beräkna nuvärdet av framtida förväntade kassaflöden från den växande skogen. De mest väsentliga uppskattningar som görs vid värderingen är hur mycket avverkningen kan ökas i framtiden, hur priserna på massaved och timmer kommer att utvecklas, hur stor kostnadsinflationen kommer att bli samt vilken diskonteringsränta som används. I not 11 redogörs för känsligheten i värdering av förändringar av dessa uppskattningar. Under 2007 har ändringar av uppskattningarna gjorts vilket ökat det redovisade värdet av biologiska tillgångar med 2 100 Mkr utöver normal värdetförändring. Tillhörande uppskjuten skatteskuld har ökat med 588 Mkr. Per 2007-12-31 uppgick det redovisade värdet av biologiska tillgångar till 11 073 Mkr och den tillhörande uppskjutna skatteskulden till 3 100 Mkr.

Skatt

Holmen har avsatt 426 Mkr för tvister och osäkerheter som finns avseende skatt. Holmen har två stora skattemål som inte är avslutade. Det ena berör Holmens dotterbolag MoDo Capital (skatter, avgifter och räntor om sammanlagt cirka 600 Mkr) där kammarrätten återförvisat målet till länsrätten. Holmen har sökt prövningstillstånd hos Regeringsrätten. Det andra målet berör Holmens franska dotterbolag där Skatteverket har hemställt till länsrätten att skatten ska ökas med cirka 400 Mkr. Se not 8, 18 och 21.

Uppskjutna skattefordringar om netto 301 Mkr har redovisats i koncernen utifrån bedömningen att de sannolikt kommer kunna utnyttjas och medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden. Därutöver fanns vid årsskiftet under-skottsavdrag och skattemässiga temporära skillnader motsvarande cirka 500 Mkr i skatt som inte redovisats i koncernen utifrån bedömningsgrunden att utnyttjandet måste vara troligt. Se not 8.

Pensioner

Koncernens avsättning för pensioner uppgår till 247 Mkr baserat på för-månsbaserade pensionsförpliktelser värderade till 1 769 Mkr och förvaltningstillgångar avsatta för att täcka dessa om 1 521 Mkr. Värdet av pensionförpliktelser beräknas utifrån antaganden om diskonteringsränta, inflation, framtida löneökningar och demografiska faktorer. Dessa antaganden uppdateras normalt årsvis vilket påverkar den redovisade pensionsskuldens storlek och eget kapital. Tillsammans med antagande om förväntad avkastning på förvaltningstillgångar påverkar dessa antaganden det kommande årets redovisade pensionskostnad. Se not 17.

Miljö

Holmen bedömer att det finns ett ansvar för miljörelaterade insatser som idag inte kan kvantifieras men som i framtiden kan komma att innebära kostnader. Se not 21.

Omstrukturering

En översyn av Hallsta pappersbruks struktur har inletts med målet att lägga ned den äldsta av brukets fyra pappersmaskiner. Översynen kan komma att medföra omstruktureringsskostnader. Någon reservering för detta har inte gjorts.

Nedskrivningsprövning

Under 2007 har nedskrivning av goodwill med 569 Mkr och materiella anläggningstillgångar om 1 034 Mkr inom affärsområdet Holmen Paper genomförts. Nedskrivningen baseras på beräkningar av återvinningsvärdet utifrån antaganden om framtida utveckling för pris, volym och kostnader samt beräknad marknadsmässig kapitalkostnad. Förändringar av förutsättningarna kan påverka det beräknade återvinningsvärdet. Se även not 9 och 10.

Definitioner

Avkastning på operativt kapital. Rörelseresultat (exkl. jämförelsestörande poster och överlätna verksamheter) uttryckt i % av genomsnittligt operativt kapital.

Avkastning på sysselsatt kapital. Rörelseresultat (exkl. jämförelsestörande poster och överlätna verksamheter) uttryckt i % av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Avkastning på eget kapital. Årets resultat uttryckt i % av genomsnittligt eget kapital beräknat utifrån kvartalsdata.

Finansiella tillgångar. Långfristiga och kortfristiga finansiella fordringar samt likvida medel.

Finansiell nettoskuld. Långfristiga och kortfristiga finansiella skulder och avsättningar för pensioner reducerat med finansiella tillgångar.

Jämförelsestörande poster. Framgår av flerårsöversikt på sid. 78.

Kassaflöde efter investeringar. Kassaflöde från den löpande verksamheten minskat med kassaflöde från investeringsverksamheten.

Operativt kapital. Balansomslutningen reducerad med finansiella fordringar, likvida medel, uppskjuten skattefordran, rörelseskulder, avsättning för skatt samt övriga avsättningar. Genomsnittsvärden beräknas utifrån kvartalsdata.

Resultat per aktie. Årets resultat dividerat med vägt genomsnitt av antalet utestående aktier justerat för eventuellt återköp av aktier under året och med hänsyn tagen till eventuell utspädning. (Resultat per aktie efter utspädning).

Rörelsemarginal. Rörelseresultat (exkl. jämförelsestörande poster och andelar i intresseföretags resultat) uttryckt i % av nettoomsättning.

Skuldsättningsgrad. Finansiell nettoskuld dividerad med summan av eget kapital och eventuella minoritetsintressen.

Soliditet. Eget kapital plus eventuella minoritetsintressen uttryckt i % av balansomslutningen.

Sysselsatt kapital. Operativt kapital reducerat med netto av uppskjuten skattefordran och uppskjuten skatteskuld. Genomsnittsvärden beräknas utifrån kvartalsdata.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämman förfogande står hos moderbolaget följande vinstmedel
Nettoresultat för räkenskapsåret 2007
Balanserade vinstmedel

Kronor
-548 000 000
5 068 335 492
<u>4 520 335 492</u>

Styrelsen föreslår att
till aktieägarna utdelas 12 kronor per aktie (84 756 162 aktier)
samt att återstående belopp balanseras

1 017 073 944
3 503 261 548
<u>4 520 335 492</u>

Styrelsen för Holmen AB har föreslagit att årsstämman 2008 beslutar om en utdelning om 12 kr per aktie, totalt 1 017 Mkr, vilket är oförändrat jämfört med föregående år.

Den föreslagna utdelningen innebär att 6 % av det egna kapitalet i koncernen per 2007-12-31 delas ut. Förslaget följer styrelsens policy att dela ut 5-7 % av det egna kapitalet. Den föreslagna utdelningen motsvarar 68 % av 2007 års nettoresultat.

Styrelsen har fastställt att koncernen ska ha en stark finansiell ställning med en skuldsättningsgrad, beräknad som den finansiella nettoskulden i relation till det egna kapitalet, som ligger inom intervallet 0,3-0,8. Skuldsättningsgraden uppgick per 2007-12-31 till 0,35. Den föreslagna utdelningen skulle öka skuldsättningsgraden med cirka 0,09.

Det egna kapitalet i Holmen AB uppgick per 2007-12-31 till 10 435 Mkr, varav fritt eget kapital 4 520 Mkr. Koncernens egna kapital uppgick vid samma tidpunkt till 16 932 Mkr. I enlighet med IFRS finns ingen uppdelning av koncernens egna kapital i bundet respektive fritt.

Styrelsen bedömer att utdelning till aktieägarna med förslaget belopp är försvarlig med hänsyn till de krav på både bolag och koncern som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av eget kapital och med hänsyn också till konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. Den finansiella ställningen förblir fortsatt stark efter den föreslagna utdelningen och bedöms vara fullt tillräcklig för att bolaget ska ha förmåga att fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt och möjlighet att göra eventuella nödvändiga investeringar.

Koncernredovisningen respektive årsredovisningen (sidorna 24-64 i detta dokument) har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen respektive moderbolaget ger en rättvisande översikt över koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen den 20 februari 2008. Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 2 april 2008.

Stockholm den 20 februari 2008

Fredrik Lundberg
Ordförande

Torgny Hammar
Styrelseledamot

Hans Larsson
Styrelseledamot

Steewe Björklundh
Styrelseledamot

Kenneth Johansson
Styrelseledamot

Ulf Lundahl
Styrelseledamot

Lilian Fossum
Styrelseledamot

Carl Kempe
Vice ordförande

Göran Lundin
Styrelseledamot

Magnus Hall
Styrelseledamot och
Verkställande direktör

Curt Källströmer
Styrelseledamot

Bengt Pettersson
Styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den 22 februari 2008.

KPMG Bohlins AB

Thomas Thiel
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Holmen Aktiebolag
Org nr 556001-3301

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Holmen Aktiebolag för år 2007. Bolagets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 24-64. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen samt för att internationella redovisningsstandarder IFRS såsom de antagits av EU och årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS såsom de antagits av EU och årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av koncernens resultat och ställning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 22 februari 2008

KPMG Bohlins AB

Thomas Thiel
Auktoriserad revisor

Bolagsstyrningsrapport 2007

Inledning

Stockholmsbörsen införde 2005 Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) i sina regler för noterade bolag. Kodens regler omfattar bolagsstämman, tillsättning av styrelse och revisor, styrelse, bolagsledning och information om bolagsstyrning.

Koden är ett led i självregleringen inom det svenska näringslivet och bygger på principen följ eller förklara ("comply or explain"). Det innebär att ett företag som tillämpar koden kan avvika från enskilda regler men då ska avge förklaringar där skälen till varje avvikelse redovisas.

Denna bolagsstyrningsrapport följer av Kodens regler och tillämpningsanvisningar. Bolagsstyrningsrapporten har inte granskats av bolagets revisor.

Aktieägarna

Holmen AB hade per årsskiftet 30 499 aktieägare. Information om aktien, ägarstrukturen med mera finns på sidorna 74-75.

Lagstiftning och bolagsordning

Holmen AB har att i första hand tillämpa svensk aktiebolagslag och de regler som följer av att aktien är noterad på OMX Nordiska Börs Stockholm (Stockholmsbörsen). Holmen ska samtidigt i sin verksamhet följa de bestämmelser som finns angivna i Holmens bolagsordning.

Bolagsstämma

Kallelse till årsstämma utfärdas tidigast sex och senast fyra veckor före

stämman. Kallelsen innehåller information om anmälan och om rätt att delta i och rösta på stämman, numrerad dagordning med de ärenden som ska behandlas, information om föreslagen utdelning och det huvudsakliga innehållet i övriga förslag. Aktieägare eller ombud kan rösta för fulla antalet ägda eller företrädde aktier. Det är möjligt att anmäla sig till stämman via bland annat bolagets hemsida.

Kallelse till extra bolagsstämma, där fråga om bolagsordningen ska behandlas, ska utfärdas tidigast sex veckor och senast fyra veckor före stämman. Kallelse till annan extra bolagsstämma utfärdas tidigast sex och senast två veckor före stämman.

Förslag till stämman bör adresseras till styrelsen och insändas i god tid

Årsstämman den 28 mars samlade cirka 300 aktieägare.

innan kallelsen utfärdas. Information om aktieägars rätt att få ärende behandlat på stämman finns på hemsidan.

Årsstämman 2007 hölls på svenska och det material som presenterades var på svenska. Kallelse, föredragningslista, verkställande direktörens (VD) anförande samt protokoll finns tillgängliga via hemsidan. Vid stämman var hela styrelsen, hela koncernledningen och bolagets revisor närvarande. Under stämman gavs aktieägarna möjlighet att ställa och få svar på frågor som bland annat berörde Holmens möjligheter inom egen energiproduktion och inom skogsverksamheten och avkastningsmål. Justerare vid stämman var Ian Raftell från Swedbank Robur Fonder och Mikael Wiberg från Alecta. Det var inte möjligt att följa eller delta i stämman från annan ort med hjälp av kommunikationsteknik. Någon förändring i det avseendet är inte planerad för årsstämman 2008.

Den 21 september 2007 offentliggjordes att årsstämma 2008 kommer att äga rum i Stockholm den 2 april 2008.

Valberedning

Vid årsstämman 2005 beslutades att inrätta en valberedning som ska bestå av styrelsens ordförande samt en representant för var och en av bolagets röstmässigt tre största aktieägare per den 31 augusti varje år. Inför årsstämman 2007 bestod valberedningen av Per Welin (L E Lundbergföretagen), Alice Kempe (Kempestiftelserna), Robert Vikström (Handelsbanken med pensionsstiftelse) och styrelsens ordförande Fredrik Lundberg. Valberedningen är oförändrad inför årsstämman 2008. Valberedningen har som uppgift att lämna förslag avseende val av styrelseledamöter, styrelsens ordförande och styrelsearvode samt, i förekommande fall, val av revisor och revisionsarvoden. Valberedningens förslag presenteras i kallelsen till årsstämman och på hemsidan.

Valberedningen föreslår inför årsstämman 2008 att styrelsen ska bestå av Fredrik Lundberg, som också föreslås omvald som ordförande, Lilian Fossum, Magnus Hall, Carl Kempe, Curt Källströmer, Hans Larsson, Ulf

Lundahl, Göran Lundin och Bengt Pettersson.

Arvodet till styrelsen föreslås bli 2 475 000 kronor, varav 550 000 kronor till styrelsens ordförande och 275 000 kronor vardera till övriga. Det är oförändrat mot föregående år. Till VD utgår inget styrelsearvode.

Styrelsens sammansättning

Styrelsens ledamöter väljs årligen av årsstämman för tiden intill dess nästa årsstämma hållits. Någon regel om längsta tid som ledamot kan ingå i styrelsen finns inte.

Årsstämman 2007 omvalde styrelseledamöterna Fredrik Lundberg, Lilian Fossum, Magnus Hall, Carl Kempe, Curt Källströmer, Hans Larsson, Ulf Lundahl, Göran Lundin och Bengt Pettersson. Fredrik Lundberg valdes till styrelsens ordförande. Vid det konstituerande sammanträdet 2007 valdes Carl Kempe till vice ordförande och bolagets chefsjurist Lars Ericson utsågs till styrelsens sekreterare. Utöver de 9 av årsstämman valda ledamöterna har de lokala arbetstagarorganisationerna enligt lag rätt att utse tre ledamöter och tre suppleanter.

Bland de av årsstämman valda ledamöterna finns dels personer med anknytning till Holmens större ägare – L E Lundbergföretagen, Kempestiftelserna och Handelsbanken – dels personer oberoende från dessa. VD är den enda styrelseledamot som arbetar operativt i bolaget.

Antalet stämموvalda ledamöter som är oberoende i förhållande till bolaget, enligt Stockholmsbörsens förlöpande noteringskrav, bedöms uppgå till 7. Av dessa bedöms 4 även vara oberoende av bolagets större ägare och uppfyller samtliga uppställda krav på erfarenhet. Utifrån Kodens definitioner är 3 av de stämموvalda styrelseledamöterna oberoende i förhållande till bolaget, varav 2 är oberoende i förhållande till större aktieägare. Holmen uppfyller inte Kodens krav att majoriteten av de stämموvalda ledamöterna ska vara oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Kodens regler anger, till skillnad mot Stockholmsbörsens krav, bland annat att styrelseledamöter som suttit i bolagets styrelse i mer än tolv år (i Holmens fall

gäller det 4 ledamöter) eller som har varit VD i bolaget under de fem senaste åren (i Holmens fall 1 ledamot utöver nuvarande VD) inte är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledning. Vid nominering till, och val av, styrelseledamöter har det inte funnits anledning att göra förändringar för att uppfylla Kodens villkor för oberoende. Stort värde har fästs vid styrelsens erfarenhet från styrelsearbete och ledningsarbete från skogsindustrin och andra branscher. Samarbetet inom styrelsen har också fungerat mycket väl och kompetens samt kontinuitet är mycket hög.

Information om styrelsens ledamöter finns på sidorna 70-71.

Styrelsens arbete

Styrelsen höll 9 sammanträden under 2007. Fyra av dessa hölls i anslutning till att bolaget lämnade kvartalsrapporter. Ett tvådagarsmöte har ägnats åt strategisk verksamhetsplanering. Vid ett annat tvådagarsmöte besöktes Holmen Papers och Iggesund Paperboards verksamheter i London. Ett möte ägnades åt koncernens budget för 2008. Övriga två möten genomfördes i anslutning till årsstämman. Styrelsen har under året ägnat särskild uppmärksamhet åt strategiska, finansiella och redovisningsmässiga frågor, uppföljning av verksamheten samt större investeringsärenden. Bolagets revisorer har vid 3 tillfällen direkt till styrelsen rapporterat sina iakttagelser från granskningen av bokslut och intern kontroll. Samtliga ordinarie ledamöter har varit närvarande vid samtliga styrelsemöten.

Styrelsens arbete följer en plan som bland annat ska säkerställa att styrelsen får all erforderlig information. Styrelsen beslutar årligen om en skriftlig arbetsordning och utfärdar skriftliga instruktioner avseende dels arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD, dels den information som styrelsen löpande ska erhålla avseende ekonomisk utveckling och andra viktiga händelser.

Tjänstemän i bolaget deltar vid styrelsens sammanträden som föredragande. Sekreterare i styrelsen är bolagets chefsjurist.

Styrelsen genomför årligen en

utvärdering av styrelsearbetet och valberedningen har informerats om innehållet i 2007 års utvärdering. Denna kommer att utgöra underlag för planering av styrelsearbetet kommande år.

Koncernledning

Styrelsen har delegerat det operativa ansvaret för bolagets och koncernens förvaltning till bolagets VD. En instruktion avseende arbetsfördelningen mellan styrelse och VD beslutas årligen av styrelsen.

Holmens koncernledning utgörs av 11 personer: bolagets VD, cheferna för de 5 affärsområdena och cheferna för de 5 koncernstaberna.

Koncernledningen sammanträdde vid 10 tillfällen under 2007. Mötena behandlade bland annat resultatutveckling och rapporter inför och efter styrelsens sammanträden, verksamhetsplanering, budget, investeringar, intern kontroll, policys samt genomgångar av marknadsläge, konjunkturutveckling och andra omvärldsfaktorer som påverkar verksamheten. Vidare diskuterades och beslutades affärsområdes- och stabsrelaterade projekt.

Information om VD och övrig koncernledning finns på sidorna 72-73.

Ersättningar

Styrelsen har utsett en ersättningskommitté som består av Fredrik Lundberg och Hans Larsson. Kommittén har haft ett flertal informella möten under året där den beredde frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för VD och förelade styrelsen för beslut. Ersättning och övriga anställningsvillkor för befattningshavare direkt underställda VD beslutas av denne i enlighet med en lönepolicy fastlagd av ersättningskommittén. Inom koncernen tillämpas principen att chefschef ska godkänna beslut i ersättningsfrågor i samråd med respektive personalchef.

Ersättningskommittén uppfyller inte Kodens krav beträffande oberoende. Hans Larsson har suttit i Holmens styrelse i mer än 12 år. Mot bakgrund av att kommittén har erfarenhet från mångårigt lednings- och styrelsearbete i flera bolag inom olika branscher har det inte funnits anledning att ändra kommitténs sammansättning.

Vid årsstämman 2007 redogjorde

styrelseordföranden för styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning till VD och övriga ledande befattningshavare. Årsmötet fastställde riktlinjerna i enlighet med styrelsens förslag. Information om styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning till VD och övriga ledande befattningshavare till årsstämman 2008 finns i förvaltningsberättelsen på sidorna 27-28.

Årsmötet 2007 bestämde om styrelsearvode och att arvoden till revisorerna ska utgå enligt räkning.

Incitamentsprogram i form av options- eller bonusprogram till ledande befattningshavare finns inte. Cirka 40 ledande befattningshavare erbjöds 2002 att till marknadspris förvärva köpoptioner utställda av den störste aktieägaren L E Lundbergföretagen. Dessa ledningsoptioner löpte ut i början av 2007.

Styrelsen avser att till årsstämman 2008 föreslå ett nytt program som riktar till dels flertalet anställda, dels ledande befattningshavare med erbjudande om att förvärva optioner till marknadspris utställda av bolaget på basis av återköpta aktier. Information om förslaget finns i kallelsen till årsstämman och på bolagets hemsida.

Information om ersättningar finns i not 5 på sidorna 44-45.

Revision

Revisionsbolaget KPMG Bohlin, som har varit Holmens revisor sedan 1995, valdes av bolagsstämman 2004 till revisor för en tid av 4 år. KPMG Bohlin har sedan utsett den auktoriserade revisorn Thomas Thiel till huvudansvarig för revisionen. KPMG genomför revisionen i Holmen AB samt i nästan samtliga dotterbolag.

Granskning av bokslut görs för perioden januari-september. Revision av interna rutiner och kontrollsystem påbörjas under kvartal 2 och fortsätter sedan löpande. Granskning och revision av årsbokslut och årsredovisning görs under januari-februari. Delårsrapport för januari-september är föremål för revisorernas översiktliga granskning.

Holmen har inte inrättat något särskilt revisionsutskott utan hela styrelsen ansvarar för revisionsfrågor. I styrelsens rapporteringsinstruktion finns

krav på att styrelsens ledamöter årligen av revisorerna ska få en redogörelse för om bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kan kontrolleras på ett betryggande sätt. Revisorerna har under 2007 rapporterat till hela styrelsen vid 3 sammanträden. Därutöver har de rapporterat till styrelsens ordförande och VD vid 2 tillfällen och till VD vid ytterligare ett tillfälle.

Holmen har utöver revisionsuppdraget konsulterat KPMG inom skatteområdet, i redovisningsfrågor, för olika utredningar samt i några länder också i affärsjuridiska frågor. Storleken av till KPMG betalda ersättningar för 2007 framgår av not 6 på sidan 45. KPMG är skyldiga att pröva sitt oberoende inför beslut att vid sidan av sitt revisionsuppdrag även genomföra fristående rådgivning åt Holmen.

Intern kontroll

Detta avsnitt innehåller styrelsens årliga avrapportering över hur den interna kontrollen till den del den avser den finansiella rapporteringen är organiserad. Utgångspunkten för beskrivningen har varit Kodens regler och den vägledning som tagits fram av arbetsgrupper inom Svenskt Näringsliv och FAR.

Styrelsens ansvar för den interna kontrollen framgår av aktiebolagslagen och den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen omfattas av styrelsens rapporteringsinstruktion till VD. Holmens finansiella rapportering följer de lagar och regler som gäller för bolag noterat på Stockholmsbörsen och de lokala regler i varje land där verksamhet bedrivs. Förutom externa regler och rekommendationer finns för detta interna instruktioner, anvisningar och system samt en intern roll- och ansvarsfördelning som syftar till god intern kontroll i den finansiella rapporteringen. Finansiella rapporter upprättas kvartals- och månadsvis i koncernen och dess affärsområden, enheter och dotterbolag. I samband med rapporteringen görs prognoser och omfattande analyser och kommentarer som bland annat syftar till att säkerställa att den finansiella rapporteringen är korrekt. Ekonomifunktioner och controllers med

Års- och hållbarhetsredovisningarna samt Holmen Business Report utgör koncernens tryckta information till aktieägarna och andra intressenter.

funktionellt ansvar för redovisning, rapportering och analys av finansiell utveckling finns på koncerncentral-, affärsområdes- och större enhetsnivå.

Revisionen omfattar årligen en lagstadgad revision av Holmen ABs årsredovisning, lagstadgad revision av moderbolag och alla dotterbolag (där

så krävs), revision av interna rapportpaket, revision av bokslutet och översiktlig granskning av en delårsrapport. Som ett led i arbetet används genomgångar av den interna kontrollen.

Holmens interna kontrollarbete syftar till att säkerställa att koncernen lever upp till sina mål för den finansiell-

la rapporteringen (se ruta längst ned). Arbetet baseras på en gemensam instruktion och gemensamma checklistor över viktiga rutiner och processer för koncernens arbete med den finansiella rapporteringen. Strukturen följer COSOs vägledning till mindre noterade bolag avseende intern kontroll i den finansiella rapporteringen. COSOs vägledning innehåller sammanlagt 20 principer fördelade på de fem områdena kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning. Anpassningar har gjorts utifrån bedömt behov i Holmens olika verksamheter.

Holmen har ingen särskild granskningsfunktion (intern revision). Styrelsen har inte bedömt att det finns särskilda omständigheter i verksamheten eller andra förhållanden som motiverar att en sådan funktion inrättas.

Investor relations

Holmens information till aktieägarna och andra intressenter ges via årsredovisningen, boksluts- och delårsrapporter, pressmeddelanden, hållbarhetsredovisningen Holmen och omvärlden och tidskriften Holmen Business Report. Dessa finns på bolagets hemsida (www.holmen.com). Där finns dessutom presentationsmaterial för de senaste åren samt information om bolagsstyrning. Informationsgivningen i bolaget följer en av styrelsen fastställd informationspolicy.

Mål för Holmens finansiella rapportering

Den externa finansiella rapporteringen ska

- vara korrekt och fullständig samt följa tillämpliga lagar, regler och rekommendationer
- ge en rättvisande beskrivning av företagets verksamhet
- stödja en rationell och initierad värdering av verksamheten.

Intern finansiell rapportering ska utöver dessa tre mål ge stöd till korrekta affärsbeslut på alla nivåer i koncernen.

Styrelse

Stig
Jacobsson

Karin
Norin

Christer
Alenius

Torgny
Hammar

Ulf
Lundahl

Fredrik
Lundberg

Magnus
Hall

Fredrik Lundberg

Ordförande. Djursholm. Född 1951. Ledamot sedan 1988. Civilingenjör och civil-ekonom. Ekon. dr h.c. och Tekn. dr h.c. VD och koncernchef i L E Lundbergföretagen AB. Övriga väsentliga uppdrag: Ordförande i Cardo AB och Hufvudstaden AB, styrelseledamot i L E Lundbergföretagen AB, Svenska Handelsbanken AB, NCC AB, AB Industrivärden och Sandvik AB. Aktieinnehav i Holmen: 734 724 aktier. L E Lundbergföretagens aktieinnehav i Holmen: 23 408 916 aktier.

Carl Kempe

Vice ordförande. Örnsköldsvik. Född 1939. Ledamot sedan 1983. Technologie licentiat. Dr h.c. mult. Övriga väsentliga uppdrag: Ordförande i Kempe-stiftelserna, MoRe Research AB, SweTree Technologies AB och UCFB, UPSC Centre for Forest Biotechnology. Eget och närståendes aktieinnehav i Holmen: 385 125 aktier.

Steewe Björklundh

Hudiksvall. Född 1958. Ledamot sedan 1998. Löntagarrepresentant LO. Ordförande i Skogs- och Träfacket vid Iggesund Sågverk. Ordförande i Hudiksvalls Sparbank. Aktieinnehav i Holmen: 0.

Lilian Fossum

Lidingö. Född 1962. Ledamot sedan 2004. Civilekonom. Finansdirektör och vice VD i Axel Johnson AB. Övriga väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i Ähléns AB samt Svensk Bevakningstjänst AB och Oriflame Cosmetics S.A. Aktieinnehav i Holmen: 500 aktier.

Magnus Hall

Stockholm. Född 1959. Ledamot sedan 2004. Civilingenjör i industriell ekonomi. VD och koncernchef. Övriga väsentliga uppdrag: Ordförande i BasEl AB. Styrelseledamot: CEPI (Confederation of European Paper Industries) – ordförande från 2008 – samt Skogsindustrierna. Eget och närståendes aktieinnehav i Holmen: 12 698 aktier.

Torgny Hammar

Hallstavik. Född 1943. Ledamot sedan 2003. Löntagarrepresentant PTK. Aktieinnehav i Holmen: 1 598 aktier.

Kenneth Johansson

Söderköping. Född 1958. Ledamot sedan 2004. Löntagarrepresentant LO. Sektionsordförande i Pappers avd 53, Holmen Paper Braviken. Aktieinnehav i Holmen: 0.

Curt Källströmer

Stockholm. Född 1941. Ledamot sedan 2006. Högre bankexamen. Övriga väsentliga uppdrag: Ordförande i Handelsbanken Spanien och Handelshögskolan i Umeå. Styrelseledamot i Stockholmsmässan AB, SBC AB, Wählin Fastigheter AB och SSE-MBA. Aktieinnehav i Holmen: 600 aktier.

Lilian
Fossum

Bengt
Pettersson

Carl
Kempe

Göran
Lundin

Hans
Larsson

Curt
Källströmer

Kenneth
Johansson

Steewe
Björklundh

Hans Larsson

Stockholm. Född 1942. Ledamot sedan 1990. Filosofie kandidat. Övriga väsentliga uppdrag: Ordförande i Nobia AB, Biolight AB, Attendo Holding AB och Valedo Partners Fund 1 AB, vice ordförande i Svenska Handelsbanken AB samt ledamot i Dynea OY. Aktieinnehav i Holmen: 1 000 aktier.

Ulf Lundahl

Lidingö. Född 1952. Ledamot sedan 2004. Juris kandidat och civilekonom. Vice VD och VDs ställföreträdare i L E Lundbergföretagen AB. Övriga väsentliga uppdrag: Ordförande i Föreningen Enskilda Gymnasiet, styrelseledamot i Brandkontoret, IDI AB, Indutrade AB, Ramirent OYJ och S:t Eriks Ögonsjukhus. Aktieinnehav i Holmen: 4 000 aktier.

Göran Lundin

Norrköping. Född 1940. Ledamot sedan 2001. Ingenjör. Övriga väsentliga uppdrag: Ordförande i Norrköpings Tidningar AB, styrelseledamot i Lorentzen & Wettre AB och Fastighets AB L E Lundberg. Aktieinnehav i Holmen: 1 000 aktier.

Bengt Pettersson

Stockholm. Född 1938. Ledamot sedan 1994. Technologie licentiat. Övriga väsentliga uppdrag: Ordförande i BabyBjörn AB, styrelseledamot i Cardo AB, Econova AB och L E Lundbergföretagen AB. Aktieinnehav i Holmen: 3 000 aktier.

Suppleanter

Christer Alenius

Umeå. Född 1945. Suppleant sedan 2003. Löntagarrepresentant PTK. Ordförande i Ledarna Holmen Skog. Aktieinnehav i Holmen: 1 000 aktier.

Stig Jacobsson

Iggesund. Född 1948. Suppleant sedan 2004. Löntagarrepresentant LO. Ordförande i Pappers avd 15 Iggesund. Aktieinnehav i Holmen: 0.

Karin Norin

Forsa. Född 1950. Suppleant sedan 1999. Löntagarrepresentant PTK. Ordförande för Unionen Gävleborg, Unionen Holmen-Iggesund och Unionens branschdelegation Trä. Aktieinnehav i Holmen: 0.

Revisorer

KPMG Bohlins AB.

Huvudansvarig:

Auktoriserad revisor

Thomas Thiel

Koncernledning

Lars
Ericson

Håkan
Lindh

Björn
Kwick

Magnus
Hall

Arne
Wallin

VD och koncernchef

Magnus Hall

Född 1959. Anställd 1985.

Aktieinnehav i Holmen: 6 000 aktier.

Magnus Hall har inga väsentliga aktieinnehav eller delägarskap i företag som bolaget har betydande affärsförbindelser med.

Ytterligare information om VD lämnas på sid. 70.

Staber

Anders Almgren

Vice VD.

Chef för koncernstab Ekonomi och Finans.

Född 1965. Anställd 1990.

Aktieinnehav i Holmen: 4 100 aktier.

Lars Ericson

Chef för koncernstab Juridik.

Styrelsens sekreterare.

Född 1959. Anställd 1988.

Aktieinnehav i Holmen: 0.

Thommy Haglund

Chef för koncernstab Personal.

Född 1950. Anställd 2001.

Aktieinnehav i Holmen: 700 aktier.

Christer Lewell

Chef för koncernstab Information.

Född 1948. Anställd 1987.

Aktieinnehav i Holmen: 0.

Sven Wird

Chef för koncernstab Teknik.

Född 1951. Anställd 1995.

Aktieinnehav i Holmen: 50 aktier.

Sven
Wird

Anders
Almgren

Björn
Andrén

Christer
Lewell

Brynolf
Alexandersson

Thommy
Haglund

Affärsområden

Brynolf Alexandersson

Chef för Holmen Energi sedan den 13 augusti.
Född 1957. Anställd 2007.
Aktieinnehav i Holmen: 100 aktier.

Björn Andrén

Chef för Holmen Skog.
Född 1946. Anställd 1971.
Aktieinnehav i Holmen: 0.

Björn Kvick

Chef för Iggesund Paperboard.
Född 1950. Anställd 1983.
Aktieinnehav i Holmen: 0.

Håkan Lindh

Chef för Holmen Timber.
Född 1964. Anställd 1994.
Aktieinnehav i Holmen: 0.

Arne Wallin

Chef för Holmen Paper.
Född 1954. Anställd 1988.
Aktieinnehav i Holmen: 0.

Sven Wird – chef för koncernstab Teknik –
var till och med den 12 augusti tillförordnad
chef för Holmen Energi.

Aktien

Handel på börsen

Holmens två aktieserier är noterade på OMX Nordiska Börs Stockholm, Large Cap. Kursen för Holmen B sjönk under året med 58 kronor (19,5 %) till 240 kronor. Affärsvärldens Generalindex sjönk samtidigt med 6,8 %. Under den senaste tioårsperioden har Holmen-aktien givit en totalavkastning, inklusive återinvesterad utdelning, om cirka 12 % per år. Affärsvärldens Generalindex har under motsvarande period ökat med 10 % per år.

Holmen-aktiens vikt i Affärsvärldens Generalindex var vid årsskiftet 0,5 %. Det genomsnittliga antalet omsatta B-aktier uppgick till 530 000 per dag, vilket motsvarar ett värde på 147 Mkr. Genomsnittligt antal omsatta A-aktier var 1 000 per dag.

Resultat per aktie

Resultatet per aktie efter utspädning uppgick till 17,8 (17,2) kronor. Holmens resultat per aktie efter utspädning har i genomsnitt varit 16 kronor under de senaste fem åren.

Utdelning

Styrelsen föreslår en utdelning om 12 kronor per aktie. Föregående år lämnades en utdelning om 12 kronor. Den föreslagna utdelningen motsvarar

6,0 % av eget kapital. Holmens mål för ordinarie utdelning är att denna ska utgöra 5–7 % av eget kapital.

Aktieåterköp

Vid årsstämman 2007 förnyades bemyndigandet för styrelsen att fatta beslut att förvärva upp till 10 % av bolagets samtliga aktier. Bemyndigandet har inte utnyttjats. Styrelsen föreslår att också årsstämman 2008 bemyndigar styrelsen att återköpa och överlåta upp till 10 % av egna aktier.

Aktiestructur

Holmen har 84 756 162 aktier fördelade på 22 623 234 A-aktier och 62 132 928 B-aktier. A-aktien har tio röster och B-aktien en röst. I övrigt har aktierna samma rätt.

Optionsprogram

I september 2002 utfärdade L E Lundbergföretagen 256 000 köpoptioner avseende Holmen B-aktier till 40 ledande befattningshavare i Holmen. Optionerna överläts till ett marknadsmässigt pris och löpte ut i mars 2007.

Ägarstruktur per 2007-12-31	% av aktier	% av röster
L E Lundbergföretagen	27,6	51,8
Kempestiftelserna	6,9	16,8
Handelsbanken med pensionsstiftelse	3,1	9,1
Silchester International Investors	8,6	2,5
Swedbank Robur fonder	2,3	0,7
HQ fonder	1,8	0,5
SEB fonder	1,3	0,4
Andra AP-fonden	1,2	0,3
Alecta	1,1	0,3
SHB/SPP fonder	0,9	0,3
Övriga*	45,2	17,3
Summa	100,0	100,0
* varav utländskt ägande	25,6	8,2

De tio kapitalmässigt största identifierade aktieägarna i ordning efter antal röster.

Enskilt större aktieägare kan finnas förvaltningsregistrerade och ingå bland övriga aktieägare.

Aktiekapitalets utveckling, 1998–2007	Förändring av antal aktier	Totalt antal aktier	Förändring av aktiekapital, Mkr	Totalt aktiekapital, Mkr
2001 Indragning av återköpta aktier	-8 885 827	79 972 451	-444,3	3 998,6
2004 Konvertering och teckning	4 783 711	84 756 162	239,2	4 237,8

Aktiekapitalets sammansättning

	Röster	Antal aktier	Antal röster	Kvot-värde	Mkr
Aktie					
A	10	22 623 234	226 232 340	50	1 131,2
B	1	62 132 928	62 132 928	50	3 106,6
Totalt		84 756 162	288 365 268		4 237,8

Aktieägarstatistik

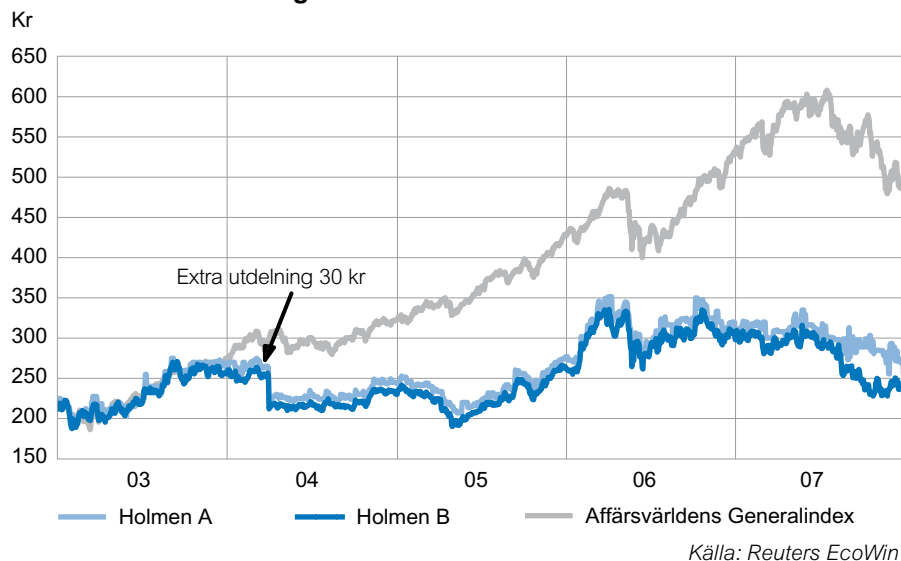
Innehavsklasser, antal aktier	Antal aktieägare	%-andel av aktier
1– 1 000	28 024	7
1 001–100 000	2 393	18
100 001–	82	75
Summa	30 499	100

Totalavkastning Holmen B och Generalindex

Inkl. reinvesterad utdelning utan hänsyn till skatt

Aktiekursutveckling Holmen A och B samt Generalindex

Data per aktie	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998
Resultat efter utspädning, kr ¹⁾	17,8	17,2	14,8	15,1	17,5	23,6	26,4	44,7	19,9	27,4
Utdelning, ordinarie, kr	12 ⁵⁾	12	11	10	10	11	10	9	11	10
Utdelning, extra, kr	-	-	-	-	30	-	-	60	-	35
Ordinarie utdelning i % av:										
Eget kapital	6	6	6	6	5	6	6	4	6	5
Börskurs vid årets slut	5	4	4	4	4	5	4	3	4	6
Årets resultat	67	70	74	66	55	45	37	20	54	35
Avkastning, eget kapital, % ¹⁾	9	9	8	8	10	14	16	24	11	14
Avkastning, sysselsatt kapital, % ⁶⁾	10	10	9	10	12	16	18	15	17	18
Eget kapital per aktie, kr	200	196	189	184	192	188	176	213	179	207
Börskurs, B, vid årets slut, kr	240	298	262,5	230	255,5	211,5	238,5	280	307	176,5
Genomsnittskurs under året, B, kr	277	302	227	228	230	231	226	241	229	208
Årshögsta börskurs, B, kr	316	335,5	266	264	271	266,5	297,5	320	307	268
Årslägst börskurs, B, kr	228	255	190	210	187,5	192	171	191,5	169	142
Totalt börsvärde vid årets slut, 1 000 Mkr	20,6	25,3	22,6	19,5	20,4	16,9	19	22,7	27,3	15,7
P/E-tal ²⁾	13	17	18	15	14	9	9	6	15	6
EV/EBIT ^{3) 6)}	12	14	15	12	10	8	7	10	11	8
Betavärde (48 mån), B, vid årets slut ⁴⁾	0,9	1,0	0,7	0,6	0,7	0,6	0,7	0,8	1,1	1,5

1) Se definitioner sid. 63. 2) Börskurs vid årets slut dividerad med resultat per aktie. 3) Börsvärde plus finansiell nettoskuld vid årets slut (EV) dividerat med rörelseresultat (EBIT). 4) Måter hur känslig B-aktiens avkastning har varit relativt avkastningen på Affärsvärldens Generalindex under 48 månader. 5) Styrelsens förslag. 6) Exkl. jämförelsestörande poster och överlåtna verksamheter.

Tillverkning och råvaror

Holmen tillverkar sina produkter i Sverige, Storbritannien och Spanien. Koncernens skogar samt hel- och delägda vattenkraftverk finns i Sverige. Sammanställningen avser 2007.

Intern råvaruanskäffning	Koncernen	Holmen Skog	Holmen Energi
Avverkning i egna skogar			
Timmer, 1 000 m ³ fub	1 214	1 214	-
Massaved, 1 000 m ³ fub	1 361	1 361	-
Elproduktion, vattenkraft, GWh	1 193	-	1 193

Produktion, 1 000 ton	Koncernen	Hallsta	Braviken	Madrid	Wargön	Iggesunds Bruk	Workington	Iggesunds Sågverk
Tidningspapper, standard	1 038	207	457	374	-	-	-	-
MF Special	690	391	277	22	-	-	-	-
SC-papper	131	131	-	-	-	-	-	-
Bestrukt tryckpapper	175	-	-	32	143	-	-	-
Kartong	514	-	-	-	-	275	239	-
Marknadsmassa	50	-	-	-	-	50	-	-
Trävaror, 1 000 m ³	272	-	-	-	-	-	-	272

Förbrukning av viktiga insatsvaror*

Virke, 1 000 m ³ fub	4 661	1 295	1 000	-	145	1 415	420	620
Returfiber, 1 000 ton	1 040	105	373	562	-	-	-	-
Marknadsmassa, 1 000 ton	174	43	9	-	36	-	86	-
Kemikalier, fyllmedel och pigment, 1 000 ton	428	116	59	31	63	104	55	0
Elenergi, GWh	4 719	1 928	1 650	268	192	240	424	17
Värmeenergi, GWh	1 023	-	-	402	73	-	548	-

* Inköpt utanför produktionsenheten. För Madrid beräknat med hänsyn till 50 procents ägande i anläggning för el- och värmeproduktion (Cogeneración). För koncernen är förbrukningen beräknad netto med hänsyn till interna leveranser av flis från Iggesunds Sågverk till Iggesunds Bruk.

Självförsörjning energi och fiber

Avverkningen i de egna skogarna motsvarar cirka 50 % av koncernens virkesbehov.

Både färskfiber och returpapper används vid Hallsta- och Bravikenbruken. Råvaran vid Madridbruket är enbart returpapper. I kartongbruken används enbart färskfiber.

Graden av självförsörjning för el är inklusive den kraft som produceras vid de större bruken cirka 30 %.

Energibalans, GWh	2007	Fiberbalans	2007
Elenergi		Virke, 1 000 m³ fub	
Förbrukning vid bruk	5 199	Förbrukning i Sverige	4 241
Produktion vid bruk*	479	Förbrukning i England	420
Egen vattenkraft	1 193	Egen avverkning	2 575
Netto	-3 527	Netto	-2 086
Värmeenergi		Returpapper, 1 000 ton	
Förbrukning vid bruk	6 108	Förbrukning i Sverige	478
Produktion vid bruk från returlutar, bark och vedrester	2 829	Förbrukning i Spanien	562
inköpta fossila bränslen*	1 300	Massa, 1 000 ton	
återvunnet i TMP-processen	955	Förbrukning vid bruk	2 486
Externa leveranser	106	Produktion vid bruk	2 312
Netto	-918	Leveranser externt	50
		Netto	-124

* Inkl. Holmens 50-procentiga andel av Cogeneración, Spanien

Kvartalsuppgifter

Mkr	2007					2006				
	Helår	IV	III	II	I	Helår	IV	III	II	I
Resultaträkning										
Nettoomsättning	19 159	5 073	4 637	4 662	4 787	18 592	4 830	4 521	4 661	4 579
Rörelsens kostnader	-15 548	-4 261	-3 666	-3 802	-3 818	-14 954	-3 894	-3 582	-3 843	-3 634
Avskrivningar enligt plan	-1 337	-337	-332	-332	-336	-1 346	-344	-330	-336	-336
Andel i intresseföretags resultat	12	7	3	1	1	11	-3	0	3	10
Jämförelsestörande poster*	557	557	-	-	-	-	-	-	-	-
Rörelseresultat	2 843	1 039	642	529	634	2 303	590	610	485	619
Finansnetto	-261	-66	-68	-65	-62	-247	-60	-66	-63	-57
Resultat före skatt	2 582	974	573	464	571	2 056	529	543	422	562
Skatt	-1 077	-633	-135	-135	-174	-597	-160	-162	-119	-156
Periodens resultat	1 505	341	438	329	397	1 459	369	382	303	406
Resultat per aktie, kr	17,8	4,0	5,2	3,9	4,7	17,2	4,4	4,5	3,6	4,8
Nettoomsättning										
Holmen Paper	10 345	2 798	2 556	2 461	2 530	10 140	2 654	2 547	2 576	2 364
Iggesund Paperboard	5 100	1 239	1 239	1 297	1 326	5 240	1 316	1 294	1 291	1 339
Holmen Timber	589	151	124	164	149	465	129	105	119	112
Holmen Skog	4 775	1 335	1 074	1 200	1 165	4 042	1 067	880	1 019	1 076
Holmen Energi	1 590	462	352	344	433	1 691	445	395	360	491
Internleveranser	-3 239	-911	-708	-804	-815	-2 986	-781	-699	-704	-803
Koncernen	19 159	5 073	4 637	4 662	4 787	18 592	4 830	4 521	4 661	4 579
Rörelseresultat										
Holmen Paper	623	107	241	115	160	754	95	245	185	229
Iggesund Paperboard	599	100	115	178	206	752	209	210	157	176
Holmen Timber	146	37	35	43	32	80	27	17	20	16
Holmen Skog	702	192	145	209	155	643	208	156	128	151
Holmen Energi	272	73	40	45	114	197	87	-10	33	87
Koncerngemensamt och övrigt	-56	-27	66	-61	-34	-123	-37	-8	-38	-40
Jämförelsestörande poster*	557	557	-	-	-	-	-	-	-	-
Koncernen	2 843	1 039	642	529	634	2 303	590	610	485	619
Rörelsemarginal, %**										
Holmen Paper	5,9	3,6	9,4	4,7	6,3	7,3	3,7	9,6	7,1	9,2
Iggesund Paperboard	11,7	8,1	9,3	13,7	15,6	14,3	15,9	16,2	12,1	13,1
Holmen Timber	24,4	24,0	27,5	25,8	20,8	16,9	20,8	16,0	16,0	14,2
Koncernen	11,9	9,4	13,8	11,3	13,2	12,3	12,3	13,5	10,3	13,3
Avkastning på operativt kapital, %**										
Holmen Paper	5,3	3,7	8,2	3,9	5,5	6,3	3,3	8,1	6,1	7,7
Iggesund Paperboard	14,6	9,6	11,1	17,4	20,6	18,8	21,1	21,0	15,5	17,6
Holmen Timber	63,9	56,7	61,4	79,3	59,6	37,9	53,1	33,2	37,0	29,3
Holmen Skog	7,7	8,4	6,4	9,2	6,9	7,2	9,3	7,0	5,8	6,8
Holmen Energi	9,2	9,9	5,4	6,1	15,5	6,7	11,8	-1,4	4,5	11,7
Koncernen	8,3	6,9	9,3	7,7	9,4	8,3	8,6	8,7	6,9	8,9
Avkastning, %										
Sysselsatt kapital**	10,0	8,4	11,2	9,2	11,1	10,0	10,4	10,6	8,3	10,8
Eget kapital	9,2	8,1	10,6	8,2	9,7	9,0	9,0	9,5	7,5	10,0
Leveranser										
Tidnings- och journalpapper, 1 000 ton	2 025	555	503	477	489	2 021	533	505	511	472
Kartong, 1 000 ton	516	127	125	130	134	536	132	136	131	137
Trävaror, 1 000 m ³	262	64	53	74	72	248	65	55	66	622

* Jämförelsestörande poster avser nedskrivning av goodwill om -569 Mkr och materiella anläggningstillgångar om -1 034 Mkr inom Holmen Paper, återföring av 60 Mkr avseende tidigare nedskrivning av anläggningstillgångar inom Holmen Timber och omvärdering skog om 2 100 Mkr inom Holmen Skog, vilka genomförts under fjärde kvartalet 2007.

** Exkl. jämförelsestörande poster.

Flerårsöversikt

Mkr	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
RESULTATRÄKNING								
Nettoomsättning	19 159	18 592	16 319	15 653	15 816	16 081	16 655	15 155
Rörelsens kostnader	-15 548	-14 954	-13 205	-12 570	-12 306	-12 205	-12 460	-11 843
Avskrivningar enligt plan	-1 337	-1 346	-1 167	-1 156	-1 166	-1 153	-1 126	-1 045
Andel i intresseföretags resultat	12	11	20	25	-6	-10	-3	552
Jämförelsestörande poster*	557	-	-	-	-	-	-620	2 023
Rörelseresultat	2 843	2 303	1 967	1 952	2 338	2 713	2 446	4 842
Finansnetto	-261	-247	-233	-206	-212	-149	-152	-101
Resultat före skatt	2 582	2 056	1 734	1 746	2 126	2 564	2 294	4 741
Skatt	-1 077	-597	-478	-471	-675	-605	-108	-769
Årets resultat	1 505	1 459	1 256	1 275	1 451	1 959	2 186	3 972
Resultat per aktie, kr	17,8	17,2	14,8	15,1	17,5	23,6	26,4	44,7
Nettoomsättning								
Holmen Paper	10 345	10 140	8 442	7 814	7 788	8 164	8 757	7 618
Iggesund Paperboard	5 100	5 240	4 860	4 877	4 920	4 850	4 467	4 186
Holmen Timber	589	465	460	492	510	572	712	762
Holmen Skog	4 775	4 042	3 858	3 780	3 613	3 538	3 982	4 117
Holmen Energi	1 590	1 691	1 480	1 258	1 337	1 120	1 108	1 110
Internleveranser	-3 239	-2 986	-2 781	-2 568	-2 352	-2 163	-2 371	-2 638
Koncernen	19 159	18 592	16 319	15 653	15 816	16 081	16 655	15 155
Rörelseresultat								
Holmen Paper	623	754	631	487	747	1 664	2 410	1 389
Iggesund Paperboard	599	752	626	809	1 001	818	455	569
Holmen Timber	146	80	13	5	18	-6	-79	-116
Holmen Skog	702	643	537	586	516	450	455	466
Holmen Energi	272	197	301	178	193	-26	49	99
Koncerngemensamt och övrigt	-56	-123	-141	-113	-137	-187	-224	-112
	2 286	2 303	1 967	1 952	2 338	2 713	3 066	2 295
Jämförelsestörande poster*	557	-	-	-	-	-	-620	2 023
Överlåtna verksamheter	-	-	-	-	-	-	-	524
Rörelseresultat	2 843	2 303	1 967	1 952	2 338	2 713	2 446	4 842
KASSAFLÖDE								
Resultat före skatt	2 582	2 056	1 734	1 746	2 126	2 564	2 294	4 741
Justeringsposter	629	1 225	914	1 031	1 169	1 050	1 679	-1 486
Betalda inkomstskatter	-390	-664	-516	-378	-727	-472	-248	-942
Förändringar i rörelsekapital	-345	-259	339	-68	-125	356	61	-388
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2 476	2 358	2 471	2 331	2 443	3 498	3 786	1 925
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 315	-947	-3 029	-1 195	-726	-1 810	-1 669	-2 019
Kassaflöde efter investeringar	1 161	1 411	-558	1 136	1 717	1 688	2 117	-94
Aktieåterköp	-	-	-	-	-	-	-	-2 025
Nyemission genom konvertering och teckning	-	-	-	474	-	-	-	-
Utbetald utdelning	-1 017	-932	-848	-3 199	-880	-800	-5 518	-977

* Jämförelsestörande poster:

År 2000: Huvudsakligen koncernintern avyttring av intresseföretaget Modo Paper AB om 1 848 Mkr och återbetalning av SPP-medel om 175 Mkr.

År 2001: Nedskrivning av anläggningstillgångar om -620 Mkr.

År 2007: Nedskrivning av goodwill om -569 Mkr och materiella anläggningstillgångar om -1 034 Mkr inom Holmen Paper, återföring av 60 Mkr avseende tidigare nedskrivning av anläggningstillgångar inom Holmen Timber och omvärdering skog om 2 100 Mkr inom Holmen Skog, vilka genomförts under fjärde kvartalet 2007.

Mkr	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
BALANSRÄKNING								
Anläggningstillgångar	24 099	23 258	23 702	21 354	18 878	19 442	18 661	18 534
Uppskjuten skattefordran	301	354	352	273	295	194	203	191
Aktier och andelar	1 753	1 742	1 739	1 754	1 767	1 721	286	230
Omsättningstillgångar	6 549	6 138	5 709	5 149	4 743	4 922	5 366	5 330
Finansiella fordringar	147	165	132	92	105	54	33	15
Likvida medel	394	484	580	367	570	634	399	2 000
Summa tillgångar	33 243	32 141	32 214	28 989	26 358	26 967	24 948	26 300
Eget kapital	16 932	16 636	16 007	15 635	15 366	15 185	14 072	17 014
Uppskjuten skatteskuld	5 482	5 030	5 143	5 177	4 557	4 370	4 014	4 264
Finansiella skulder och räntebärande avsättningar	6 518	6 634	7 351	5 335	4 044	4 496	3 593	1 721
Rörelseskulder	4 311	3 841	3 713	2 842	2 391	2 916	3 269	3 301
Summa eget kapital och skulder	33 243	32 141	32 214	28 989	26 358	26 967	24 948	26 300
Operativt kapital								
Holmen Paper	9 971	11 541	11 452	9 659	9 461	9 884	9 584	8 564
Iggesund Paperboard	4 180	3 935	3 965	3 871	3 885	3 963	4 330	4 877
Holmen Timber	345	208	230	231	277	258	232	411
Holmen Skog	11 264	9 001	8 919	8 842	6 383	6 429	6 517	6 527
Holmen Energi	2 960	2 965	2 958	2 930	2 926	2 877	805	826
Koncerngemensamt och övrigt	-630	-354	-87	-118	65	-242	-424	-412
Operativt kapital	28 090	27 297	27 437	25 415	22 997	23 169	21 044	20 793
Uppskjuten skatteskuld, netto	-5 181	-4 676	-4 791	-4 904	-4 262	-4 176	-3 811	-4 073
Sysselsatt kapital	22 909	22 621	22 646	20 511	18 735	18 993	17 233	16 720
NYCKELTAL								
Rörelsemarginal, %*								
Holmen Paper	6	7	7	6	10	21	28	18
Iggesund Paperboard	12	14	13	17	20	17	10	14
Holmen Timber	24	17	3	1	3	-1	-11	-7
Koncernen	12	12	12	12	15	17	18	15
Avkastning operativt kapital, %*								
Holmen Paper	5	6	6	5	8	17	26	17
Iggesund Paperboard	15	19	16	20	25	20	9	12
Holmen Timber	64	38	6	2	7	neg	neg	neg
Holmen Skog	8	7	6	7	8	7	7	7
Holmen Energi	9	7	10	6	7	5	7	9
Koncernen	8	8	7	8	10	13	14	12
Avkastning, %								
Sysselsatt kapital*	10	10	9	10	12	16	18	15
Eget kapital	9	9	8	8	10	14	16	24
Skuldsättningsgrad	0,35	0,36	0,41	0,31	0,22	0,25	0,22	-0,02
Leveranser								
Tidnings- och journalpapper, 1 000 ton	2 025	2 021	1 764	1 731	1 655	1 528	1 525	1 560
Kartong, 1 000 ton	516	536	492	501	481	453	410	415
Trävaror, 1 000 m ³	262	248	229	195	189	220	322	360

Redovisat enligt IFRS från 2004. För Holmens del är den främsta skillnaden mellan IFRS och tidigare redovisningsprinciper att skogstillgångar värderas och redovisas till verkligt värde, att goodwill inte skrivs av planmässigt samt att marknadsvärdet på finansiella tillgångar och skulder som säkringsredovisas tas upp i balansräkningen.

* Exkl. jämförelsestörande poster.

Årsstämma

Cirka 300 aktieägare deltog i årsstämma 2007 den 28 mars. Svar på deras frågor lämnades främst av styrelsens ordförande (mitten), VD (till vänster) och chefsjuristen som förde dagens protokoll.

Holmen ABs årsstämma 2008 hålls onsdagen den 2 april kl. 16.00 i Vinterträdgården, Grand Hôtel (ingång Royal), Stockholm.

Deltagande i stämman

Aktieägare som önskar delta i årsstämman ska dels vara införd i den av VPC AB förda aktieboken senast torsdagen den 27 mars 2008, dels anmäla sig hos bolaget senast torsdagen den 27 mars 2008 kl. 17.00 under adress:

Holmen AB
Koncernstab Juridik
Box 5407
114 84 Stockholm

Anmälan kan också göras per telefon 08-666 21 11, telefax 0660-759 78 eller via bolagets hemsida www.holmen.com

För att få delta i stämman måste aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier tillfälligt inregistrera dessa i eget namn hos VPC. Sådan omregistrering måste vara verkställd senast torsdagen den 27 mars 2008.

Utdelning

Styrelsen har föreslagit att till aktieägarna ska utdelas 12 (12) kronor per aktie. Som avstämningsdag för erhållande av utdelning har styrelsen föreslagit måndagen den 7 april 2008. Om årsstämman beslutar enligt förslaget beräknas utdelningen komma att utsändas av VPC torsdagen den 10 april 2008. Aktieägare ombeds underätta sitt kontoförande institut om ändringar av namn och adress.

Årsredovisning

Årsredovisning för 2007 sänds per post i vecka 11, 2008 till aktieägare som meddelat att de önskar erhålla den.

Nya aktieägare får information om hur de ska registrera sig för att erhålla årsredovisning och övrig ekonomisk information. Det sker i samband med utskick av aktieägartidningen Holmen Business Report, som på svenska och engelska kommer ut med fyra nummer 2008 och innehåller boksluts- och delårsrapporter samt aktuella reportage om Holmens verksamhet.

Beställning av tryckt och elektroniskt överförd ekonomisk information kan av aktieägare ske på hemsidan under Aktieägarservice.

Hållbarhetsredovisning

”Holmen och omvärlden 2007” publiceras i slutet av mars och redogör för hur Holmen utifrån en helhetssyn arbetar med miljö, socialt ansvar samt ekonomi. Fullständig hållbarhetsredovisning för 2007 finns på hemsidan. Den ekonomiska informationen samt Holmen och omvärlden 2007 återges på svenska och engelska på hemsidan. Holmen och omvärlden finns även på spanska.

Beställning och prenumeration kan göras via hemsidan och hos

Holmen AB
Koncernstab Information
Box 5407
114 84 Stockholm
Tel 08-666 21 00
Fax 08-666 21 30
E-post: info@holmen.com
www.holmen.com

Adresser

Holmen AB

Huvudkontor

(Strandvägen 1)
Box 5407
114 84 STOCKHOLM
Tel 08-666 21 00
Fax 08-666 21 30
E-post info@holmen.com
www.holmen.com

Holmen Paper AB

(Vattengränden 2)
601 88 NORRKÖPING
Tel 011-23 50 00
Fax 011-23 63 04
E-post info@holmenpaper.com
www.holmenpaper.com

Holmen Paper Hallsta

763 81 HALLSTAVIK
Tel 0175-260 00
Fax 0175-264 01
E-post info@holmenpaper.com

Holmen Paper Braviken

601 88 NORRKÖPING
Tel 011-23 50 00
Fax 011-23 66 30
E-post info@holmenpaper.com

Holmen Paper Madrid

Parque Industrial
La Cantueña
C/del Papel 1
ES-28947 FUENLABRADA
(Madrid)
SPANIEN
Tel +34 91 642 0603
Fax +34 91 642 2470
E-post info@holmenpaper.com

Holmen Paper Wargön

468 81 VARGÖN
Tel 0521-27 75 00
Fax 0521-27 75 80
E-post info@holmenpaper.com

Iggesund Paperboard AB

825 80 IGGESUND
Tel 0650-280 00
Fax 0650-288 00
E-post info@iggesund.com
www.iggesund.com

Iggesunds Bruk

825 80 IGGESUND
Tel 0650-280 00
Fax 0650-285 32
E-post info@iggesund.com

Workington Mill

WORKINGTON Cumbria
CA14 1JX
STORBRITANNIEN
Tel +44 1900 601000
Fax +44 1900 605000
E-post info@iggesund.com

Holmen Timber AB

Box 45
825 21 IGGESUND
Tel 0650-280 00
Fax 0650-203 80
E-post info@holmentimber.com
www.holmentimber.com

Iggesunds Sågverk

Box 45
825 21 IGGESUND
Tel 0650-280 00
Fax 0650-284 48
E-post info@holmentimber.com

Holmen Skog AB

(Hörneborgsvägen 6)
891 80 ÖRNSKÖLDSVIK
Tel 0660-754 00
Fax 0660-759 85
E-post info@holmenskog.com
www.holmenskog.com

Holmen Energi AB

(Hörneborgsvägen 6)
891 80 ÖRNSKÖLDSVIK
Tel 0660-754 00
Fax 0660-755 10
E-post info@holmenenergi.com
www.holmenenergi.com

Fullständig adressförteckning
finns på Holmens hemsida
www.holmen.com

Omslaget för årsredovisningen är tryckt på Iggesund Paperboards solidkartong Invercote® Creato matt 280 g/m².
Det är präglad och UV-lackerat.

Bilden på omslaget är från Iggesunds Bruks höglager och den visas i sin helhet på uppslag 22–23.

Årsredovisningen är producerad av Holmen.

Grafisk produktion: Gylling Produktion

Layout omslag: Johan Resele

Foto: Rolf Andersson, Lasse Modin med flera

Tryck: Omslag Strand Grafiska, Malmö, 2008

Inlaga Strokirk-Landströms, Lidköping, 2008.

Holmen på 90 sekunder

Verksamhet

Holmens affärsverksamhet utgörs av tre produktinriktade och två råvaruinriktade affärsområden. Dessa ska utvecklas genom organisk tillväxt och selektiva förvärv och Europa är den klart dominerande marknaden med cirka 90 % av omsättningen.

Affärsområdet **Holmen Paper** tillverkar tryckpapper för dagstidningar, tidskrifter, kataloger, reklam och böcker vid tre svenska och ett spanskt bruk. **Iggesund Paperboard** producerar vid ett svenskt och ett engelskt bruk kartong för förpackningar och grafiska ändamål. **Holmen Timber** tillverkar trävaror vid ett svenskt sågverk. Årlig produktionskapacitet är 2 185 000 ton tryckpapper, 590 000 ton kartong och 300 000 kubikmeter trävaror. **Holmen Skog** förvaltar koncernens skogar på en miljon hektar och den årliga avverkningen i egen skog

är cirka 2,5 miljoner kubikmeter virke. Holmen förbrukar årligen cirka 5 miljoner kubikmeter. **Holmen Energi** producerar ett normalår cirka 1 100 GWh el vid hel- och delägda vattenkraftverk i Sverige. Därutöver produceras cirka 500 GWh kraft vid bruken. Holmen förbrukar totalt cirka 5 100 GWh el per år.

Finansiella mål

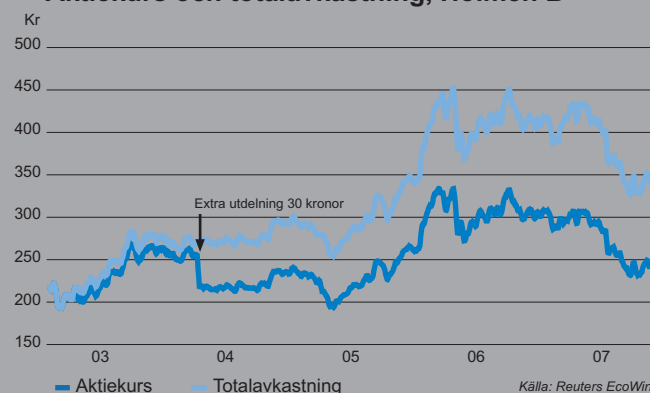
Holmens lönsamhet ska uthålligt överstiga marknadsmässig kapitalkostnad. Den finansiella ställningen ska vara stark med en skuldsättningsgrad om 0,3–0,8. Den ordinarie utdelningen ska årligen uppgå till 5–7 % av eget kapital.

Mkr	2007	2006	2005	2004	2003
Resultaträkning					
Nettoomsättning	19 159	18 592	16 319	15 653	15 816
Rörelsens kostnader	-15 548	-14 954	-13 205	-12 570	-12 306
Avskrivningar	-1 337	-1 346	-1 167	-1 156	-1 166
Andel i intresseföretag	12	11	20	25	-6
Jämförelsestörande poster	557	-	-	-	-
Rörelseresultat	2 843	2 303	1 967	1 952	2 338
Finansnetto	-261	-247	-233	-206	-212
Resultat före skatt	2 582	2 056	1 734	1 746	2 126
Skatt	-1 077	-597	-478	-471	-675
Årets resultat	1 505	1 459	1 256	1 275	1 451
Rörelseresultat per affärsområde					
Holmen Paper	623	754	631	487	747
Iggesund Paperboard	599	752	626	809	1 001
Holmen Timber	146	80	13	5	18
Holmen Skog	702	643	537	586	516
Holmen Energi	272	197	301	178	193
Koncerncentralt	-56	-123	-141	-113	-137
Jämförelsestörande poster	557	-	-	-	-
Koncernen	2 843	2 303	1 967	1 952	2 338
Balansräkning					
Anläggningstillgångar	26 153	25 334	25 793	23 381	20 940
Omsättningstillgångar	6 549	6 138	5 709	5 149	4 743
Finansiella fordringar	541	669	712	459	675
Summa tillgångar	33 243	32 141	32 214	28 989	26 358
Eget kapital	16 932	16 636	16 007	15 635	15 366
Uppskjuten skatteskuld	5 482	5 030	5 143	5 177	4 557
Finansiella skulder	6 518	6 634	7 351	5 335	4 044
Rörelseskulder	4 310	3 841	3 713	2 842	2 391
Summa eget kapital och skulder	33 243	32 141	32 214	28 989	26 358
Kassaflöde					
Löpande verksamheten	2 476	2 358	2 471	2 331	2 443
Investeringsverksamheten	-1 315	-947	-3 029	-1 195	-726
Kassaflöde efter investeringar	1 161	1 411	-558	1 136	1 717
Nyckeltal					
Avkastning, %					
sysselsatt kapital*	10,0	10,0	9,0	9,5	12,3
eget kapital	9,2	9,0	8,0	7,9	9,7
Skuldsättningsgrad, ggr	0,35	0,36	0,41	0,31	0,22
Resultat per aktie, kr	17,8	17,2	14,8	15,1	17,5
Ordinarie utdelning, kr	12**	12	11	10	10
Extra utdelning, kr	-	-	-	-	30
Börskurs, B, årets slut, kr	240	298	262,5	230	255,5
P/E-tal	13	17	18	15	14
EV/EBIT*	12	14	15	12	10

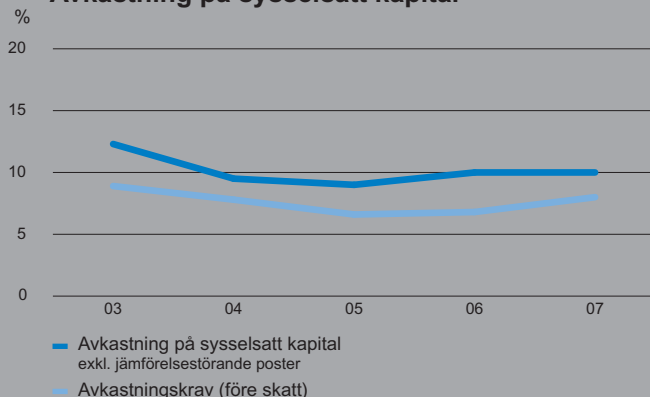
* Exkl. jämförelsestörande poster

** Styrelsens förslag

Aktiekurs och totalavkastning, Holmen B

Avkastning på sysselsatt kapital

Största aktieägare	% av kapital	% av röster
L E Lundbergföretagen	27,6	51,8
Kempestiftelserna	6,9	16,8
Handelsbanken med pensionsstiftelse	3,1	9,1
Silchester International Investors	8,6	2,5
Swedbank Robur fonder	2,3	0,7
HQ fonder	1,8	0,5
SEB fonder	1,3	0,4
Andra AP-fonden	1,2	0,3
Alecta	1,1	0,3
SHB/SPP fonder	0,9	0,3
Övriga*	45,2	17,3
Summa	100,0	100,0
* varav utländskt ägande	25,6	8,2

HOLMEN

Holmen AB (publ) • Box 5407 • 114 84 STOCKHOLM • Tel 08-666 21 00 • Fax 08-666 21 30
E-post info@holmen.com • www.holmen.com • Organisationsnummer 556001-3301 • Säte Stockholm